

Dolina: izredna občinska seja o železniških povezavah in progji Trst-Divača

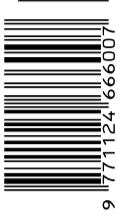
Goriška občina zahteva dodaten deželni denar za kulturo in šport

V Trstu se nadaljuje neskončna zgodba o ureditvi prometa

SLOVLIK
Izbiraževanje je naložba, je jasnejši pogled, je kapital za prihodnost.
Multidisciplinarni program za kakovostno kadrovska rast
Rok prijave zapade 15. septembra 2007
info@slovlik.org

9 777124 666007

Primorski dnevnik

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 snt)

SREDA, 12. SEPTEMBRA 2007

št. 215 (18.998) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaši Žalžik nad Cerknico, razmerno na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobo" v Goriču pri Gorenji Trebišu, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasuženiji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

Furlani in Slovenci kot siamski dvojčki

DUŠAN UDÖVIČ

Včerajšnje videmsko zborovanje v podporo deželnemu zakonu za furlanski jezik moramo tolmačiti tudi kot jasno podporo deželnemu zakonu za našo skupnost, saj bo razprava o obeh v deželnem svetu potekala vzporedno. Poleg eksplisitno potrjene solidarnosti videmskega župana Cecotti in jasnih besed predsednika dežele Illya velja biti pozorni na nekatere pomembne detajle. Čeprav gre za dva zakona, pač glede na različni položaj obeh skupnosti, ju navdihujejo isti principi, lahko bi rekli, da sta kot nekakšna siamska dvojčka. Boljši bo tisti za Furlane, bolj na varnem bo naš in obratno. Zato bi človek prisegel, da je v številnih medijskih posegih, ki so v zadnjih tednih izvzenili kot pritisak za poslabšanje zakona, zlasti na Tržaškem marsikdo govoril o Furlanah, misil pa na Slovence.

Razprava o furlanskem zakonu v deželnim komisiji je pokazala na nekatere možne šibke točke, med katerimi je bil tudi včeraj predmet kritične razprave člen, po katerem lahko občine vprašajo za izločitev iz teritorija, na katerem je predvidena zaščita furlanskega jezika. O tem in o dimenzijah poučevanja jezika v šolah bo še razprava, tu je še vedno v teku pritisak, zlasti pa je to ploden teren za demagogijo in strašenje z nekalšnim vsiljevanjem, ki ga pa v resnici nikjer ni. Zato je zelo pomembno, da bo v zakonu opredeljen posameznih občin možna po dobro premislenem mehanizmu, drugače bi se utegnilo zgodi, da bo pravica do rabe jezika odvisna od trenutne politične večine. Leva sredina v deželnem svetu ima odgovornost, da se zakon v tem pogledu ne poslabša, da se po možnosti kvečjemu izboljša.

VIDEM - Na množičnem zborovanju v veliki dvorani videmske univerze

Odločna podpora deželnemu zakonu za Furlane

Zakon skupaj z deželnim zakonom za Slovence kmalu v deželnem svetu

ZDA

Dan spomina na največji teroristični atentat vseh časov

**11. september
šest let potem**

V New Yorku je bila včeraj osrednja spominska slovesnost ob obletnici atentatov 11. septembra 2001

VIDEM - V veliki dvorani videmske univerze je včeraj potekalo množično zborovanje, na katerem je prišla do izraza jasna, predvsem pa odločna podpora deželnemu zakonu za ovrednotenje furlanskega jezika. Zakon so že sprejeli v pristojni komisiji deželnega sveta Furlanije Julisce krajine, konec meseca pa bo o njem razpravljal še deželni svet, ki bo vzporedno obravnaval tudi zakon za zaščito slovenske narodnosten skupnosti.

Na srečanju so v razpravo posegli mnogi ugledni predstavniki javnega in političnega življenja v FJK. Srečanje je pokazalo, kako občuten je problem zaščite furlanskega jezika in manjšin naspoplo, pri čemer so bili kot sestavnici del deželne kulturne identitete večkrat omenjeni tudi Slovenci.

Na 3. strani

ITALIJA - SINDIKAT FIOM zavrača sporazum o pokojninah

RIM - Sindikat kovinarjev FIOM-CGIL zavrača julijski sporazum o pokojninah. Centralni komite sindikata je namreč včeraj s široko večino glasov odobril predlog svojega generalnega tajnika Giannija Rinaldinija, da je treba bistveno spremeni sporazum, ki so ga zvezni sindikati CGIL, CISL in UIL sklenili minulega 23. julija z vlado. Sprejeti sklep bo imel pomembne posledice, bodisi na sindikalni bodisi na politični ravni. Prvič po letu 1946 se dogaja, da področni sindikat zavrne sporazum, ki ga je podpisala zveza CGIL.

Na 13. strani

Hildegard Bayer

ŠOLA ZA POUČEVANJE NEMŠKEGA JEZIKA

Pooblaščeni od ministrstva za šolstvo (Glavna direkcija za kulturne izmenjave) MD 18.11.1983

- TEČAJI ZA ODRASLE, MLADINO IN OTROKE
- CERTIFIKATI, KI SE UPOŠTEVAJO ZA FORMATIVNI KREDIT
- PREDAVATELJI V MATERINŠČINI
- RAZREDI Z NAJVEČ 8 SLUŠATELJEV
- KNIŽNICA - VIDEOTEKA
- TEČAJI ZA PODJETJA IN INDIVIDUALNI

INFORMACIJE:

Ponedeljek - petek
10.00 - 13.00 / 15.00 - 18.00
TRST - Ulica Gimnastica 3, I. nad.
Tel. 040 6601050
e-mail: hildegardbayer@tin.it

gymatica.net
CENTRO VIAGGI SRL

Trst, Ul. San Lazzaro 13, ☎ 040/637025
Videm, Ul. Vitt. Veneto 38/B, ☎ 0432/229270

PRIVOSITE SEBI IN SVOJIM NAJDRAŽIJIM NAJBOLJŠEI!

HRVAŠKA - OPATIJA

GH 4 opatijska cvjeta 4* HB

Vikend paket "Time out"

od € 133 na osebo

PRAZNIČNA BARCELONA

Hotel 4*, letalo iz LJU

Odhod 20.9., 4 dni/ 3 noči

od € 429 na osebo

MAROKO - KRALJEVSKA MESTA

Odhod 6., 13., 20., 27.10.

8 dni/ 7 noči, hotelli 5*, letalo iz VCE

od € 889 na osebo

BISERI SEVERNE INDIJE

9 dni/ 7 noči, hotelli 4/5*

Odhod 28.10., letalo iz LJU

od € 1490 na osebo

Iznika LastMinutecenter
www.lastminutecenter.it
info@lastminutecenter.it

Bani: srečanje vaščanov o »kraški občini«

Na 6. strani

Na tržaški prefekturi o prometnih problemih v Štivanu

Na 6. strani

Tržaško srečanje s kulturo baltskih držav

Na 12. strani

Past za Goričana, ki sta poskušala pretihotapiti mamilo iz Nove Gorice

Na 15. strani

BRITISH ENGLISH SCHOOL plus...

UNIVERSITY of CAMBRIDGE ESOL Examinations Authorised Centre

V TRSTU V
UL. TORREBIANCA 18
040 369369

INGL

TEST - VIDEM - GOREICA - TRST

OGLEDALO

Prevlada tehnike nad umetnostjo

ACE MERMOLJA

Moja izvorna učna obzorja, moja zanimanja in, zakaj ne, tudi ambicije so bila literarno-umetniška. Novinarski poklic in splošno delo, ki je zame precej raznoliko, sta me v marsičem ugrabila svetu, iz katerega izhajam.

Moje zanimanje za književnost in umetnost seveda ni umrlo. Gojim ga in dopolnjujem z drugačnimi brahji in razmišljani. Seveda je novinarstvo obrat, umetniška govorica pa je nekaj, kar hrani v sebi veliko sporočilnih elementov, ki ne aktivirajo le razum, ampak sprožajo emocije, odobravanie, revolt, ljubezen, vizije in slutnje.

Velika umetnost nas s svojo specifično govorico postavlja pred prizore bivanja, ki sežejo v nas na način, ki nikoli ni gola pripoved, novica, podatek, mnenje, dognanje itd. Umetnost je jezik velike odprtosti, emocije, slutnje. Vabi nas na prizorišče, kjer se odkriva nevidno, komaj sluten, magično in "živalsko" intuitivno.

Ko pa razmišljam o umetnosti ter o njej berem razmišljanja drugih, opažam, da se iz ogromnega skladisca umetniške proizvodnje pojavljajo le nekatera, navadno stajrsja, imena pisateljev, pesnikov, slikarjev, glasbenikov itd. Gre za imena umetnikov, ki so se odkrili svetu z novo in nesluteno govorico. Sodobnost pa nam ponuja veliko do-

niki kot prvo vest kak umor ali ciklon. Po vsakodnevi dozi krvi, preidejo novinarji k politiki. Slednja se v Italiji in, kot pa lahko berem tuji tisk, tudi v Evropi in v ZDA vedno bolj zreducira na kvante in povestice. Clinton sodi v ZDA med najspretnejše govornike. Za vsak nastop prejme na desetine tisočakov (dolarjev) in več. Ženo Hillary je predstavil kot najboljšo predsedniško kandidatinjo z odmevnim govorom, ki pa je bil spret na zmes nekaj programskih iztočnic in privlačnih anekdot iz vsakodnevnega življenja. Skratka, tehnika s komaj šecepem vsebine. Privlačna a za bodočo (možno) predsednico malo obvezna. Kdo naj bi poslušal dolgočasna programska razmišljjanja?

Mediji, politika, šola: univerze (naglašujem), predvsem humanistične, se nižajo na raven nekdajnih klasičnih gimnazij. Ne bi tega posploševal, v Italiji pa zapisane trditve ne zagovarjam sam. Ko bi nadaljeval z naštevanjem, bi verjetno prišel z dovolj razčlenjenimi podatki do zaključka, da količini tehnologije odgovarja množično nižanje duhovnega stanja in intelektualne sposobnosti.

O problemu obstajajo knjige. Sam pa lahko ugotovim, da v tem ozračju, ki nas po eni strani neusmiljeno poriva v tek, po drugi pa nas dela revnejše, se nove govorice, stili, skratka, umetniški izrazi težko izoblikujejo v nekaj resnično pomembnega. Nisem proti napredku, vendar si z lajčnim pristopom zastavljam vprašanje o tem, kje so vzvodi, ki ustvarjajo nadvlastne tehnike, človeka-po-

trošnika pa silijo v položaj vedno bolj duhovno otrplega bitja. Bolj kot za relativizem vrednot gre tu za požrešno apatijo potrošnika.

Opazujem srne ob vasi. Dejansko živijo ob predmestju. Ljudi se več ne bojijo. Celo lajajoči pes jih komajda razburi. Izgubljajo najlemenitejše instinkte za preživetje v okolju, ki skriva mnogo nevarnih pasti. Vedno bolj spremnijo svojo naravo. Tako človek izgublja kritični duh, ki je zanj bistvena varovalka. Niž raven čustev, nima razlogov, da bi, "napolnjen" s slikami televizije in izložb, odkrival nove predstave, izraze in jezike. Sam ustvarjalec očitno ne zupa v možnost skoka iz danega v neznan. Ne sliši Odisejevih siren in raje šteje uspeh na osnovi prodanih knjig, slik ali plošč. Prvi imperativ ni v odkritiju neizpovedanega sveta, ampak je v domislici, ki bo prodrla med potrošnike, postala uspešnica in nato potonila kot zvezda, ko pride jutro.

V bistvu se umetnik s težavo upira krizi, ki jo je lahko analizirati, veliko teže pa preseči, zavreči in na novo pisati življenje. Seveda je umetnik v dobrri družbi. Sistemi življenja, družbeni in nenazadnje kulturni modeli se izmikajo tisti aktivni ustvarjalnosti, ki jo predpostavlja "branje" katerekoli umetnine. Isto velja za mnoge druge družbeno relevantne panoge. V tem trenutku se zdijo najbolj inventivni finančniki, ki nam s spremeno izdelanimi proizvodi ponujajo že kar genialno prikrite "mrtvake", to je obveznice in delnice, ki v resnici nimajo veljave, a jih nevedneži kupujemo za resničen denar. Tuči to je možno, ker raje kot da iščemo skrito zvezdo, kupimo luč za na nočno omarico. Bistvo je kupiti in tehnologija nam daje nešteto ponudb, ki jih umetnost več ne zmora (s politiko in drugim), kritični um pa je zamegljen od prevladočega videza.

Velika umetnost nas s svojo specifično govorico postavlja pred prizore bivanja, ki sežejo v nas na način, ki nikoli ni gola pripoved, novica, podatek, mnenje, dognanje itd. Umetnost je jezik velike odprtosti, emocije, slutnje. Vabi nas na prizorišče, kjer se odkriva nevidno, komaj sluten, magično in "živalsko" intuitivno.

mislic, ki učinkujejo v trenutku, a ne ostanejo v nas kot zgodba, ki je ni več možno izbrisati. Morda bomo na Karamazove ali na Picassovo Guernico pozabili v smislu, da ne bomo znali proizvoda obnoviti ali opisati, v nas pa vendar ostane pečat, preobrat, ki se je med gledanjem ali branjem zgodil. Nad domislico se začudimo, zgražamo, navdušimo, ne začutimo pa preobrata.

Osebno ne verjamem v samostojnega genija. Tudi umetniška govorica potrebuje širši družbeni, človeški in drugačen kontekst. Nove umetniške govorice so nastale, ko je bilo sluti globoke sunke, ki so načakovali, da se bo v svetu spremenilo nekaj zelo globokega. Različne umetniške oblike so nastale kot prve znanilke velikih sprememb. Nove vsebine je napovedoval nov jezik.

Glede na današnje nagle in tudi globoke spremembe bi bilo pričakovati, da se nam bodo rojevali genialni umetniki kot na tekočem traku. Pa se rojevajo domisllice, nove tehnike, forma brez substance, skratka, nekaj, kar lahko prevzame, a nas ne gane kot Monetova pokrajina. Kako je to mogoče? Tvegam tezo.

Dejansko se nam dogaja, da doživljamo predvsem gospodstvo tehnike, točneje uporabo tehnike kot moči in orodja za urejanja sveta. V bogatem predelu planeta smo se iz odjemalcev, ki to, kar imajo, hranijo kot svoje premoženje, spremenili v potrošnike. Potrošniki pa predmete uporabijo-potrošijo in nato odvržajo ostanke na ogromna smetišča. Tudi pod snežno belimi pokrajinami Himalaje se pod vrhovi osemčisočakov ubadajo z vprašanjem odpadkov.

Otipljivo opažamo, kako se ožijo pogledi in krajšajo vizije. Računalniško spremtnim ljudem, ki poznajo trgovinsko angleščino (Shakespearea ne berejo), nudijo televizijski dnev-

TISKOVNO SPOROČILO - Ocena obiska italijanskega premierja

SKGZ: Prodijev obisk v Sloveniji utrdil dobre odnose med državama

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža svoje zadovoljstvo nad obiskom italijanskega premiera Romana Prodi v Sloveniji. V tiskovnem sporočilu poudarja, da je obisk nedvomno utrdil dobre odnose med sosednjima državama. Italija namerava vsestransko podpreti Slovenijo, ki bo ob vstopu v Schengen 1. januarja 2008 prevzela tudi nelahko odgovornost šestmesečnega predsedovanja Evropski uniji.

.

Obisk pa je imel še druge pozitivne aspekte. Tako Prodi kot slovenski premier Janez Janša se nista zastavila pri priložnostnih besedah. Strinjata sta se z dolgoročno vizijo.

Gospodarsko sodelovanje med Italijo in Slovenijo se bo odvijalo v okvirih evropske integracije. In teži luči bi Sverni Jadran in območje, kjer živimo, postalo pomembno križišče morskih, železniških in drugih poti.

»Državi sta se zavzeli za mir na celotnem območju, ki zavzema tudi Balkan. Prodi in Janša sta naglasila, da bi bilo pozitivno, ko bi države bivše Jugoslavije postale čimprej članice EU. Pro-

di je pri tem dodal, da ob reševanju kosovskega vozla Srbija ne sme imeti občutka, da je osamljena. Tudi se odprtva vprašanja med Slovenijo in Hrvaško lahko najdejo rešitev v evropski perspektivi. Hrvaška je v »čakalnicu« za EU, čeprav bo ob vstopu Slovenije v Schengen meja med Slovenijo in Hrvaško bolj zastražena. Vse to pa ne briše vizije sodelovanja, miru in razvoju,« poudarja v tiskovnem sporočilu SKGZ.

V Kobaridu je, po obisku v muzeju posvečenem prvi svetovni vojni, Prodi naglasil, kako se Evropa združuje, da bi brisala in onemogočala morje, ki so jo označevale za dobroh dvajset stoletij. Besede niso bile naključne.

Velike teme, ki sta jih obravnavali visoki delegaci Italije in Slovenije, pa niso prekire manjšinskega vprašanja. Premier Prodi je za italijansko manjšino predlagal trajne oblike zaščite in imel pri tem jasno pred sabo vprašanje, da meja ne sme osibiti manjšino, ki živi delno v Sloveniji, delno pa na Hrvaškem. Ta problem bi evropski luči izginil. Še bolj bi podkreplio manjšino, ko bi Trst, Koper in Reka postali eno samo prista-

nišče, ki bi uspešno konkuriralo severnim lukam, ki jih skupaj podpirajo Nemčija, Belgija in Nizozemska. Isto bi veljalo za Slovence v Italiji.

S svoje strani je Janša pozitivno ocenil, da je italijanska vlada sprejela in poslala predsedniku države Napolitantu v podpis seznam 32 občin v FJK, kjer naj bi zaščitni zakon za Slovence 38/01 veljal v svoji polnosti. Prav tako je pozitivno ocenil odprtje dvojezične sekciije nižje srednje šole v Špetru v Benečiji. Slovenski premier pa je imel pred očmi dejstvo, da Italija že 15 let ne viša podpor v korist slovenskega jezika, kulturnih ustanov in društev ter slovenskih medijev. To šibi vse, ki v Italiji delajo na področjih, ki so za slovensko narodno skupnost strateškega pomena.

Obisk italijanskega premiera Prodi v Sloveniji je torej na konkretni način odpril mnogo vrat. Od utrjenega dobrega vzdušja Slovenci v Italiji pričakujemo nekatere prav tako konkretnne izboljšave, istočasno pa se zahvaljujemo vsem, ki so se med obiskom zavzeli za naša še odprtja vprašanja, zaključuje svoje tiskovno sporočilo SKGZ.

LIKOVNA UMETNOST - Natečaj Homagge Spacalu

Od petka v Štanjelu razstava najboljših umetniških del z natečaja

TRST - Kulturno društvo za umetnost Kons je v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 ob stoletnici rojstva slikarja in grafičnika Lojzeta Spacala priredilo natečaj za umetnostno razstavo »Hommage Spacalu«, Žirija, ki so jo sestavljali prof. Marino Baldini, prof. Giulio Montenero, dr. Alessandro Quinzi, prof. Fulvia Zudič, dr. Tanja Spacal in dr. Martin Spacal, je preglejala dela dvainpetdesetih ustvarjalcev iz Slovenije, Italije in Hrvaške in odkupni nagradi soglasno dodelila dvema umetnikoma ex equo, in sicer Pavlu Hrovatinu in Franku Vecchietu. Posebno priznanje zaslужijo še dela Serene Bellini (Italija), Cvetke Hojnik (Slovenija) in Adrijane Šurjan (Hrvaška), posebno omembo pa Štefan Brezovnik, Robi Jakomin, Adriano Janežič, Živa Pahor, Grazienta Valeria Rota, Luisa Rustja, Deziderij Švara, Tatjana Tavčar, Štefan Turk, Boris Zulian in Adalbert Žvab.

Razstavo del bodo odprli v petek ob 19.30 v razstavišču Stolp na vratih v Štanjelu, na ogled pa bodo tudi v Storževi galeriji ob 14. septembra do 21. oktobra 2007.

Storževa galerija je prenovljen razstavni prostor v Štanjelu, neposredno ob Stanarjevem hramu

PISMA UREDNIŠTVU

Rojstni kraji in davčna številka

Zelo sem zaskrbljen, kje bo končal moj rojstni kraj. Rodil sem se v kraljevini Jugoslaviji, v Dravski banovini, ki je bila po drugi svetovni vojni skupaj s Primorsko združena v Ljudsko republiko Slovenijo. Ob uvedbi davčne kode ali davčne številke mi je bila dodeljena oznaka Z118, ki je označevala Socialistično federalistov republiko Jugoslavijo.

Po osamosvojitvi Republike Slovenije bi v resni pravni državi na osnovi pripadnosti rojstnega kraja spremenili po službeni dolžnosti davčno številko tako, da bi oznako Z118 nadomestili z oznako za Republiko Slovenijo (Z150). Da ne bo kdo mislil, da zahtevam nemogoče, naj pover, da so človeku, ki je bil rojen v občini Opatje selo po izidu zakona št. 54 iz leta 1989 po službeni dolžnosti zamenjali davčno kodo in nadomestili oznako Z118 z oznako G077, ki označuje občino »Oppacchiasella«.

Ko so me 21. avgusta 2007 odpuсти iz bolnice, sem izvedel, da sem rojen v Srbiji-Črni gori, državi, ki je ni več. Dne 10. septembra 2007 me je bolničarka vprašala pri kontrolnem pregledu, ali sem rojen v Srbiji ali v Črni gori.

Ker bo po odločitvi ministra za javno šolstvo okrepljen pouk zemljepisa, obstaja resna nevarnost, da v nekaj letih tudi za davčno kodo pristojni organi ugotovijo, da države Srbija-Črna gora ni več. In tu se postavlja zagotonno vprašanje, kje bo končal moj rojstni kraj: ga bodo dodelili Srbiji ali Črni gori?

Postavlja se mi tudi vprašanje, ali so vse evropske države pripisale vse svoje državljane, ki so bili rojeni na ozemlju S.R.F.J., Srbiji-Črni gori, ali pa je mogoče vsaj ena od njih upoštevala, da je več naslednici S.R.F.J., in je temu primerno upoštevala, da so nekateri rojeni na sedanjem ozemlju Slovenije, Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Makedonije.

Kot nepopoljšljiv optimist upam, da bo v času predsedovanja Evropske zveze predsednik vlade Republike Slovenije potopil vsaj države članice Evrop-

ske zveze, da ni najbolj logično in ko-rektno, da se rojenim na ozemlju Republike Slovenije še nadalje vpisuje, da so rojeni v Srbiji-Črni gori.

Da bi kdo opozoril Italijansko republiko, da je zrel čas, da preneha z zelo vprašljivim ravnanjem v smislu zakona št. 54 iz leta 1989, po katerem se ljudem, ki so rojeni na Primorskem pred prvo svetovno vojno, med obema vojnami in po drugi svetovni vojni, vpisuje kot rojstni kraj izključno italijansko ime občine, kateri je pripadel dejanski rojstni kraj 10. junija 1940, pa močno dvomim, ker je očitno, da je rapalska meja nedotakljiva in se republika Slovenija kot majhna država očitno ne sme vtikati v tako velika vprašanje.

Samo Pahor

VIDEM - Množično zborovanje v podporo zakonu za ovrednotenje furlanskega jezika in kulture

Deželni zakon daje furlanskemu jeziku dostojanstvo

Predsednik dežele Riccardo Illy odločno za sprejetje zakona in njegovo izboljšanje

Iz množičnega zborovanja, ki je včeraj potekalo v veliki dvorani videmske univerze in se ga je ob velikem številu ljudi udeležila vsa furlanska elita javnega življenja poleg številnih deželnih odbornikov, svetnikov in upraviteljev, je izšla jasna in odločna podpora deželnemu zakonu za ovrednotenje furlanskega jezika. Kot smo poročali, je zakon prejšnji teden izglasovala pristojna deželna komisija, konec meseca pa bo na dnevnem redu deželnega sveta vzporedno z deželnim zakonom za zaščito naše skupnosti.

Zborovanje je potekalo na pobudo videmske univerze, Odbora 482 za obrambo omenjenega manjšinskega zakona, ki vključuje furlanska, slovenska in nemška združenja, Odbora za avtonomijo in ovrednotenje Furlanije, škofjskega tehnika Vita Cattolica, Radia Spazio 103 in Radia onde Furlane. Kot predstavnica slovenskih organizacij videmske pokrajine je srečanje koordinirala Jole Namor, prisotna pa je bila vrsta uglednih osebnosti, mnoge od katerih so tudi posegle v razpravo. Najprej gre omeniti rektorja videmske univerze Furia Honsella, predsednika deželnega odbora Riccarda Illyja, odbornika Roberta Antonaza in videmskega župana Sergia Cecotti, ki so s svojimi posegi dali ton razpravi in z jasnimi argumenti zagovarjali deželni zakon. To so sicer v artikulirani razpravi naredili tudi drugi. V imenu odsotnega jezikoslovca Tullia De Maura je spregovorila Silvana Schiavi Fachin, posegli pa so še predsednik videmske pokrajine Marzio Strassoldo, videmski nadškof Pietro Brolo, predstavnik Odbora 482 Carlo Puppo, nekdanji senator Roberto Visentin, predsednik Odbora za avtonomijo in ovrednotenje Furlanije Gianfranco D'Aronco, odbornik pordenonske pokrajinske uprave Renzo Francesconi, podpredsednica furlanske Zveze industrijev Cristina Pavarotto sindikalni voditelj Ferdinando Ceschia goriški občinski odbornik Antonio Deveitag in furlanski avtomobilist Arnaldo Baracetti. Poleg številnih deželnih svetnikov so bile prisotne še druge ugledne osebnosti, med temi Drago Štoka (zastopal je SSO in SKGZ), predsednik Furlanskega filološkega združenja Lorenzo Pelizzo in predsednik ustanove Ente Friuli nel mondo Giorgio Santuz.

Že naštevanje imen pove, kolikšno pozornost je doživelno srečanje in kako je dejansko občutjen problem zaščite furlanskega jezika in manjšiu naspoloh, saj so bili med razpravo kot sestavni del kulturne identitete dežele večkrat omenjeni tudi Slovenci. To je zlasti izpostavil videmski župan Sergio Cecotti, ko je dejal, da je med

Na fotografiji del predsedujočih na včerajnjem zborovanju v Vidmu

javno razpravo o zaščiti furlanskega jezika marsikdo skušal vnesti razdor med Furlane in Slovence ter uničiti solidarnost, ki se ustvarila med njimi. To se ne bo zgodovalo, je dejal Cecotti in poudari, da je ta solidarnost trden porok, da bo manjšinsko vprašanje obravnavano kot je treba. Slovence je med drugim omenila tudi koordinatorka Jole Namor, ko se je odborniku Antonazu, predsedniku Illyju in deželnemu upravi zahvalila za pozornost do slovenske manjšine in spomnila na današnji praznik ob odprtju dvojezične srednje šole v Špetru.

Odbornik Antonaz je zakon za furlanski jezik označil kot civilizacijski dosežek in vsekakor tudi dosledno izpolnitve volilne obvezbe Demokratičnega zavezništva. Jasno podporo furlanske Cerkve je zakonu izrekli videmski nadškof Pietro Brolo (tako kot Cecotti in še drugi je tudi on posegel v furlanščini), saj jezik z njim dobiva potrebno dostojanstvo. Pomembno je pri tem razumeti, da ni nikakega visljevanja, temveč gre za ponujeno priložnost.

Iztočno razpravi je sicer dal uvodni poseg rektorja videmske univerze Furia Honsella, za katerega je jezikovno bogastvo dežele s slovenščino, furlanščino in nemščino ena temeljni vrednot. Opozoril je na to, koliko jezikov v svetu izginja, s tem pa je cloveštvo nepopravljivo prizadeto. Furlanski jezik, tako kot drugi manjšinski jeziki v deželi, se bo ohranil, če bo uporabljen, za to pa mu je treba zagotoviti po-

goje. Deželni svet je pozval, naj zakon sprejme in dodal, da gre za potreben instrument izvajanja zaščite, potem ko je državni zakon 482 postavljal principe.

Naj od razpravljalcev povzamemo še poseg predsednika deželne vlade Riccarda Illyja, ki je pokazal trdno odločenost, da gre zakon skozi deželni svet, po možnostih še izboljšan, enako pa velja za tistega za Slovene. Illyja javna razprava okrog furlanskega zakona ni bila všeč, pokazala je veliko nestrnosti in licemerstva, nekateri so hoteli pot zakona očitno ovirati. Po Illyjevi oceni marsikateremu politiku ne more biti v čast to, kar je rekel v zvezi s tem zakonom. Illy je v obrazložitvi razlogov za furlanski zaščitni zakon dal pravo leckijo politične doslednosti in kozmopolitizma, ko je zavrnil ugovore, češ, da je učenje furlanščine v šoli odveč in da gre to na račun drugih jezikov, denimo angleščine. Predsednik dežele je navedel več primerov znanstvenih argumentacij, ki izničujejo takšna sporazvanja, zaključil pa je rekoč, da imamo v deželi veliko srečo, da je več kulturna in večjezična.

Skratka, zborovanje je izvenelo kot močna podpora deželnemu zakonu za furlanski jezik, več razpravljalcev pa je opozorilo na morebitne ohlapnosti in nedosedlosti, pri čemer je bil mišljen zlasti člen, po katerem se občine lahko odločajo, ali bodo v območju zaščite ali ne. Priložnost za popravke in dokočno besedilo bo ob razpravi v deželnem svetu. (DU)

FJK - Zaščitni zakon za slovensko manjšino Občani za predsednika za zaščito knjižnega jezika in tudi krajevnih govorov

TRST - »Stališče svetniške skupine liste Občani za predsednika v deželnem svetu Furlanije Julijske krajine do skupne zaščite slovenskega jezika in krajevnih govorov je enako stališču, ki ga je v zvezi s tem v Paritetnem odboru zagovarjal prof. Odorico Serena, ki je občutljiv za vprašanje manjšinskih jezikov,« je v tiskovnem sporočilu zapisal predstavnik te liste Carlo Monai. V nadaljevanju Monai i poudarja, da nista ne on ne njegov politična skupina nikoli trdila, da zaščita krajevnih govorov v Reziji, Našičih in Terskih dolinah ter v Kanalski dolini ne sodi v okvir zaščitnega zakona št. 38/2001, ki govorovi slovenski jezikovni manjšini. »O tem, ali ti krajevni govorovi sodijo v okvir slovenskega jezika ali so slovanskih izvora, ne morejo soditi politiki, temveč je to pristojnost znanosti in specialistov,« meni Monai, ki dodaja, da dobro pozna stališča, ki so jih o tem zavzeli lingvisti na raznih mednarodnih znanstvenih posvetih. »Toda kot politik si

moram postaviti vprašanje, kakšen je namen nekega zakona za zaščito jezikovnih manjšin,« poudarja Monai i in dodaja, da mora biti cilj ta, da pomaga zainteresiranemu prebivalstvu pri ovrednotenju njihove kulturne identitete, ki ima v maternem jeziku eno od osnov. »In če je tako, potem je treba poskrbeti za didaktično kontinuiteto v dvojezični šoli v Špetru, kot je treba podpreti pobude, ki imajo za cilj ohranitev krajevnih govorov, da nad njimi ne prevlada nekakšen vse obsegajoči "uradni jezik". V nasprotнем primeru se lahko to vsljevanje spremeni v vprašljivo kulturno operacijo, ki bo v nasprotu s cilji samega zakona,« meni predstavnik Občanov za predsednika. V sporočilu še piše, da se je zato njihova svetniška skupina tako v odnosu do zakona za furlanskega kot slovenskega jezika zavzela za širši pogled na zakon, ki ne bo povzročil izključitve krajevnih govorov, temveč bo to govorje ovrednotil ob standardnem jeziku.

V nadaljevanju Monai i še poudarja, da je to tudi v skladu, kar se že leta dogaja na območjih, o katerih govorji, kot je na primer šola v Špetru, ki jo najbolje pozna, saj jo obiskuje njegova nečakinja. Na teh območjih so številne slovenske organizacije pripravile pobude za promocijo krajevnih govorov. Zato je pomembno, da ti govorji najdejo mesto tudi v zakonu, saj bo na ta način zakon sprejemljiv in razumljiv tudi za tiste, ki pripadajo večinskemu prebivalstvu ali pa »manjšini v manjšini«. Tak zakon bi po mnenju Monai omogočal tudi sožitje različnih jezikovnih stvarnosti in omogočil sprejemanje večkulturnosti tudi v številčno omejenih skupnostih. To bi tudi preprečilo politične instrumentalizacije zakona, ki pogosto prav jezikovne razlike uporablja kot pretvezo za anachronistične ideološke boje, zaključuje svoje sporočilo Carlo Monai.

KOROŠKA - Dvojezične table, džamije in minareti

»Črni torek« za Haiderja

Tožilstvo napovedalo razširitev preiskave - Poraz tudi v deželnem zboru glede džamij in minaretov

CELOVEC - Koroški deželni glavar Jörg Haider je v boju proti dvojezičnim krajevnim tablam ter proti gradnji džamij in minaretov na Koroškem včeraj doživel »črni torek«. Najprej je vodja državnega tožilstva v Celovcu sporočil, da bo državno tožilstvo še razširilo preiskavo proti Haiderju in njegovemu namestniku Dörflerju (-oba BZÖ) zaradi suma zlorabe uradnega položaja v zadevi dvojezičnih krajevnih tabel še na visokega strokovnega uradnika, nato pa sta socialdemokrata (SPÖ) in ljudska stranka (ÖVP) Haiderja preglasovali v kolegiju koroške deželne vlade, ko je predlagal spremembo zakona o prostorskem urejanju, s čem je hotel preprečiti gradnjo muslimanskih verskih poslopij.

Hudo »načet« desničarski populist je na boleča poraza odgovoril v svojem slogu: po seji vlade je poudaril, »da na Koroškem ne bo ne dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel in ne minaretov«. V zadevi dvojezičnih tabel je zagotovil, da ne bo klonil »nasilju sodstva« in »rdeči ministrički za pravosodje, ki me je hotela odstraniti že prvi dan po svojem imenovanju«. Gleda grad-

Preiskava proti Haiderju (levo) in Dörflerju poteka tudi zaradi table v Žvabku

nje džamij in minaretov pa da bo na koncu udejanil voljo ljudstva in izvedel referendum. Preden pa ga bo razpisal, bo zadevo sprožil še v deželnem zboru, je napovedal Haider, ki s svojim BZÖ-jem nima večine ne v kolegiju koroške deželne vlade (3:4) in tudi ne v koroškem deželnem zboru (15:21).

Svoj poraz v zvezi z nasprotovanjem gradnje džamij in minaretov na Koroškem

je Haider na tiskovni konferenci po seji vlade skušal prekriti s hudimi napadi na ostale stranke v deželni vladi. Socialdemokratom je očital, da nič ne storijo proti »ih islamizaciji Koroške« in da ne razumejo znake časa, ljudsko stranko pa je hotel pridobiti z izjavo, da se le-ta sicer zaveda nevernosti takšnega razvoja, politično pa se ne upa storiti potrebnih korakov.

V zvezi z razširitevijo postopka proti

Haiderju, Dörflerju in sedaj tudi še proti nememu visokemu uradniku pa je Haider še pristavil, da nikakor ne bo spremenil svojega stališča do vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel. Ob tem je trdil, da ni samo velika večina večinskoga prebivalstva proti dodatnim tablам, temveč da velja to tudi za slovensko manjšino.

Vodja državnega tožilstva v Celovcu Gottfried Kranz je pred tem na pogovoru z novinarji dejal, da državno tožilstvo vodi postopek proti Haiderju, Dörflerju in sedaj še visokemu uradniku na osnovi prijav Zelenih in slovenske Enotne liste, ki očitajo Haiderju in Dörflerju zlorabo uradnega položaja, ker ni postavil dvojezične table v kraju Pliberk, Žvabek, Drveša vas in Bela, kot je to razsodilo avstrijsko ustavno sodišče. Kranz je še dodal, da bo razširitev pokazala, v katero smer se bo zadeva razvijala in ali bo na koncu prišlo do postopka pred sodiščem ali pa do ukinitve postopka. V primeru obtožbe morata Haider in Dörfler računati z zaporno kaznijo po šest mesecev do petih let.

Ivan Lukan

SEVERNI JADRAN - Slovenski mediji o Prodijevem predlogu za eno samo pristanišče

Tih poseg v pogajanja z nemškimi železnicami?

Tako ocenjuje Dnevnik, medtem ko Delo govorji o ostpolitik sosednjih držav

TRST - »Prodi ti posegel v pogajanja z nemškimi železnicami«, je poročilo o obisku italijanskega premjera v Ljubljani naslovil včerajšnji Dnevnik, ki je tako najbolj neposredno izrazil oceno ozadja Prodijevega obiska, s katero se sicer strinjajo tudi ostali slovenski mediji. Ti kot najpomembnejšo izpostavljajo Prodijeve izjavo, da je treba v severnem Jadranu vzpostaviti eno samo pristanišče, z združitvijo tržaškega in koprskega in pridružitvijo reškega. »Trst in Koper sta eno samo pristanišče na dveh bregovih,« povzemajo italijanskega premjera včerajšnji slovenski mediji, med katerimi je v razkrivajuju zakulisja tega obiska šlo najdlje ljubljansko Delo. Darijan Košir v svoji Temi dneva ocenjuje, da je prišel Prodi v Ljubljano »s predlogi, ki jih bo težko zavrniti«, kot je na primer ideja o »zdržitvi« koprskega in tržaškega pristanišča, s katero je »vrgel rokavico ozroma izziv nemški ideji o njihovem železniškem prevzemu celotne slovenske logistike z Luko vred«.

»Slovenija se je tako znašla v navzkrižnem ognju med dvema različicama sosedskih ostpolitik: mehkejše nemške, ki ponuja prenos znanja, tehnologije in investicij v zameno za lastniške deleže, ter ostrejše italijanske, v kateri je vedno naznati kanček »zemljiške politike«, kar združitev v »eno pristanišče na dveh bregovih«, kot je dejal Prodi, nedvomno je,« piše Košir v komentarju z naslovom Botrovska ponudba. Po njegovi oceni je Slovenija tako kot država »znova na presečišču interesov velesi (Avstrija, ki je sicer po tistem najgloblje prodrla v slovensko ekonomijo, bo še izstavila svojo ponudbo, Rusi so jo že«), kar po eni strani povzroča skrbi, po drugi pa pomeni izziv, v okviru katerega je mogoče uresničiti tudi čim širše lastne interese. Odločitev ali in kako izkoristiti te priložnosti, ki jih bo vedno več, pripada vladu, meni Košir, »slovenski intelekt pa mora razmisliti, kdo smo in kam bi radi šli«, da se ne znajdemo v koton ali pa izgubimo do-nosne priložnosti.

Za koprske Primorske novice je Prodijev obisk komentiral Tino Mamič, ki je prepričan, da je »za nerešena vprašanja in zgodovinske dolgove vseh treh nacij na obali severnega Jadranu prav večje gospodarsko sodelovanje formulovala za prihodnost brez konfliktov«. Sliši se krasno, a je za to potrebno ogromno - spremembu v razmišljjanju in boljša infrastruktura, sklene Mamič.

Romano Prodi in Janez Janša sta veliko pozornosti posvetila gospodarskim vprašanjem

ANS

IZOBRAŽEVANJE - Zadružna kraška banka

Štipendija za master iz bančnega poslovanja

TRST - Krajevni bančni sistem je sestavljen iz velikega števila podružnic bank majhne in srednje velikosti, ki jih v sklopu raznolikosti bančnih zavodov označuje posebna istovetnost. Zaradi njihove specifičnosti (razsežnosti posojilnic, tipologije strank, proizvodov in storitev ipd.) je v bankah zadružnega kredita prisotna potreba po zaposlitvi številne bančne, finančne in zavarovalniške proizvode.

Za doseganje teh ciljev in ob upoštevanju sprememb, ki bodo nastale z generacijsko zamenjavo vodilnih v posameznih podružnicah, prireja ekonomska fakulteta videmške univerze, s prispevkom Deželne zveze zadružnih bank iz Furlanije-Julijske krajine, prvo izvedbo masterja prve stopnje za bančnega operaterja.

Cilj univerzitetnega masterja je strokovna usposoblitev - prek celovitega spoznavanja raznolikega de-

lovanja bančnega okanca - takih poklicnih profилov, ki naj bi se v bližnji prihodnosti znali spopasti z izzivi, ki jih predstavlja razvoj strukture krajevnega bančnega sistema. Udeleženci univerzitetnega masterja bodo poglobili tudi področja, ki so vezana na marketing in komunikacijo, spoznali bodo razne pravne aspekte in številne bančne, finančne in zavarovalniške proizvode.

Masterja se lahko udeležijo kandidati, ki imajo triletno univerzitetno diploma iz ekonomije. Predvidena je selekcija, ki bo 24. septembra letos in bo temeljila na spoznavnem pogovoru in na oceni življenjepisov. Za vpis na sprejemni izpit je potrebno izpolniti prošnjo na obrazcu, ki ga je mogoče najti na spletnih naslovih: HYPERLINK "http://www.uniud.it/didattica/post_laurea" www.uniud.it/didattica/post_laurea; HYPERLINK "http://master-bancario.uniud.it/" http://master-

bancario.uniud.it/. Rok za oddajo prošnje je izteče 20. septembra 2007.

Univerzitetni master, ki bo potekal v Vidmu, se bo začel 8. oktobra letos in se končal septembra 2008. V prvih treh mesecih bodo udeleženci v glavnem spoznavali teoretične aspekte, sledilo bo šest mescev teoretičnega in praktičnega dela, zaključna dva meseca pa predvidevata delovno prakso v banki. Vpisina za univerzitetni master znaša 1.000 evrov. Zadružna kraška banka, pri kateri bo en kandidat opravil zaključno delovno prakso, daje v ta namen na razpolago posebno štipendijo. Jasno je, da se kandidatu, ki se bo med opravljanjem delovne prakse v banki dobro odrezal, ponujajo v njej v prihodnosti dobre zaposlitvene možnosti. Dodatne informacije lahko interenti dobijo v zgibankah, ki so na voljo v podružnicah Zadružne kraške banke. (Mch)

INFORMATIKA - Posvet o raziskavi združenja Confcommercio

Storitvena podjetja v FJK v rahlem tehnološkem zaostanku

ANTONIO PAOLETTI
ARHIV

TRST - V Furlaniji-Julijski krajini uporablja vsaj en računalnik 77,4% podjetij, ki delujejo na področju trgovine in storitev, 74,7% jih uporablja internet, 35,2% pa ima tudi strežnik. Razširjenost računalnikov med storitvenimi podjetji v FJK je višja od državnega povprečja (73,8%), a nižja za 2,6% v primerjavi z območjem severovzhodne Italije, kjer ima računalnik 80% podjetij. Podatki izhajajo iz raziskave nacionalnega združenja Confcommercio, ki so jo predstavili na včerajnjem posvetu tržaškega združenja Confcommercio, organiziranem v okviru nacionalnega projekta Predlogi za povezovanje z razvojem.

Omejenost vlaganj italijanskih podjetij, še posebej trgovinskih in storitvenih, v tehnologijo in inovativnost predstavlja zelo kritično točko za konkurenčnost in za razvoj celotnega italijanskega ekonomskoga sistema, je bilo izpostavljeno na posvetu. Zato je toliko bolj nevarna še vedno razširjena nagnjenost podjetnikov, ki izhaja iz kulturnih in tudi iz dimenzijskih in ozemeljskih razlogov, da obravnavajo usposabljanje in uporabo novih tehnoloških instru-

mentov kot neproritreno za rast njihovih podjetij. Predsednik tržaškega Confcommercia Antonio Paoletti in deželnih predsednik iste organizacije Alberto Marchiori vidita rešitev v kratkoročnem in srednjeročnem projektiranjem in izvajanjem strategij in načrtov, o katerih naj bi se uskladile institucije in podjetniške organizacije. Za Paolettija bi morali ti projekti učinkovati na dveh glavnih področjih, in sicer pri širjenju osnovne kulture podjetnikov in pri rasti ponudbe informacij in komunikacije.

Toda vrnilimo se k podatkom, ki kažejo, da so najbolj informatizirana grosis-

tična podjetja, od katerih jih ima 86,5% vsaj en računalnik. Sledijo jim storitvena podjetja (84,4%), javni lokalci (75,4%) in trgovina na drobno (61%). Internetni prikužek imajo tri podjetja na štiri (italijansko povprečje znaša 68,7%), medtem ko je slabši rezultat glede strežnikov, s katerimi razpolaga samo 35,2% podjetij, medtem ko znaša državno povprečje 46,8%.

Raziskava razvršča podjetja v tri skupine glede na raven tehnološke dotacije.

Nizko tehnološko raven in opremljenost z računalniki ima v FJK 34,1% podjetij, v skupino s srednjo tehnološko opremljenostjo sodi 52% podjetij (italijansko povprečje je 43,2%), visoko tehnološko opremljenih pa je 13,9% podjetij (12,7%).

Po besedah deželnega odbornika za delo Roberta Cosolinja, ki se je posvetu udeležil z odbornikom za informativne sisteme Giannijem Pecol Cominottom, je »znanje za inovativno gospodarstvo to, kar je transport blaga za gospodarstvo naplošno«. Inovativnost pa je pot, na katero je treba stopiti za stalno, je kultura, ki vključuje podjetja, deželno skupnost in politiko.

Evropska centralna banka

11. septembra 2007

valute	evro	povprečni tečaj
11.09	10.09	
ameriški dolar	1,3824	1,3795
japonski jen	157,31	156,64
kitajski juan	10,4001	10,3758
ruski rubel	35,2250	35,2230
danska krona	7,4473	7,4470
britanski funt	0,68020	0,67945
švedska krona	9,3200	9,3725
norveška krona	7,8515	7,8960
češka koruna	27,630	27,600
švicarski frank	1,6401	1,6377
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	254,58	256,86
poljski zlot	3,7895	3,8113
kanadski dolar	1,4467	1,4569
avstralski dolar	1,6715	1,6757
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3163	3,3130
slovaška koruna	33,637	33,737
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7004	3,4528
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska koruna	89,86	89,87
turška lira	1,7790	1,7955
hrvaška kuna	7,3237	7,3252

Zadružna Kraška banka

11. septembra 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3974	1,3687	
britanski funt	0,6895	0,6736	
švicarski frank	1,6629	1,6224	
japonski jen	160,9250	153,0750	
švedska krona	9,5893	9,1306	
avstralski dolar	1,7100	1,6379	
kanadski dolar	1,4472	1,4166	
danska krona	7,5930	7,3069	
norveška krona	8,0565	7,6635	
madžarski forint	263,2815	250,4385	
češka koruna	28,29000	26,91000	
slovaška koruna	34,5804	32,8935	
hrvaška kuna	7,50833	7,14207	

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

11. septembra 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3999	1,3654	
britanski funt	0,6910	0,6740	
danska krona	7,559	7,373	
kanadski dolar	1,4695	1,4333	
japonski jen	159,21	155,29	
švicarski frank	1,6632	1,6222	
norveška krona	9,492	9,258	
švedska krona	9,492	9,258	
avstralski dolar	1,6936	1,6519	
hrvaška kuna	7,57	7,03	

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

11. septembra 2007

<table border="

DRŽAVNI ZBOR - Večinska podpora novi ministrici za zdravje in novemu ministru za promet

Mazej Kukovičeva in Žerjav nova člana Janševe ministrske ekipe

Opozicija obema očita predvsem premajhno poznavanje resorjev, ki ju bosta vodila

LJUBLJANA - Novoimenovana ministrica Zofija Mazej Kukovič in Radovan Žerjav sta sinoči po glasovanju v državnem zboru prisegla pred poslankami in poslanci. Zofija Mazej Kukovič, ki jo je podprtih 48 poslank in poslancev (proti jih je bilo 23), bo po odstopu Andreja Bručana prevzela vodenje ministrstva za zdravje, Radovan Žerjav, za katerega je glasovalo 48 poslank in poslancev (17 proti), pa bo po odstopu Janeza Božiča prevzel vodenje ministrstva za promet.

Kot je nova zdravstvena ministrica pojasnila po zaprisegi, namerava za začetek svojega enoletnega mandata najprej spoznati ljudi, saj so prav ljudje po njenem mnenju tisti vir, s katerimi lahko doseže rezultate. Z Andrejem Bručanom, njenim predhodnikom na ministrskem stolčku, sta se v preteklih dneh že pogovarjala in "iskala tiste točke, ki jih je najprej treba vzeti v obzir".

Mazej Kukovičeva je po pričakovanjih dobila podporo celotne koalicije, z izjemo nekdanjega ministra za delo, družino in socialne zadeve in poslanca NSi Janeza Drobniča, ki se je glasovanju vzdržal. Koalicija je ocenila, da je dosedanjem ministru Bručan novi ministričici pustil dobro dediščino, zato ji ne bi smelo biti težko nadaljevati delo na resorju. Opozicijski poslanci pa njenega imenovanja niso podprli. Večina opozicije je Mazej Kukovičevi očitala nepoznavanje področja zdravstva, zato so njeni kandidaturo ocenili kot eksperiment.

Koalicijeske poslanske skupine so podprle tudi Žerjava. Tudi pri glasovanju o imenovanju Žerjava se je Drobnič vzdržal. Poslanci opozicije so se vzdržali, ali pa so bili proti. Žerjav je po izvolitvi povedal, da bo s svojo energijo in izkušnjami poskušal narediti, kar se da. "Dejstvo je, da je bil dosedanjem minister Janez Božič, dober minister. Jaz pa bom poskušal biti še boljši."

Opozicijske poslanske skupine so bile enotne, da je kandidat za prometnega ministra strokovno šibek. Na drugi strani pa je koalicija prepričana, da bo Žerjav z bogatimi managerskimi izkušnjami kljub pomanjkanju konkretnega poznavanja področja kos nalogam, ki ga čakajo.

Kot je znano, je Janša 30. avgusta sprejel odstope ministrov za promet Janeza Božiča (SLS), za zdravje Andreja Bručana (SDS) in za visoko šolstvo Jureta Zupana (NSi). Koalicijeska NSi je kandidata določila še v ponedeljek zvečer in za vodenje visokošolskega resorja predlagala poslanko Mojca Dolinar Kucler. (-STA)

Novoizvoljena ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič, predsednik DZ France Cukjati in novi minister za promet Radovan Žerjav

DANIEL NOVAKOVIČ/STA

ZAGREB - Ob odprtju 83. Jesenskega zagrebškega velesejma

Mesić: Slovenija dvakrat bolj razvita kot Hrvaška

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je včeraj slovesno odprl 83. jesenski zagrebški velesejem, na katerem je Slovenija država-partnerka. "V času, ko smo živelj v skupni državi, je bila Slovenija 20 odstotkov bolj razvita od Hrvaške. Danes je Slovenija 100 odstotkov bolj razvita od Hrvaške, kar pomeni, da ima dvakrat večji bruto domači proizvod od Hrvaške," je poudaril Mesić.

Mesić je dejal, da je Slovenija to dosegla, ker izvaja dvakrat več kot Hrvaška, čeprav ima dvakrat manj prebivalcev. "Slovenski letni izvor je 9000 evrov na prebivalca, hrvaški pa le 2000 evrov. Zato ne preseneča, da slovenska industrija napreduje, medtem ko hrvaška nenehno zaostaja," je izpostavil Mesić, ki je v nagovoru posebej opozoril na pomanjkanje dolgoročne gospodarske strategije na Hrvaškem.

Slovenski veleposlanik na Hrvaškem Milan Orožen Adamič je na

otvoritvi velesejma povedal, da Hrvaška zmanjšuje primanjkljaj v blagovni menavi s Slovenijo v zadnjih dveh letih. "Izvoz hrvaške živilske industrije v Slovenijo je bil v letu 2006 za 18,5 odstotka večji kot leto pred tem, medtem ko je v enakem obdobju slovenska živilska industrija izvzela na Hrvaško za pet odstotkov izdelkov več," je dejal Orožen Adamič.

Slovenski veleposlanik je še poudaril, da so bili slovenski vlagatelji na Hrvaškem v prejšnjih letih pogosto soočeni s problemi, zaradi katerih celo prevladuje mnenje, da je Hrvaška neljubezniva do tujih investitorjev. "Upam, da se bo to spremeno v procesu hrvaškega pristopa Evropski uniji," je dodal.

Orožen Adamič pričakuje še obojestransko željo za reševanjem problema nestrinjanja Hrvaške narodne banke za prihod slovenskih bančnih inštitucij na Hrvaško in odprtega vprašanja glede Nuklearne elektrarne

Krško.

Na otvoritvi je bil tudi slovenski minister za razvoj Žiga Turk, ki se je včeraj srečal tudi z Mesićem. Hrvaški predsednik je obiskal slovenski razstavni prostor, ki so ga uradno odprli popoldne. Svoji stojnici imata tudi Slovenska turistična organizacija in Javna agencija RS za podjetništvo in tuje investicije.

Kot poudarjajo organizatorji sejma, se bo do 16. septembra obiskovalcem v Zagrebu predstavilo 34 slovenskih podjetij, med drugimi Alpina, Elan, Gorenje, Tom in Terme Čatež.

Za danes je napovedana okrogla miza na temo Slovenija in Hrvaška - gospodarska partnerja, ki se je bodo udeležili predstavniki ustanov in združenj, pristojnih za razvoj in spodbujanje sodelovanja. Poleg teh bodo na okrogli mizi tudi predsedniki uprav vodilnih podjetij, ki imajo pomembno težo v blagovni menjavi. (-STA)

BRUSELJ - Napoved evropskega komisarja Frattinija na posvetu slovenske diplomacije o širitvi schengenskega območja

Mejni nadzor odpravljen pred božičem

To bo božično darilo za slovenske državljanje - V zvezi s tem Frattini ne pričakuje težav - Njegov optimizem potrdil tudi Rupel

BRUSELJ - Evropski komisar za pravosodje, svobodo in varnost Franco Frattini je včeraj v Bruslju povedal, da priprave na širitev schengenskega prostora na devet novink, tudi Slovenijo, napreduje dobro ter da končno odločitev o širitvi pričakuje novembra. "Pričakujem, da bo nadzor na kopenskih in morskih mejah odpravljen še pred božičem," je povedal komisar po nastopu na srečanju slovenske diplomacije v Bruslju. "To bo božično darilo za državljanje," je poudaril. Frattini ne pričakuje nikakršnih problemov v pripravah na širitev schengenskega prostora. "Naše delo na terenu napreduje zelo dobro, vse novinke napredujejo," je zatrdil. "Širitev schengenskega območja se bo zgodila med decembrom letos in marcem 2008," je poudaril v izjavi za slovenske novinarje v Bruslju.

"Kot kaže, bomo mejni nadzor odpravili že pred božičem," je menil tudi vodja slovenske diplomacije Dimitrij Rupel v skupni izjavi s Frattinijem. "To bo res zgodovinski dogodek," je poudaril. Tudi slovenski minister ne pričakuje presečenj, niti zaradi nogometnega prvenstva v Avstriji. "Tega problema ne bo," je zatrdil. Med slovenskim predsedovanjem bo velika pozornost namenjena Zahodnemu Balkanu, je še

povedal evropski komisar. "To močno podpiram," je dejal in dodal, da se to kaže v uresničevanju vizumske politike Evropske komisije za države Zahodnega Balkana. Ta politika teži k ponostavljanju vizumskega režima za ljudi na Balkanu.

Frattini je med kratkim povzetkom svojega nastopa na posvetu slovenske diplomacije izpostavil tudi varovanje zunanjih mej in ukrepe za izboljšanje migracijskih strategij. "Med slovenskim predsedovanjem bo mogoče doseči napredok pri varovanju zunanjih mej," je dejal.

Vodja slovenske diplomacije pa je o problemu migracij menil, da je treba imeti za regulacijo priseljenskih tokov "primerno gospodarsko politiko", ne pa zgolj uvajati "represivne ukrepe". Da bi se izognili problemom nezakonitega priseljevanja, je treba imeti primerno politiko do držav južnega Sredozemlja, je dejal.

Komisar Frattini je prav tako izrazil upanje, da bo kmalu dosežen dogovor o novi, reformni pogodbi EU, o kateri se pogajajo države članice v okviru medvladne konference. V nagovoru slovenskim veleposlanikom je predstavil svoje "ideje in misli o razvoju institucionalne politike po dogovoru o institucionalne pogodbe".

Evropski komisar Franco Frattini (levo) in zunanj minister Dimitrij Rupel sta bila dobro razpoložena

BOBO

Artur Štern se je umaknil iz predsedniške tekme

LJUBLJANA - Tako kot štajerski podjetnik Marjan Beranič se je tudi samostojni kulturni delavec Artur Štern odločil, da izstopi iz predsedniške tekme. V izjavi za javnost je zapisal, da "nepreklicno odstopa od kandidature za predsednika Republicae Sloveniae". Kljub odpovedi kandidature pa bosta Štern in njegov volilni štab podpisale zbirala naprej. Kot samostojni oziroma neodvisni kandidat bi Štern za vložitev kandidature potreboval podporo 10 poslavcev ali 5000 podpisov podpore volivk in volivcev. V včerajšnji izjavi za javnost je Štern zatrdil, da je do včeraj zbral 7131 podpisov podpore, "kar pa se mu zdi premalo". "Če ne zberem 15.000 podpisov podpore, je brez veze, da sploh kandidirat," je pojasnil Štern svojo odločitev. Če bo v preostalih dveh tednih zbral manjšočo podpis, si bo premislil in vseeno kandidiral, je še napovedal.

Bojan Šrot in Janez Podobnik v boju za mesto predsednika SLS

LJUBLJANA - Celjski župan in podpredsednik SLS Bojan Šrot je včeraj v Ljubljani dejal, da bo jese ni na kongresu SLS kandidiral za predsednika stranke. Za predsednika ga bo uradno kandidiral celjski mestni odbor SLS. V primeru njegove izvolitve naj bi bila stranka še naprej trden člen koalicije. Šrot si tudi želi, da bi sedanja koalicija na naslednjih volitvah dobiла še en mandat.

Bojan Šrot je dejal, da je bila odločitev za kandidaturo verjetno najtežja v njegovem življenju. "Takšna odločitev pomeni, da človek ostane za zmeraj v politiki," je pojasnil. H kandidaturi naj bi ga nagovarjalo mnogo vidnih članov stranke, med njimi tudi Marjan Podobnik.

Sedanji predsednik SLS Janez Podobnik pa je v izjavi za medije dejal, da ga kandidatura celjskega župana in podpredsednika stranke Bojana Šrota za predsednika SLS ni presenetila, temveč jo je pričakoval. Pri tem je poudaril, da je pripravljen voditi stranko tudi po kongresu. Podobnik je obenem zanimal namige, da naj bi se v dogovoru s Šrotom še pred kongresom umaknil s čela stranke.

"Stranko sem v treh letih in pol svojega mandata poenotil in jo popeljal na pot vzpona in notranje rasti," je dejal Podobnik in dodal, da "čuti, da bo stranka na državoborskih volitvah leta 2008 bistveno izboljšala svoj rezultat".

OBČINA - Neskončna zgodba novega prometnega načrta

Preložili predstavitev načrta, ker Forza Italia z njim ni seznanjena...

Leva sredina zahtevala uradno predstavitev v občinskem svetu - Omero: Kršili so pravice opozicije

Občinska uprava se vselej izogiba razpravljanju o resnih problemih. Včerajšnja poteza stranke Forza Italia, s katero je potegnila večina, je to le dokazala, toda dejansko so onesposobili opozicijo in s tem kršili pravice levsredinskih občinskih svetnikov.

To so bile glavne obtožbe svetnikov opozicije na račun ravnanja članov večine in sploh občinske uprave, potem ko so včeraj dopoldne iz protesta zapustili dvorano občinskega sveta. V njej so se namreč zbrali člani pristojne šeste komisije in je bila na zahtevo opozicije na dnevnem redu predstavitev osnutka prometnega načrta, ki ga je po naloku Dipiazza-ve uprave v zadnjih letih izdelal inž. Roberto Camus s tržaške univerze. Toda do predstavitev ni prišlo, ker je stranka Forza Italia zahtevala in dosegla preložitev. Zanimiv je razlog: Forza Italia z vsebino načrta ni dovolj seznanjena...

Na nov prometni načrt čaka Trst že vrsto let in je občinska uprava zanj doslej potrošila že 270 tisoč evrov. O njem ni bilo nikdar ne duha ne sluha, dokler ni načrt sredi avgusta prišel neuradno v javnost prek medijev. Zato je opozicija zahtevala uradno predstavitev in je v ta namen tudi zbrala 16 podpisov. Temu je predsednik šeste komisije Roberto Sasco (Udc) ugodil in je še pred koncem avgusta namenil včerajšnji sestanek predstavitev osnutka prometnega načrta, pa čeprav se o njem še ni izrekel občinski odbor.

Osnutek Camusovega načrta bi torej bili morali predstaviti včeraj v dvorani občinskega sveta. Opozicija je zahtevala prisotnost samega Camusa, a na srečanje ga niso niti povabili. Kazalo je vsekakor, da se je občinska uprava končno odločila predstaviti dokument, ki naj bi po prepričanju mnogih že dalj časa ležal (oz. še leži) v kakšnem županovem predalu. Srečanje je uvedel sam Sasco ob udeležbi pristojnega občinskega odbornika Maurizia Buccija, ki je poudaril, da je to bila tehnična predstavitev in da občinski odbor nima nič pri tem. Zakaj se je torej srečanja udeležil, ni povedal. Sasco je začel razlagati, da po njegovih objavi v medijih čivkajo o prometnem načrtu že vrabčki na strehi. Toda še ni zaključil izvajanja, ko ga je prekinil svetnik Forza Italia Everest Bertoli z zahtevo po preložitvi seje, češ da morajo vsi svetniki dobiti kopijo dokumenta. S klopi opozicije se je prvi oglašil Alessandro Minisini (Oljka), ki se je glede delitve kopij strinjal, vendar je zahteval nadaljevanje predstavitev, da bi vsaj javno izvedeli, kakšne so smernice načrta. Protestiral je tudi Fabio Omero (LD), ker jim pravico do tega srečanja jamči občinski statut. Po kraji diskusiji je Sasco postavil Bertolijev predlog na glasovanje. Predlog je bil odobren z 8 glasovi proti 7 (z opozicijo je glasoval tudi Sasco) in so tako predstavitev preložili. Vsi člani opozicije so takoj zapustili dvorano.

Jasno je, da je zadeva bolj zapletena kot sicer in dejstvo je, da je večina glede prometne ureditve mesta popolnoma razdvajena. Glavni kamen spotike je zaprtje Korza Italia za promet, za kar se ogreva Forza Italia, nasprotujejo pa mu sam župan Roberto Dipiazza, Nacionalno zavezništvo, Udc in Lista Dipiazza. Drugi problemi so glede Ul. S. Francesco, Ul. Torrebianca in Ul. Battisti, ki naj bi postala enosmerna (v očeh Forza Italia). O vsem tem govorijo že vsi, edino občinski svetniki še s tem niso seznanjeni, je povedal Minisini. Svetnik stranke Ssk Igor Švar je ocenil, da občinska uprava o resnih problemih noče razpravljati. Svetnik Skp Iztok Furlanič je ožigosal, da so onesposobili opozicijo, medtem ko je Omero naglasil, da je desna sredina v bistvu le skušala prikriti notranje zdrahe, toda pri tem je kršila pravice manjšine.

Aljoša Gašperlin

VZHODNI IN ZAHODNI KRAS - Prvo srečanje po vaseh o »odcepitvi« od tržaške občine

Pri Banih o »novi občini«

Polna dvorana domačinov - Namesto predstavnika izbrali skupino vaščanov, ki bo iznesla svoje predloge

Zamisel o ustanovitvi nove kraške občine, ki naj bi po mnenju pobudnikov postorila na vzhodnem in zahodnem Krasu, to, česar tržaška občina v zadnjih letih ni, vzbuja zanimanje in radovednost krajevnega prebivalstva. Tako je bilo mogoče ugotoviti na pondeljkovem prvem vaškem sestanku pri Banih, na katerem bi morali domačini - po napovedi prirediteljev - izbrati svojega predstavnika v odboru, ki naj bi pripravil referendum za »odcepitve« občin kraskih rajonov od »mačeh« občine.

V dvorani KD Grad se je zbral kar 70 ljudi (med njimi 18 žensk). Res veliko za majhno vas, čeprav so bili med udeleženci tudi nekateri prebivalci Ferlugu (ki so postali očitno pozorni na odcepitveno vrenje na Krasu...).

Po pozdravu domačina Piera Malalana (tudi v slovenščini) je koordinator delovne skupine za ustanovitev odbora za referendum Dario Vremec napisal možnosti, ki jih deželni zakon iz leta 2003 ponuja za ustanovitev nove občine. Ta bi morala imeti enotno ozemlje (kar velja za vzhodni in zahodni Kras), enotno upravno in servisno strukturo in ozemeljsko uravnovešen gospodarski, družbeni in kulturni razvoj.

Posvetovalni referendum o možni odcepitvi razpiše deželni svet (dovolj je podpis enega samega deželnega svetnika). Vprašanje pa je, kdo naj sodeluje na referendumu. Deželni svet lahko omesti glasovanje na prebivalce rajonov, ki naj bi se združili v samostojno občino. V primeru pa, ko bi rajon ene občine združili z drugo občino (na primer kraška rajona tržaške občine z zgoščko, repentabrsko ali devinsko-nabrežinsko občino), bi se morali o združitvi izreci tudi občani občine, h kateri se rajon želi priključiti.

Nakazana je bila torej možnost ustanovitve nove samostojne občine

Dvorana pri Banih je bila polna vaščanov

KROMA

ali pa združitve rajonov z drugo občino. Koordinator Vremec je omenil prednosti samostojne občine (bolje bi skrbela za razvoj svojega ozemlja, rešila naj bi sedaj zanemarjena sociozdravstvena vprašanja, namesto dveh rajonov s 26 svetniki bi imeli občino z županom, odborniki in manjšim številom svetnikov).

Vremec je svojemu izvajajuju pri dal nekaj anekdot (kot jih je sam poimenoval) o nedelovanju tržaške občine, pa tudi deželne uprave, ki je prodala gozd v bližini Opčin. Obregnil se je tudi ob občinske svetnike s Krasa, ki naj bi »ne izrekli ene besede v občino Krša« (kar je izzvalo odgovor prisotnega občinskega svetnika Levih demokratov Stefana Ukmara).

Po enournem posegu ga je eden od prisotnih prekinil, češ da bi morali na vaškem srečanju imeti besedo vaščani, saj bi se morali oni izreci o (ne)pozornosti občinske uprave do vasi in predlagati - ob njihovem predstavniku - možne posege. V razpravi je bilo slišati mnogo pikril na račun tržaškega župana Roberto Dipiazza in na njegov »seznam opravljenih javnih del na vzhodnem in zahodnem Krasu«. Omenjena so bila nedokončana javna dela in dela, ki so bila obljudljena, a nikoli začeta. Obujen je bil spomin na prejšnji poskus »odcepitve« leta 1992, na »grožnjo« občinskega odbora, ki naj bi nameraval združiti dva kraška rajona v enega samega.

Udeleženci od Ferlugu so napovedali, da se bodo tudi sami sestali in se dogovorili, ali pristopiti k akciji, ali ne.

Če bodo pristopili, bodo imeli tudi Ferlugi svojega predstavnika v odboru za razpis referendumu.

Na trebanskem srečanju je bilo dogovorjeno, da bodo na vsakem vaškem srečanju izbrali po enega predstavnika vasi v odboru za referendum. Pri Banih so se odločili drugače: izbrali so šest ljudi, ki bodo skupno pregledali, kaj bi morali v vasi storiti in nato iz svoje srede izbrali predstavnika v odboru. Skupina šestih izbranih predstavnikov (Piero Malalan, Gianni Pro, Paolo Leone, Paolo Esopi, Massimo Leone in Paolo Spehar) se bo sestala in iznesla svoje predloge prihodnjem teden.

Sinoč je potekalo podobno srečanje v Gropadi, danes pa bo v Trebčah.

PREFEKTURA - Za sestanek zaprosila župana Ret in Vizintin

O prometnih težavah pri Štivanu

Družba Anas bo proučila bolj primerno rešitev za križišče v Štivanu - Župan Ret namerava sprejeti nekatere začasne omejitve

Na včerajšnjem sestanku na tržaški prefekturi so bila v ospredju prometna vprašanja, in sicer glavno križišče v Štivanu ter bližnji ovinki na mostu nad železnico, ki večkrat povzročajo sive lase, saj se je tam zgodilo že več hudih prometnih nesreč.

Za srečanje sta se zavzela devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret in doberdobski župan Paolo Vizintin z namenom, da bi našli rešitev, ki bi zagotovljala večjo varnost. Oba sta zagovarjala prepoved vožnje za tovornjake, vendar se prefekt Giovanni Balsamo s tem ni strinjal, skliceval se je na podatke prometne policije, češ da število nesreč, ki se tam zgodijo, ni tako visoko, da binarekovalo drastičen ukrep. Župan Vizintin je takšnemu zaključku ugovarjal: število nesreč samo po sebi ni visoko, je pa zelo zaskrbljujoče, če upoštevamo gostoto prometa. Poleg tega gre za nesreče z zelo hudimi posledicami.

Na koncu so se dogovorili, da Anas prouči možnosti prilagoditve

križišča v Štivanu. Prefekt je tudi predlagal začasno postavitev semafora, vendar se župan Ret s takšno rešitvijo ni strinjal: semafor bi bil preblizu ovinkov in bi lahko celo predstavljal nevarnost, pred njim bi se lahko na nepregledni točki ustvarila kolona vozil. Dokler Anas ne izdela svojega predloga, bo devinsko-nabrežinski župan poskrbel z odlokom. S svojimi izvedenci bo proučil razne možnosti, od omejitve hitrosti na 30 km na uro (od križišča do zadnjega poslopja v Štivanu) do novih preho-

GIORGIO RET

PAOLO VIZINTIN

Takšne ukrepe devinsko-nabrežinski župan lahko sprejme, ker ima od julija letos večje pristojnosti na tamkajšnjem prometnem področju: na podlagi perimetracije namreč velja za naseljeno območje ves predel od križišča do zadnjega poslopja v Štivanu ter predel od cestarske hiše pri Botanjeju do campinga »Mare Pineta«.

Na sestanku, ki so se ga udeležili še funkcionar goriške prefekture, goriški občinski odborniki za infrastrukture, prevoze in ceste Maurizio Di Matteo, zastopnik tržaške pokrajinske uprave, predstavniki Anasa ter karabinjerjev in prometne policije, je prefekt Balsamo tudi napovedal, da bo na predlog Vizintina v Reta zaprosil za sestanek pri deželi FJK in družbi Autovie Venete, ki upravlja avtocesto. Preverili bodo možnost, da bi sprostili tovorni promet na odsek med Moščenicami in Vilešami, in sicer tako, da bi bili tovornjaki, ki zavijajo proti Gorici, oproščeni plačevanja cestnine.

DOLINSKI OBČINSKI SVET - Desna sredina zahtevala izredno sejo

V Dolini o železniški povezavi med Trstom in Divačo

Inž. Gollian predstavil predhodne načrte o povezavah v okviru petega evropskega koridorja

V dolinski občini je bil v ponedeljek (že spet) govor o hitri železnici in petem evropskem koridorju. Tokrat v dvorani občinskega sveta, na izredni seji, ki jo je zahtevala desnosredinska opozicija z avdicijo tehnikov deželnega oddelka italijanske železnice.

Vprašanje je postalno v občini občuteno aktualno, potem ko je eden od predhodnih načrtov za železniško povezavo med Trstom in Divačo začrtal novo traso pod Dolino Glinščice. Okoljevarstveniki so skočili pokonci, podobno desnosredinska opozicija, tudi v levosredinski večini pa je marsikdo zavhal nos. V prvi vrsti županja Fulvia Premolin, ki je takoj opozorila na vpliv morebitne železnice v trebuhi Glinščice na tamkajšnje okolje ter opozorila, da morajo »nacrti o ekonomskem, družbenem in urbanističnem planiranju težiti k ohranjanju zgodovinsko-kulturnih značilnosti, kot to med drugim predvideva 21. člen zaščitnega zakona, ki ga je treba izvajati v našem prostoru.«

Najnovješe predhodne načrte novih železniških povezav sta na izredni skupščini dolinskega občinskega sveta predstavila direktor oddelka za infrastrukturo italijanskih železnic v Furlaniji-Julijski krajini Mario Gollian in odgovorni za organizacijsko strukturo pri železniški mreži v deželi inž. Daniele Zorn.

Gollian je uvodoma poudaril, da so nove proge s predhodnimi načrti še le v zametu. Prej bo treba pripraviti načrte o možnosti gradnje, še zatem, ko bo ugotovljeno, da bo načrte mogoče uresničiti, bodo prišli na vrsto pravi, dokončni načrti.

Evropska unija je 50-odstotno finančirala pripravo načrtov o možnosti gradnje za železniško povezavo Trst-Divača. Ta povezava je postala aktualna, potem ko se je slovenska vlada odločila za potenciranje proge Koper-Divača, da bi s tem dala gospodarskega kisika koprskemu pristanišču.

Gradnja proge Trst-Divača pa bo sodila še v drugo fazo del evropske železniške povezave. Prvi bo na vrsti železniški odsek od Ronk do Trsta, ki ga bodo v tržaški pokrajini izpeljali v predoru. Ta proga bo nudila povezavo z obstoječimi gospodarskimi strukturami v Trstu, v prvi vrsti s pristaniščem.

Inž. Gollian je v tej zvezi omenil neposredno železniško povezavo med tržaškim in koprskim pristaniščem (znanih 6 kilometrov proge), omenil pa je nekatere težave te povezave (omeje-

no število vlakov, omejeno hitrost vlakov, proga bi potekala v neposredni bližini naseljenih krajev).

Povezava Trst-Divača bi omogočila povezavo tržaškega pristanišča z visokohitrostno progo petega koridorja. Proga bi bila podzemna in bi se nekako v sredini vključila na progo Koper-Divača. Ovinkasta trasa je potrebna zaradi višinske razlike med Trstom (na nadmorski višini 0) in Divačo (nadmorska višina 435 metrov), saj mora biti tovrstna železnica zaradi varnosti vožnje sila položna in se na enem kilometru lahko dvigne največ za 17 metrov (na tem odseku naj bi vlaki vozili s hitrostjo 160 kilometrov na uro).

Na srečanju je bil še govor o ustreznejši železniški povezavi z tovarno Wartsila in s sedanjim tržaškim železniškim obvozom, pa tudi o openski železniški postaji, za katero zaenkrat ni znano, kakšno vlogo naj bi odigrala v novi evropski železniški konstelaciji.

Kdaj naj bi začeli z delom, je še vprašljivo. Stroški so ogromni. Kilometer železniške proge stane od 30 do 45 milijonov evrov (odvisno pač od sestavine tal).

Gradnja 37 kilometrov dolgega odseka od Trsta do Ronk (oziroma do Soče) naj bi po zadnjih predvidevanjih stala milijardo 930 milijonov lit.

Svetniki desnosredinske opozicije so bili do načrta zelo kritični. Nekateri so se tudi zelo grobo znesli nad povsem nizkriva tehnika (Gombič); drugi so zastavili zelo tehtna vprašanja (Majcen je hotel izvedeti, kam bodo odpeljali iz predora izkopani material, inž. Gollian je pojasnil, da bodo z njim utrdili kako polovico visokohitrostne proge od Ronk do Benetk); spet drugi so opozorili na »nasilje nad Krasom« (Massi). Nekaj je bilo pozivov za okrepitev dosedanjih prog

namesto gradnje novih, s čemer naj bi prišedli na denarju in kvarnemu vplivu na okolje. Iz desne sredine je bilo vsekakor mnogo vpadanja v besedo, kar res ni bilo v čast dolinskim svetnikom.

Ob koncu seje se je županja Premolinova izkašljala nad desnosredinsko opozicijo. Sklic izredne seje je stal občinsko blagajno skoraj 2 tisoč evrov. Ko bi namesto izredne seje organizirali javno srečanje, bi ta denar prištedili. Iz vrst opozicije je bilo slišati izjave, če da niso bili občani doslej informirani o novih železniških povezavah, ki se tičejo tudi občino. Premolinova je opozicijo spomnila, da je občinska uprava organizirala srečanje z inž. Gollianjem o petem koridorju pred slabima dvema mesecema, 20. julija letos, v občinskem gledališču Franceta Prešerna. Le da dni po podpisu dogovora med Italijo in Slovenijo o gradnji odseka Trst-Divača!

REPENTABOR - V preteklih dneh so prečrtali slovenska imena vasi

Mazači na delu v repentabrski občini

Na Fernetičih in Colu pomazali slovenski imeni vasi in se podpisali z runskimi križi in fašistično butaro

Pred nekaj dnevi so neznani mazači spet packali na Krasu. Tokrat so se lotili imen slovenskih vasi v repentabrski občini. Ob vhodu na Col so v slovensko ime vasi včrtali runski križ in prečrtali slovenski napis Občina Repentabor. Ob ime vasi so narisali fašistično butaro, spodaj pa pripisali poitaljančeno ime vasi Zolla.

Podobno so se (po uporabljeni barvi) črni packoni znesli nad slovensko ime na tabli ob vhodu na Fernetiče. Tudi temu imenu so vrisali runski križ in prečrtali slovensko ime repentabrske občine.

V zadnjem tednu gre na Krasu beležiti stopnjevanje nestrnosti nad slovenskimi obeležji in imeni vasi. Neznanci so najprej na prosek odnesli marmornato vazo z spomenika padlim v NOB, nato so pomazali slovensko ime na tabli ob vhod na Božje polje in tablo ob vhod v Cerovlje.

Organi javne varnosti storilcev še niso izsledili.

Desno: pomazana tabla ob vhodu na Col; levo: pomazana tabla ob vhodu na Fernetiče

Video-klepetaonica z Illyjem o zaščiti jezikov v FJK

Javna uprava in zaščita jezikov v Furlaniji-Julijski krajini: to bo tema video-klepetaonica, med katero bo predsednik dežele Riccardo Illy v četrtek ob 18. uri odgovarjal občanom. Drugo srečanje na internetu »v neposrednem stiku z občani« predsednika Illyja bo vodil odpovedni pri deželnem sedežu tiskovne agencije Ansa, Alfonso Dileva. Kdor želi slediti pobudi in sodelovati v vprašanju, se lahko poveže na spletno stran www.regione.fvg.it in klikne na naslov »Il presidente Illy in diretta con i cittadini« (predsednik Illy neposredno z občani).

Na Općinah jutri odprtje fotografiske razstave

Jutri ob 20.30 se bodo vrata Prosvetnega doma na Općinah spet odprla. In sicer z razstavo Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi, na kateri bodo prvič prikazane javnosti fotografije, ki sta jih Lojze Spacal in Marijan Pfaifer posnela leta 1945 in ki so jih nato uporabili na pariški mirovni konferenci leta 1947, ko so obravnavali vprašanje vzhodne oz. zahodne meje. Se pravi, da bo Skd Tabor s to razstavo dejansko obeležilo dva pomembna dogodka, ki sta zaznamovala kulturno in zgodovinsko podobo Primorske: 100-letnico rojstva Lojzeta Spacala in 60-letnico priključitve (dela) Primorske matični domovini. Kustosi razstave so Andrej Furlan, Tanja Spacal in Martin Spacal, fotografije bo predstavila mag. Metka Gombač iz Arhiva RS, dostop do razstavljenega gradiva pa je omogočila tudi mag. Lara Strumej iz Modernne galerije v Ljubljani. Sama razstava pa je vključena v fotografiski festival Trieste-fotografia in bo odprta ob delavnikih do 29. septembra, med 17. in 20. uro. Do konca septembra bo prav tako odprt tudi prodajno - razstavni sejem novih in rabljenih knjig, ki ga je skrbno pripravila društvena knjižnica P. Tomažič in tovarništa. Na sejmu bomo lahko nabavili najnovješe in rabljene knjige ter knjige po znižani ceni z nazajnicojnejšimi podrocji.

Kosovarja izgnali v domovino

Krasnijca Sakelzena, 31-letnega Kosovarja, ki so ga prejšnji teden aretirali pod obtožbo spolnega nasilja, so včeraj odpeljali v Verono, od koder je pot nadaljeval v domovino. Mladenič je pred neko trgovino sploh nadlegoval 13-letno dekleto, zradi česar so ga zaprl. Sodnik pa ga je izpustil na prostost, vendor se že traški pretek odločil za izgon iz države.

Tatovi v baru Lanterna

Prejšnjo noč so tatovi vdrli v bar Lanterna ob istoimenskem kopališču. Razbili so obe klučavnici in odnesli cigarete ter govorilno sploško. Lastnik je ocenil, da je utrel okrog 1600 evrov škode. Neki njeni prijatelji, ki je zjutraj šel mimo, je opazil odprt vrata, alarm pa je sprožila uslužbenka, ki je prišla na delo ob 6.30.

SOCIALA - Obračun katoliške ustanove za leto 2006

Razvezjane dejavnosti tržaške Škofijske Karitas

Obilo dela v Trstu in na tujem - Čez dva tedna z novo zobozdravniško ambulanto

Z leve proti desni:
odgovorni za
zbiranje podatkov
o letnem
delovanju Marco
Aliotta, direktor
tržaške škofijske
Karitas Mario
Ravalico in tržaški
škof Evgen
Ravignani

KROMA

Na sedežu tržaške Škofijske Karitas so včeraj predstavili podatke o delovanju in storitvah te ustanove za leto 2006. Iz po-ročila je razvidno, da je Škofijska Karitas tudi lani upravljala razvezjano mrežo soci-alnih storitev tako v Trstu kot v tujini, s posebnim posluhom za najbolj zanemar-jene dele prebivalstva. Skupno so sešeli 87 tisoč posegov, katere je skrbelo 227 prostovoljev, uslužbencev in sodelavcev Škofijske Karitas. Na predstaviti so spre-govorili direktor Mario Ravalico, tržaški škof Evgen Ravignani in odgovorni za Karitasovo Opazovalnico revščine in sredstev Marco Aliotta.

Ravalico je uvodoma poudaril, da po-datki opisujejo samo delovanje tržaške cerkve in ne nudijo celotne slike krajevne situacije. Naštel je mnoge ustanove, s katerimi se veskozi krepi sodelovanje, med temi je izpostavil projekt o mikrokreditu (v sodelovanju z deželnimi bankami zadruž-nega kredita) in dobre odnose s socialnim skrbstvom tržaškega zapora. Ob koncu je povedal, da čistilci avtomobilskih šip in ne-zakoniti priseljenci niso trenutno najbolj pe-reč problem v Trstu: najnujnejša skrb je po-manjkanje struktur in storitev za sprejem priseljencev iz držav EU, predvsem iz Ro-

munije. Škof Ravignani, ki je obenem tudi predsednik tržaške Karitas, je spomnil, da je glavni cilj ustanove »vzgajati krščanske skupnosti k odprtosti do potreb najrevnej-ših in zanemarjenih«.

V poročilu je podatkov na pretek, naj jih navedemo le v splošnih obrisih. V spre-jemnem centru že vrsto let poslušajo in spremljajo vsakogar, ki ustanovo prosi za pomoč. Lani se je center ukvarjal s 1.047 pri-meri, 81% katerih so predstavljale osebe s stalnim bivališčem v Trstu. Glede na podat-ke iz prejšnjih let je število primerov neko-liko upadelo, predvsem zato, ker se je na center obrnilo manj tujih državljanov. Opazen je predvsem upad števila priseljencev s po-dročja bivše Jugoslavije. Storitev za priseljence iz držav izven EU - pomoč, usmerjanje in informiranje v zvezi z upravnimi postop-ki in zakonskimi določili - so se vsekakor podvojile v primerjavi z letom 2003 (3.228 proti 1.543). V sklopu dejavnosti na tem po-dročju se nadaljuje tradicionalno sodelova-nje z Dijaškim domom Srečka Kosovel.

V sprejemnih domovih Teresiano, Berlan, La Madre in Betania je lani našlo zatočišče nekoliko manj oseb kot leto prej, podaljšalo pa se je obdobje bivanja v njih. V domu Teresiano, ki je največji, so gos-

tili 155 ljudi (222 v letu 2005): od teh je bilo 118 italijanskih državljanov in 37 tuj-cep, povečni romunski, bosanskih in srbskih državljanov. Openski sprejemni dom za mladoletnike je medtem zabeležil porast tudi v številu gostov (35 proti 30 iz le-ta 2005). Vsemu navedenemu gre dodati jedilnico, čigar obroke je lani okusilo ne-kaj manj občanov kot v prejšnjih letih, stor-ritve za nomadska naselja, tečaje branja in pisanja, psiho-socialno svetovalnico pod vodstvom Kristine Martelanc in Adama Selja, pa še bi lahko naštevali. V sodelova-nju s Tržaško univerzo je Karitas lani gostila tudi 11 študentov psihologije in vzgojnih ved, ki so opravili delovno prak-so. Ravalico je še napovedal, da bodo 25. septembra odprli zobozdravniško ambu-lanto za potrebine občane v Istrski ulici.

Tržaška Škofijska Karitas, kot znano, ni dejavna le na krajevni ravni. V Mostaru je v polnem teku projekt, ki v sodelova-nju z otroško bolnišnico Burlo Garofolo in mostarsko Karitas nudi zobozdravniške stor-ritve tamkajšnjim invalidnim otrokom. La-ni je stekel še projekt v Beogradu, kjer v so-delovanju s beograjsko Karitas in tamkaj-šnjim škofom Stanislavom Hočvarjem nadujo brezplačne socialne storitve. (af)

BARKOVLJE - Ob obletnici 11. septembra

Poklon žrtvam

Predstavniki krajevnih uprav in oblasti položili venec

Ob šesti obletnici atentata na Wor-l Trade Center v New Yorku 11. septem-bra 2001 so včeraj v Barkovljah na trgu, ki je poimenovan po žrtvah tega atentata, predstavniki krajevnih oblasti položili

spominski venec. Prisotni so bili tržaški žu-pan Roberto Dipiazza, predsednica Pokra-jine Maria Teresa Bassa Poropat, deželni odbornik Gianni Pecol Cominotto in pre-fekt Giovanni Balsamo (na sliki KROMA).

OPĆINE - V nedeljo je potekal 59. marijanski shod

Tudi letos procesija in maša

Shod je vodil tržaški škof Evgen Ravignani - Prisotnost orožnikov novost letošnje izvedbe

Openskega shoda se je udeležilo tudi veliko skavtov in narodnih noš

GROČANA - Potekal je od petka do nedelje

Uspel praznik z Odprto mejo

Priredilo ga je domače SKD Krasno polje

V Gročani se je prejšnji konec tedna uspešno iztekel Septembrski vaški praznik v priredbi SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga v sode-lovanju z občinama Dolina in Hrpelje-Kozina ter s podporo Zadružne kraške banke. Letos se je prireditev začela že v petek, 7. septembra, ko so za-zabavo in dobro voljo poskrbeli najprej člani tržaške skupine Mitiche pirie, na-to pa še nastop energičnih glasbenikov skupine AC/DC Coverband iz Postoj-ne. V soboto, 8. septembra in v nedeljo, 9. septembra, se je praznik nadaljeval s tradicionalno ponudbo kraških dobrot in sejmom kmetijskih pridelkov. V večernih urah so obiskovalci zaplesali ob zvokih ansamblov Happy day in Primorski fantje.

V soboto in nedeljo sta sončno vreme in Odprta meja, ki sta jo prire-dili občini Dolina in Hrpelje-Kozina,

privabila veliko število ljudi na sprehod. V nedeljo se je vaški praznik odvijal že od jutranjih ur. V popoldanskem času se je zvrstil kulturni program, ki sta ga uvelia pozdravna nagovora županje Občine Dolina Fulvie Premolin in svetnika Občine Hrpelje-Kozina Petra Boršiča. Sledil je plesni nastop doma-čih otrok za dobrodošlico vsem prisot-nim. Posebni dogodek so oblikovali člani otroške folklorne skupine Kres iz Novega mesta, ki so prikazali ples in glasbo ljudske zakladnice Dolenjske. Njihov nastop se je prepletal s komič-nimi utrinki, ki sta jih ustvarila Zmag-a in Vittorio oziroma Ingrid Werk in Peter Terčon.

Prireditelji Septembrskega vaškega praznika se zahvaljujejo vsem obis-kovalcem za številno udeležbo in va-bijo na ponovno srečanje naslednje le-to. (Krasno polje)

KROMA

OPČINE - Bambičeva galerija

Za začetek keramični izdelki Gabrijele Osbich Pison

V soboto so v Bambičevi galeriji na Opčinah otvorili prvo razstavo v letošnji sezoni, in sicer Keramiko Gabrijele Osbich Pison iz Boršta. Umetnica se že več desetletij ukvarja s peko in dekoracijo keramike, izdelki iz njene delavnice Ars Creteria pa krasijo marsikatero hišo v naših krajih. Keramiko je Osbicheva vzljubila ob koncu sedemdesetih, ko je na tečaju za didaktične vodiče po dejeljnih muzejih spoznala keramično dediščino iz različnih zgodovinskih obdobij. Nato je opravila tečaj prostega rišanja akta pod vodstvom prof. Nina Perizija, leta 1981 pa je v Gradišču ob Soči dokončala dveletno usposabljanje za keramičarje. Umetnico je predstavila likovna kritičarka Jasna Merku, za glasbeni utrihki pa je poskrbela flavtistka Petra Marega, gojenka prof. Erike Slama na Glasbeni matici v Trstu.

Jasna Merku je uvodoma dejala, da sta peka in dekoracija keramike zelo

zahtevni veččini, pri katerih je potrebna zvrhana mera znanja. Keramičar je skorajda nekakšen alkemist, saj mora posebno paziti na peko keramike in sestavljanje njene dekoracije. Keramični izdelki imajo namreč pred peko in po njej popolnoma različen videz. Tudi dekoracija je zelo zahtevna, saj ne dopušča napak in posledičnih popravkov. Nanašatijo je treba neposredno, brez predhodnega izrisa. Izdelki Gabrijele Osbich opravljajo dve funkciji, saj so obenem uporabni predmeti in umetniške tvari. Njen slog je zelo prepoznaven, umetnica pa svoj navdih namreč črpa iz krajevne kulturne in krajinske dediščine.

Razstava Keramika Gabrijele Osbich Pison bo v prostorih Bambičeve galerije na Opčinah na ogled do 28. septembra, in sicer iz ponedeljka do petka, dopoldne od 10. do 12. ure, popoldne pa od 17. do 19. (ps)

ŠTIVAN - Note Timave

Ob dvajsetletnici s pestrim programom spet v štivanski cerkvi

Niz ob dvajsetletnici bo pestrejši

KROMA

Društvo Punto musicale in koncertni niz Note Timave praznujeta 20-letnico. Obletnico bodo seveda počastili z vrsto glasbenih dogodkov na zgodovinski lokaciji, se pravi v gotski cerkvi v Štivanu. V zadnjih letih je večkratno menjava prizorišča spremenila in širila vsebine »izgnane« pobude, ki v določenem trenutku ni več dobila dovoljenja cerkvenih oblasti za nadaljevanje v kraju, kjer je nastala in se je uspešno razvila. Kot je pojasnila ustanoviteljica in umetniški vodja niza Carla Agostinello ob predstavitvi letošnjega programa, je selitev najprej v miramski grad, nato v grad Colloredo di Montalbano in v malo dvorano gledališča Verdi privredila do postopnega prilaganja novim okvirom s ponudbami, ki so začele zaobjemati ob komorni glasbi tudi jazz in tango. Jubilejna izvedba bo ohranila širši pogled na glasbeni svet, a vedno s pozornostjo do soglasja zvrsti v kraju, kjer se koncert odvija. Poleg cerkve v Štivanu, ki bo po tradiciji postala prizorišče izvrstnih recitalov in koncertov resne glasbe, se bo nadaljevalo sodelovanje z občinsko upravo Colloreda in z občino Devin-Nabrežina, ki je odločilno pripomogla k vrnitvi v znamenito cerkev in je dala na razpolago tudi posebno prizorišče za zaključni koncert (28. septembra), to je trg Ribiškega naselja, kjer bo igral kvintet Neotango.

Dvajsetletnico bodo počastili stari prijatelji niza oz. glasbeniki, ki so izrazite zaznamovali njegovo zgodovino. Otvoritev bo v ponedeljek ob 21. uri s celovečernim koncertom priznega pianista Piernarcisa Masija, predstavnik mlajše generacije klavirskih umetnikov John Olaf Laneri pa bo nastopil najprej solistično na gradu Colloredo, nato v duu s prvim violončelistom orkestra veronske Arene Zoltanom Szabom. Italijanska baročna glasba bo protagonistka koncerta komornega orkestra Interpreti veneziani, ki bo prav tako nastopal dvakrat (v Štivanu 24. septembra, v Colloredu pa 6. oktobra) z dvema različnima sporedoma.

Agostinellova goji že dolgo let posebno ljubezen do tanga, s katerim se tudi aktivno ukvarja kot pianistka in članica komornih skupin. Iz tega zanimanja izhaja zamisel, da bi letošnji program dopolnil festival »Tango da pensare«, vzporedni niz štirih koncertov, ki skušajo predstavljati različne poglede na »filozofijo« tanga. Grad na Videmskem bo od 22. septembra gostil tri večere, ki jih bo uvedel spored glasbe in besede s teksti Jorgea Luisa Borgesea in glasbo Astorja Piazzolle v izvedbah dveh igralcev in pianista Hugo Aisemberga. Sledila bosta koncert dvojice Nisinman affaire, v katerem igra Piazzollov učenec, bandoneonist Marcelo

Nisinman, in nastop kvinteta Neotango, ki ga sestavljajo glasbeniki različnega izvora. V dnevih festivala bo na ogled na gradu Colloredo fotografksa razstava o Piazzoli in Borgesu, ki jo prireja center A.Piazzolla iz Pesara.

Pomanjkanje sredstev za pripravitev kulturnih dogodkov je stalnica, kateri se ne more izogniti niti niz Note Timave, ki vsekakor utegne privabljati sodelujoče umetnike z iskreno navdušenim in profesionalnim delom. Poleg občin, ki gostita koncerte in stabi blizu organizatorju s svojo podporo, ima niz tudi pokroviteljstvo Dežele FJK, ki z zaupanjem v pristojnost ustanoviteljice potrjuje podporo kvalitetnih pobud, kot je povedal na tiskovni konferenci deželnemu svetovalem Sergiu Lupieri. Odbornik za kulturo občine Devin-Nabrežina Massimo Romita je izrazil hvaležnost uprave za prizadetno delo društva Punto musicale in tudi župan Colloreda Ennio Benedetti je z zadovoljstvom poudaril, kako je niz ovrednotil furlanski grad in kraj s kulturnega in turističnega vidika. Povezava med kvalitetnimi umetniškimi izrazovi in lepoto krajev je dodatna vrednost niza, ki je ukoreninjen na teritoriju, kot je povedal deželni svetovalec Roberto Molinaro. K uresničitvi jubilejnega programa sta odločno pripomogli tudi Fundacija CRUP in Zadružna kraška banka. (ROP)

DRŽAVNA KNJIŽNICA - Razstava umetnika, pisatelja in časnikarja Romana De Meja

Ljubezen do živali eden glavnih elementov De Mejovega pisane ustvarjalnega mozaika

Najbrž se ga marsikateri Tržačan spominja, kako se je sprehal vzdolž Drevoreda XX. septembra s pumo na vrvci. Časnikar, esejist in slikar Romano De Mejo (1921-2005), ki je večji del svojega življenga preživel v Trstu, je bil energična in karizmatična osebnost, izreden ljubitelj življenga, ljudi in pa živali; ravno slednjim je posvetil marsikatero zbirko povesti (Amici selvaggi. La tigre, la trota, i corvi). V svojem pestrem življenu se je lotil marsikaterega posla, spoznal je večplastnost življenga in se povsem predal njegovim nemiri ter dražljajem. Za tržaškega pisatelja Claudia Magrisa je bil prijatelj in hrati starejši brat, ki ga je ščitil s svojo človeško krepostjo in dobroščnostjo; s svojimi besedami je De Mejo osvojil vsakega sogovornika, predvsem če je to bil otrok; otroci so vedno kot omamljeni strmeli vanj in s slastjo prisluhnili njegovim zgodbam in pripovedim. Romanu De Meju, ki je v sрih Tržačanov zapustil neizbrisno sled, so v državni knjižnici (na Trgu Papa Giovanni XXII-16) posvetili manjšo razstavo slikarskih del in fotografij, ki jo je skrbno uredila arhitekt-

ka Marianna Accerboni.

Ponedeljkovega uradnega odprtja se je udeležilo večje število De Mejovih prijateljev in znancev, uvodno okroglo mizo pa so oblikovali predvsem spominski posagi nekaterih, ki so ga spoznali v prijateljskem in pa delovnem krogu. Eden izmed teh je bil zgoraj omenjeni Claudio Magris, ki se srečanja ni udeležil, poslal pa je pisni spomin na prijatelja. Bivša direktorja tržaškega sedeža Rai Guido Botteri in Guido Candussi sta o njem povedala, da je bilo njegovo življenje kot pisani mozaik, poln fantazije, idej in hudomušnosti. Candussi je opozoril, da je De Mejo začel sodelovati z radiom Osvobodilne fronte slovenskega naroda že aprila 1945, ko je bil zadolžen za dnevnik. Videmška pisateljica Lucia De Non ga je opisala kot pozitivnega ustvarjalca, radovednega, svežega in čustvenega kot so lahko samo otroci, Lino Felician pa se je zaustavil pri letu dni, ki sta ga skupaj preživel med partizani in brigadi Fontanot. De Mejovega imperativnega to na glasu se je spomnil docent italijanske književnosti na tržaški univerzi Elvio Gu-

agnini, ki se je zaustavil pri njegovem pisanju, pri povestih o živalih torej, skozi katere predstavlja človeški rod; muzikolog Giorgio Vidusso pa je opozoril na njegovo govorčnost in vsestransko angažiranost.

Po branju nekaterih De Mejovih povesti, se je dogajanje pomaknilo k razstavi njegovih slikarskih in grafičnih del ter nekaterih oblek, ki jih je sam okrasil z risbami. Kakih šestdeset eksponatov povečini akvarelov in oljnih slik ponazarja predvsem pokrajino, naravo in živali v impresionističnem in pa postimpresionističnem stilu. Tudi slike so pravzaprav zgodbe: o bivanju v Toskani in na Krasu na primer; barve so tople in pomirajoče, gledalec v njih občuti melanolično poezijo in ljubezensko harmonijo med subjektom na platnu in slikarjevo roko. Tudi njegovi reklamni, grafični izdelki so iznajdljivi in sveži ter gledalcu v hipu prikažejo to, kar jim je De Mejo želel sporočiti.

Razstava bo na ogled do 29. septembra, od ponedeljka do petka, od 8.30 do 18.30, ob sobotah pa samo dopoldne, do 13.30. (sas)

V prvem nadstropju državne knjižnice je na ogled razstava De Mejovih del

KROMA

SESLJAN - Šest koncertov od 18. ure do polnoči V soboto spominski dogodek, kakršnega bi si najbrž Aleksander želel

Prireditev za Aleksandra Bogata omogočajo odbor priateljev, društva, prostovoljni sponzorji in občinska uprava

V soboto bodo priatelji, sorodnički in znanci počastili spomin na Aleksandra Bogata, ki je še pred dvema mesecema upravljal Rumeni kiosk na sesljanskem obali. Tam je bil vse do zadnjega julijskega dne, ko se je smrtno ponesrečil z motornim kolesom. Ravno pred prago prijubljenega rumenega zbirališča se bo v soboto odvijala komemoracija v obliki prireditve, kakršno bi bil najbrž rad organiziral sam Aleksander - Bogo. Sesljansko nabrežje še ni gostilo koncerta takih razsežnosti, saj bo od 18. ure dalje nastopilo šest krajevnih glasbenih skupin.

Dogodek prireja promocijski odbor, ki ga sestavljajo Aleksandrov brat Igor, devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Romita ter upravitelj sesljanskih kioskov Livio Sancin, Riccardo Ferrila, Stefano Lazzarini in Alfonso Porta. Pomemben doprinos nudijo jadralni klub Čupa, društvo Pro Loco Mitreo in številni sponzorji, ki so prostovoljno prisotili k pobudi. Uradni pokrovitelj je devinsko-nabrežinska občinska uprava. Podžupan Romita je podčrtal dejstvo, da bodo skupine igrale brezplačno. Od 18. ure do polnoči bodo po vrsti zai-

grali Battilana Band, Umberto Lupi & Co., Charge, Le Mitiche Pirie, Kraški Ovcari (na sliki) in Magenta, čigar koncert je na začetku avgusta odpadel ravno radi tragičnega dogodka. Vsaka skupina bo igrala kake tri četrt ure, koncert pa se bo odvijal tudi v primeru dežja, saj bo na pokritem. Pred prvima kioskoma bo cepta zaprt za promet, v obe smeri bo mogoče voziti po cesti ob morju. Romita vsekakor poziva udeležence prireditve, naj raje pustijo vozila v vasi in se spustijo do obale po stopnišču, da ne bo prišlo do večjih zastojev.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 12. septembra 2007

GVIDO

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 19.23 - Dolžina dneva 12.44. Luna vzide ob 7.30 in zatone ob 19.33

Jutri, ČETRTEK, 13. septembra 2007

FILIP

VREMENIČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 21,6 stopinje C, zračni tlak 1010,4 mb raste, veter 33 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlačga 56-odstotna, nebo jasno, moreje razgiban, temperatura morja 21,4 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 10. septembra, do sobote, 15. septembra 2007

**Urnik lekar: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Roma 15 - 040-639042, Ul. Piccardi 16 - 040-633050, Milje - Beneško nabrežje 3 - 040-274998, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. S. Giusto 1, Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina - 040-200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Gafrolo.

Obvestila

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu klasičnega baleta (od 5 let dalje) jazz baleta (od 11 let dalje). Vpis poteka ob torkih, sredah in četrtekih,

med 16. in 18. uro, v garderobi Kosovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Dodatne informacije GSM: 041-524310, 041-784754.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato v nedeljo, 16. septembra, s pričetkom ob 12. uri. Prijava v tajništvu v soboto, 15. septembra od 16. do 18. ure in v nedeljo, 16. septembra ob 8. ure do 10.30.

OPZ FRAN VENTURINI obvešča, da se bo prva seja v novi sezoni vršila v soboto, 15. septembra, ob 14.30 v centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem z Glasbeno matico obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihalo, trobila in tolkač. Vpisovanje in informacije ob torkih in petkih, ob 20.30 dalje.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za 14-dnevno skupinsko bivanje na otoku Ischia, od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B - tel. št.: 040-360072

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihalo, trobila in tolkač. Vpisovanje in informacije ob torkih in petkih, ob 20.30 dalje, v Soščevihi na Proseku ali na tel. št.: 335-7722306.

SKUPNI SESTANKI ZA NOVO OBČINSKO UPRAVO KRAŠKIH VASI: Trebče danes, 12. septembra 2007, ob 20.30, v Ljudskem domu (v Trebčah); Prosek v petek, 14. septembra ob 20.30 v Športnem društvu Primorje (Prosek), Bazovica v ponedeljek, 17. septembra ob 20.30 v prostorijah Gospodarske zadruge (Bazovica).

TEČAJ MASAŽE DOJENČKA, ki ga bo vodila dipl. fizioterapeutka in mednarodna inštruktorica A.I.M.I. bo potekal ob koncu septembra. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka Krut, Ul. Cicerone 8/b, tel: 040-360072.

SPORTNA ŠOLA POLET V SODELOVANJU Z AŠD KONTOVELOM obvešča, da vadba poteka s sledenimi uranki: motorika (letniki 2000-2001-2002) ponedeljek in sreda ob 16.15 do 17.15; minibasket (letniki 1996-1997-1998-1999) ponedeljek in sreda ob 17.15 do 18.15 in petek, ob 16.15 do 17.15; minimotorika (letnika 2003 in 2004) se bo začela v mesecu oktobru,

ob sobotah, ob 10.30 do 11.30. Vadba se bo odvijala v telovadnici Ervatati pri Briščikih. Info: Andrej Vremec 338-588995.

MEŠANI PEVSKI ZBOR IGO GRUDE vabi vso Nabrežino in okolico, da se pridruži zborovskemu petju. Prva vaja bo danes, 12. septembra ob 20.30. Zborovodja je Mikela Šimac iz Sežane.

MPZ JAKOBUS GALLUS išče nove moči. Pevke in pevci, toplo vabljeni na prvo vajo danes, 12. septembra 2007, na Glasbeni matici, Ul. Montorsino 2, ob 20. uri.

NUMIZMATIČNO DRUŠTVO VALVASSOR vabi vse člane na redni mesečni sestanek, ki bo danes, 12. septembra, ob 20.30, v prostorijah gostilne Veto, na Opčinah.

OBČINSKA KNJIŽNICA IZ NABREŽINE obvešča cenjene bralce, da bo v sredo 12. in četrtek 13. septembra zaprta.

SEČNJA 2007/2007 - openski jug sprejema prijave za letošnjo sečnjo do petka, 14. septembra, na upravnem sedežu v Proseški ulici, od 18.00 do 19.30. Prijaviti se mora vsak osebno. Samo prijava pri openskem jusu jamči, da boste letos smeli delovati pri sečnji na sremskih zemljiščih, kot je razvidno od sklepa državnega tožilstva z dne 12. marca, ki je potrdilo polno veljavnost deželnega zakona 3/96 in sklepov, ki izvirajo iz njega.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA

sporočajo, da bodo prvi sestanki že ta teden po sledenem urniku: Trst - petek, 14. septembra 2007, ob 17. uri (Ul. Carducci, 8); Gorica - petek, 14. septembra, ob 18. uri (Dijaški dom); Prosek - sobota, 15. septembra, ob 18. uri (Kulturni dom na Proseku); Općine - sobota, 15. septembra, ob 18. uri (Prosvetni dom); Salež - sobota, 15. septembra, ob 18. uri (knjižnica). Taboriški srečno!

ŠD BREG, KOŠARKARSKA SEKCIJA

sporoča, da se bodo treningi za letnike 94-95 in 96 začeli v petek, 14. septembra, ob 18. uri. Za info: 347-3591855 (Boris Salvi).

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN

obvešča, da bo ob sobotah, 15. septembra, urad v ul. Cicerone 8 (3. nadstropje) zopet odprt z zimskim urnikom in sicer ob sobotah od 16.30 do 18. ure. Ostali dnevi po dogovoru. Informacije na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

KRUT prireja tečaj nordijske hoje, ki se bo pričel v ponedeljek, 17. septembra 2007. Vodila ga bo dipl. fizioterapeutka in mednarodna inštruktorica INWA. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

TELOVADBA-YOGA PRI SKD IGO GRUDE

se začne v oktobru, dve predhodni srečanji pa bosta v ponedeljek, 17. in 24. septembra 2007, ob 18.00 do 19.30.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE

obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo vse do 20. septembra 2007. Odprtvi so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Pouk se bo začel 1. oktobra 2007. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. številki 320-4511592 ali na spletnem naslovu »www.ricmanje.org«.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 21. septembra zapeče rok za vložitev prošenj za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2007/2008. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namenjenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370-371) ter pri okencu za stike z javnostjo v Grudnovi hiši v Nabrežini 158 (tel. 040-200824).

STROKOVNI TEČAJ ZA IZPOPOLNJEVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA

Namenjen je šolnikom, prevajalcem, časnikiarjem in vsem, ki jim ni vseeno, kako obvladajo svoj materni jezik. Od oktobra do maja z visoko kvalificirano izvedenko. Prijave do 24.9.2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ ANGLEŠČINE: začetne in nadaljevalne tečaje, konverzacijo in individualne lekcije bosta vodili izvedeniki za poučevanja angleščine za otroke, za odrasle in za ciljne skupine s specifičnimi željami. Začetek v oktobru, prijave do 24.9.2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ODRASLE

- ŠC Melanie Klein prireja večstopenjski tečaj slovenščine za odrasle. Prvo informativno srečanje bo v četrtek, 18. oktobra, ob 20. uri na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8.

Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

JEZIKOVNA DELAVNICA SLOVENSKIE URICE je namenjena otrokom med 3. in 7. letom starosti. Otroci bodo glede na njihovo znanje razdeljeni v vsaj dve starostni skupini, prva bo namenjena otrokom iz mešanih ali italijansko govorečih družin, druga pa tistim, ki obiskujejo slovenske ustanove in želijo bogatiti svoj besedni zavetnik ter utrjevati slovenščino. Tečaj bo potekal ob sobotah na sedežu ŠC Melanie Klein, ul. Cicerone 8. Prvo srečanje bo v soboto, 20. oktobra. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico. Briščiki 18.

OSMICO ima odprto Joško Colja v Samotorci. Toplo vabljeni! Tel. 040-229326.

OSMICO sta odprla Igor in Robert v Gabrovcu, št. 27.

Fotovideo Trst 80 in Triestefotografia
vabita
DANES, 12. SEPTEMBRA OB 20.30
V GREGORČIČEVO DVORANO - UL. SV. FRANČIŠKA 20
na predavanje Claudia Dominija
KAJ JE FOTOGRAFIJA - Teorija in poetika te umetnosti

Kino

ALCIONE - 17.00, 19.00, 21.00 »4 mesi, 3 settimane, 2 giorni«.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »Shrek terzo«.

ARISTON - 16.30, 20.20, 22.15 »Io e Beethoven«; 18.20 »Gli amori di Astrea e Céladon«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Io vi dichiaro marito e ... marito«; 16.30, 19.10, 21.45 »Io non sono qui«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Premonition«; 16.05, 18.10, 22.00 »Il bacio che aspettavo«; 15.50, 20.10, 22.15 »Captivity« (prepovedan mladim pod 14. letom); 16.00, 16.30, 17.30, 18.00, 18.30, 19.30, 20.00, 20.30, 21.30, 22.00 »Shrek terzo«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Le ragioni dell'aragosta«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 19.00, 21.30 »Io non sono qui«.

FELLINI - 16.30, 22.15 »Licenza di matrimonio«; 18.45, 20.30 »L'ora di punta«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 20.20, 22.20 »Sicko«; 18.10 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il dolore e l'amaro«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.00 »Zlom«; 18.40, 21.00 »Čez mejo«; 18.20, 20.20 »Vsemogočni Evan«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.20, 22.20 »Io vi dichiaro marito e ... marito«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Premonition«; Dvorana 3: 16.30, 20.30 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; 18.15, 22.15 »Captivity« (prepovedan mladim pod 14. letom); Dvorana 4: 16.00, 18.30, 20.30, 22.15 »Il bacio che aspettavo«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

Loterija 11. septembra 2007

Bari	78	8	83	36	60
Cagliari	56	29	36	81	32
Firence	3	19	10	54	13
Genova	19	12	80	43	14
Milan	73	5	71	37	53
Neapelj	39	22	41	1	17
Palermo	19	70	67	15	24
Rim	4	54	79	46	22
Turin	20	80	9	78	53
Benetke	80	65	69	63	35
Nazionale	5	82	73	77	80

Super Enalotto Št. 109

3	4	19	39	73	78	jolly 80
Nagrani sklad						2.885.058,41 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						8.336.530,00 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						0,00 €
13 dobitnikov s 5 točkami						44.385,52 €
1.662 dobitnikov s 4 točkami						347,17 €
64.260 dobitnikov s 3 točkami						8,97 €

Superstar 5

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
11 dobitniki s 4 točkami	34.717,00 €
243 dobitnikov s 3 točkami	897,00 €
2.813 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
16.221 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
32.676 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Občina Trst

Urad za prostorsko načrtovanje
Upravna služba za urbanistiko

V skladu z 32. čl. bis veljavnega D.Z. št. 52/91 in podobnimi obvezamo, da je bila s sklepom občinskega sveta št. 58 z dne 18. junija 2007 sprejeta delna varianta št. 101 na veljavni P.R.G.C. – S.O.R.N., ki zadeva vključitev v cono Z3 nekaterih tehnoških naprav območja imenovanega Broletto 2/San Marco in spremembo čl. 5.17 »Z - cestne storitve«, ki se nanaša na tehnične predpise izvajanja veljavnega P.R.G.C. – S.O.R.N., z namenom, da se dovoli postavitev letnih vrtov »dehors« na javne površine.

Omenjeni ukrep bo izobesen na občinski oglašni deski v Ul. Mačkanton št. 2 za 30 (trideset) dejanskih in zaporednih dni od 12. septembra 2007 do vključno 12. oktobra 2007; v tem obdobju si zainteresirani lahko ogledajo dokumentacijo vsak delovni dan od 8. do 14. ure in od 9. do 12. ure ob praznikih. V času deponiranja lahko vsakdo predloži občini opombe, lastniki vezanih nepremičnin pa ugovore.

VODJA SLUŽBE Arh. Ave Furlan

TRST

Sreda, 12. septembra 2007

11

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da se bo pouk v otroškem vrtcu v Sesljanu z italijanskim učnim jezikom ter v otroškem vrtcu v Šempolaju z slovenskim učnim jezikom, pričel danes, 12. septembra, s sledečim urnikom: od srede, 12. do petka, 14. septembra 2007, od 8. do 13. ure (brez kosila); od ponedeljka, 17. septembra do 27. junija 2008, od 8. do 16. ure.

UČITELJICE OSNOVNE ŠOLE Franceta Bevk iz Opčin sporočajo, da bo šolska maša danes, 12. septembra, ob 10. uri v openski cerkvi.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE

OBČINE organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007, izlet »po potek Kiljana Ferluge« v Crikvenico in otok Krk. Zbirališče v Miljah pred avtobusno postajo ob 7.uri, ob 7.15 pri Korščih, ob 7.25 v Žavljah, ob 7.30 pri ex »Fiat Grandi«. Prijava sprejema Vesna (040-271862). Izlet je organiziran v sodelovanju z Adriatica.net Centro viaggi.

ZUPNIJSKA SKUPNOST IZ BOLJUNCA prireja v soboto, 15. septembra, vsakoletno romanje na Brezje in izlet na Blej. Ob tej priliki bomo obiskali tudi župniško cerkev v Mošnjah (pri Radvljici), ki jo vodi bivši dolinski župnik p. Rafko Slejko. Vpisovanje in info: Just Vodopivec 040-227031 (338-7910633); šolske sestre v Borstu 040-228255.

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo danes, 12. septembra 2007, redno delovali služba šolskega prevoza za osnovno šolo in otroški vrtec. Urnike bodo učenci dobili prvi dan pouka. Za razna pojasnila lahko poklicete na tel. št.: 040-229150.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO IZ NABREŽINE sporoča, da se bo pouk začel danes, 12. septembra 2007. Na osnovnih šolah od 8. do 13. ure, v otroških vrtcih pa po naslednjem urniku: otroški vrtec Nabrežina od 7.30 do 12.00; o.v. Devin od 7.45 do 12.00; o.v. Mayhijne od 7.45 do 12.00; o.v. Gabrovec ob 7.30 do 12.00. Naslednje informacije dobijo starši na šoli, oziroma vrtcu, prvi dan pouka.

IZLET NA LJUBLJANSKO TRŽNICO - Kmečka zveza prireja v soboto, 22. septembra, izlet z avtobusom na osrednjo ljubljansko tržnico na Počačarjevem trgu, kjer bo potekala že tradicionalna prireditev »Podeželje v mestu«. Na stojnicah se bodo kmetje iz celotne Slovenije in zamejskih (Italije in Avstrije) predstavili s krušni izdelki, domaćimi siri, mesnimi izdelki, vrhunskimi vini, pecivi in drugimi domaćimi dobrotami. Odhod avtobusa ob 7. uri iz Štvana preko Nabrežine, Opčin in Bazovice. Cena izleta, ki vključuje samo prevoz je 15,00 evrov. Vpisovanje v uradih KZ v Trstu (040-362941).

POTOVANJE PO NOTRANJSKI: šolske sestre de Notre Dame vabimo v soboto, 6. oktobra 2007, na enodnevni romarski izlet v Stari trg pri Ložu in okolico. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 6.30, s Sesljana ob 6.45, z Nabrežine ob 6.50, s Sv. Križa ob 7. uri, s Prosek ob 7.10 in z Opčin ob 7.20. Stroški za izlet, vključno z kosilom znašajo 40,00 evrov. Za vpis in podrobne informacije se čimprej obrnite na tel. št. 040-220693.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU sporoča, da se bo pouk na vseh osnovnih šolah in vrtcih začel danes, 12. septembra 2007. Prvi teden pouka bo potekal od 8. do 13. ure, vključno s kosilom.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO na Opčinah sporoča, da se bo pouk pričel danes, 12. septembra 2007 s sledenjem razporedom: OTROŠKI VRTCI: Prosek, A. Čok - Opčine, E. Kralj - Trebče, U. Vrabec - Bazovica od 7.45 do 12.00, J. Košuta - Križ od 7.30 do 12.00, A. Fakin - Col od 7.45 do 12.15. OSNOVNE ŠOLE: Bevk - Opčine, Černigoj - Prosek, Sirk - Križ od 8.00 do 13.15, Trubar/Kajuh - Bazovica od 8.00 do 12.30, Gradišek - Col od 8.00 do 12.15, Tomažič - Trebče od 8.00 do 13.00. Od 12. do 14. septembra bo pouk potekal brez kosil.

DSŠ I. CANKARJA pri Sv. Jakobu sporoča, da se bo pouk pričel danes, 12. septembra 2007, ob 7.50 in se bo zaključil ob 13.35.

Čestitke

V Trebčah pri »Don'h« mira več ne bo, ker mali DEVAN stresel hišo bo vso. Jokal, spal in se smehtjal, a kmalu še hribolazec bo postal in z nami v gore se podal. Manuel'ca, David, Devan, obilo sreče in vrednih dni vama želite Mojca in Boris.

Ob rojstvu malega DEVANA iskreno čestitamo predsedniku nadzornega odbora Davidu in ženi Manuela. Jus srečenja Trebče.

Manueli in Davidu se je pridružil mali DEVAN. Srečinama staršema in novorjenčku želi obilo sreče in veselja godbeno društvo Prosek.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST 80 vabi danes, 12. septembra 2007, ob 20.30, v Gregorčičeve dvorano, na predavanje prof. Claudia Dominija na temo »Kaj je fotografija. Teoretičen in poetičen prikaz te umetnosti«. V petek, 14. t.m., ob 18. uri, v Narodni in študijski knjižnici, odprtje razstave »Kras«, fotografije Viljama Laverenčiča. V soboto, 15. septembra, ob

11. uri, bo v Galeriji Narodnega doma v Trstu, ul. Filzi 14, odprtje skupinske fotografiske razstave »Občutljive površine«; razstavlja skupina Namias iz Parme. Sklop je vključen v mednarodni fotografiski festival Triestefotografia.

SKD TABOR - V četrtek, 13. septembra 2007, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah, odprtje razstave Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi (fotografije). Predstavitev mag. Metka Gombač. Razstava je vključena v mednarodni fotografiski festival Triestefotografia. Razstava bo odprta ob delavnikih med 17. in 20. uro do 29. septembra. Istočasno bo v prostorih Prosvetnega doma potekal sejem novih in rabljenih knjig.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIŽNICA V SODELOVANJU S TRIESTE-FOTOGRAFIJA vabi na Fotografsko razstavo VILJAMA LAVRENČIČA - »KRAS«. Predstavil ga bo Robi Jakomin. Odprtje razstave bo 14. septembra 2007, ob 18. uri, v Ul. S. Frančesca 20, v Trstu.

ZADRUGA NAŠ KRAS IN ZA-LOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska</p

TRST - Novinarski krožek

»Večglasno srečanje« o baltskem kulturnem utripu

Nastopili so Kristiina Ein iz Estonije, Aušrinė Jonikaitė iz Litve in Egils Venters iz Latvije

Kdor si je v ponedeljek vzel čas in se udeležil srečanja, ki ga je v Trstu priredila Skupina - Gruppo 85, najbrž ni ostal razočaran. V Novinarskem krožku so namreč spregovorili trije mlajši predstavniki kulturnega življenja v Baltskih republikah. Kristiina Ein iz Estonije, Aušrinė Jonikaitė iz Litve in Egils Venters iz Latvije so predstavili delček svoje domovine: pred poslušalci so tako zaživele države, o katerih vemo pri nas bolj malo, in jeziki, za katere ni najbrž večina nikoli slišala.

Zanimivo »večglasno srečanje«, ki ga je vodila Patrizia Vascotto, spada v širši projekt Razširjene spodbude, ki želi tržaškemu občinstvu predstaviti literature novih članic Evropske unije. Njegovo izvedbo je omogočilo odborništvo za kulturo Dežele FJK sodelovanjem Centra za družbenogospodarske študije Dialoghi Europei, Kulturnega društva Sidaja, Slovenskega kluba in Društva slovenskih pisateljev (slednje je na ponedeljkovem srečanju zastopal Marko Kravos). Za uvodni poseg je poskrbel Giorgio Rossetti, bivši evropski poslanec, član združenja predavateljev Evropske komisije Team Europa in predsednik centra Dialoghi Europei. Zahvalil se je Skupini 85 za dragoceno delo, ki ga opravlja s prirejanjem tovrstnih srečanj: samo v približevanju in poznavanju sosedov je bodočnost Evrope. Občinstvu je posredoval nekaj skupnih lastnosti treh Baltskih republik: Estonija, Litva in Latvija so relativno majhne države (v vsaki se prebivalstvo suče med pol drugim in pol četrtim milijonom), ki so skoraj sedemsto let živele pod tujim nadvlado (dansko, poljsko, švedsko in nazadnje rusko). S problemi, ki jih je za sabo pustila druga svetovna vojna in ruska zasedba, se ukvarjajo še danes: v vseh treh državah je močna prisotnost manjšin, veliko pa je tudi ljudi brez državljanstva. Po drugi strani pa je v vseh treh državah gospodarska rast zelo visoka (od 6 do 9 % bruto domačega proizvoda).

O Baltskih republikah pa so kot rečeno spregovorili predvsem mladi gostje, ki so v Trst prišli z mednarodnega literarnega festivala v Vilenici. Uveljavljena estonska pesnica Kristiina Ein je na kratko predstavila literarno zgodovino svoje domovine: prvo knjigo, Katekizem, so Estonci dobili leta 1535 (petnajst let pred Slovenci), s posmokojo katere se je kmalu razvila pismenost. Sto let kasneje so v mestu Tartu že odprli prvo univerzo (za primerjavo:

Kristiina Ein med svojim nastopom, Aušrinė Jonikaitė (prva z leve) in Egils Venters (ob njej) jo poslušata v prvi vrsti

KROMA

v Rusiji so jo šele sredi 18. stoletja). V zgodovini Estonije sta veliko vlogo odigrala petje in glasba. V mestu Tartu se še danes odvija pomemben pevski festival, ki se ga udeležuje ogromno ljudi. Tudi osvoboditev izpod ruske nadvlasti so Estonci dosegli s petjem: Kristiina se spominja, kako je ob koncu osemdesetih let miroljubno stopila na ulice s svojimi starši in končno razobesila estonsko zastavo, ki je bila v času Sovjetske zveze prepovedana. O »sovjetkih« časih ima mlada estonska pesnica zelo jasno mnenje: Stalin je, podobno kot Hitler, želet iztrebiti estonski narod, zato so Estonci doživelji javne sežige svojih knjig, nasilne deportacije v Sibirijo in smrt. Načrta mu zaradi smrti ni uspelo izpeljati do konca, Kristiini pa vseeno ni bilo prijetno, ko se je moralna v šoli učiti o »dobri materi Rusiji« ...

Aušrinė Jonikaitė je ravnateljica nekomercialne ustanove Books from Lithuania, ki v Litvi skrbi za promocijo domače literature in njenih prevodov v tuje jezike. Zaradi svojega dela (ki je leta 2003 prineslo pomembno republiško odlikovanje) dobro pozna literarno ustvarjanje v svoji domovini. V svojem posegu se je osredotočila predvsem na dogajanje po letu 1991, ko je tudi Lit-

va postala samostojna republika: »Takrat nam je postalno jasno, da smo na literarnem področju zelo zaostali, saj smo med petdesetletno sovjetsko okupacijo spoznavali svetovno književnost samo skozi ideološki filter. Tudi življenje avtorjev se je spremenilo: v SZ so imeli status državnih uslužbencev, po osamosvojitvi pa so se morali naučiti živeti v svobodnem svetu.« Aušrinė sovjetskemu sistemu vsekakor priznava, da je odpiral sole v vsaki vasi in tako odločilno pripomogel k skoraj 100% pismenosnosti Litovcev; danes so ti podatki nekoliko manj razveseljujoči.

V litovski literaturi so, tako kot v družbi, po osamosvojitvi nastopili novi stili, nove teme in subjekti. Avtorji so se odmaknili od klasike, njihova dela so zelo avtobiografska, v zadnjih letih pa tudi vse bolj priljubljena med domačimi bralci (k čemur je odločilno pripomogel uspeh, ki ga je litovska literatura pred nekaj leti doživelja na frankfurtskem knjižnem sejmu). Še vedno pa je na razpolago premalo prevodov, v prvi vrsti tistih v jezike sosednjih baltskih držav.

Kot zadnji je na ponedeljkovem srečanju spregovoril Egils Venters, novinar in pisatelj, ki svoje knjige objavlja že dobrih petnajst let. Tudi Latvija

je na svoji koži doživela Stalinove deportacije v Sibirijo: Egils oče ji je le za las ušel in se tako rešil skoraj goteve smrti. Egils je nato odraščal v sovjetskem šolskem sistemu, v katerem so ga prepričevali, da je konec kapitalizma samo vprašanje časa in da bo bodočnost sveta komunistično obarvana. Čas je pokazal, da ni tako, Perestrojka in Glasnost sta zmagali, danes je Latvija samostojna država, ki pa jo zahod pozna samo zato, ker se je pridružila zvezni Nato in ker se je leta 2004 nepričakovano kvalificirala na evropsko nogometno prvenstvo. Upam, da boste v bočno mojo domovino poznali tudi zradi drugih razlogov, je svoj poseg zaključil Egils in nato prebral slovensko obarvanov povest (The Million Tolar Baby), saj je latvijski pisatelj vključen v projekt Sealines, ki povezuje šest evropskih pristaniških mest, za katera je značilno dvojezično literarno ustvarjanje: med njimi sta tudi Riga (Estonija) in Kopar. Tudi ostali gostji sta prebrali nekaj poezij v svojem materinem jeziku, prevede v italijančino in slovenčino pa sta podala Patrizia Jurinčič in Jure Kopar, gojenca gledališke šole Studio Art, medtem ko je za simultano prevajanje skrbela Angela Paola Gringiani.

Poljanka Dolhar

VILENICA - Zaključil se je 22. mednarodni literarni festival

Duhovita zahvala nagrajenca

S podelitevijo nagrade makedonskemu dramatiku Goranu Stefanovskemu so žeeli dodeliti drame večjo pozornost kot doslej - Prijetna sobotna prireditvev

Tudi letosni nagrajenec se je v Vilenici pripeljal s kočijo

KROMA

S sobotno slovesno prireditvijo v jami Vilenici se je sklenila 22. izvedba istoimenskega mednarodnega festivala književnosti, ki se je v drugi polovici minulega tedna odvijal na Krasu, v Ljubljani, Kopru in Gorici. Kot je že ustaljena navada, se je tudi tokrat ob zaključku dogajanja nagrajenec festivala pripeljal pred kraško jamo, ki se nahaja v bližini Lipice, v kočiji in ob vhodu v podzemlje posadil lipo. Občinstvo se je nato spustilo po stopnicah do podzemne naravne dvorane, kjer so se odvijala literarna branja in dopadljiv glasbeno-baletni spored s posebnim prikazom odlomka iz drame letosnjega nagrajenja. Od institucionalnih predstavnikov je prisotne pozdravil sežanski župan Davorin Terčon. Slovesnosti se je udeležil minister za kulturo RS Vasko Simoniti.

Nagrada Vilenica so letos članji mednarodne žirije podelili Goranu Stefanovskemu, makedonskemu dramatiku, ki zaseda vidno mesto med najboljšimi evropskimi dramatiki. Stefanovski je v makedonsko drama vnesel dih sobivanja med tradicionalnimi, sodobnimi in univerzalnimi tematikami, ki se nemara na Balkanu živo in razpoznavno prepletajo. Z letosnjim graditvijo so se na Vilenici odločili nameniti žanru drame večjo pozornost. Stefanovski je svoje zahvale besede pospremil s hudomušno pripovedjo o tem, katero je treba napisati zahvalo, ki je prisotne gledalce spra-

KANAL

Uspeh komornega zbora Julius

Prejšnjo soboto, t.j. 8. septembra, se je v Kanalski cerkvi v okviru Kogojevih dnevov predstavil Komorni zbor Julius iz Trsta pod vodstvom priznanega tržaškega dirigenta Walterja Lo Nigra. Kljub temu, da deluje zbor še dobro leto, je poželj že nekaj vihnih uspehov in sodeloval na raznih celovečernih koncertih. Pomen tega nastopa je bil še večji, saj nosi komorni zbor rojstno ime skladatelja, kateremu je festival posvečen. Poleg tega pa je KZ Julius nastal leta 2006 ob 50. obljetnici smrti skladatelja Marija Kogoja, prvi nastop pa je imel na konservatoriju G. Tartini v Trstu pri zagovoru diplomske naloge prav o Kogoju. Prvi del programa je segal v želesni repertoar sakralnega petja s skladbami Johanna Brahmsa, Antona Brucknerja, Giuseppe Verdija in P.I. Čajkovskega, drugi del pa so sestavljal dela sodobnih skladateljev. Dolžan je bil poklon Mariju Kogoju in to z raznimi skladbami.

JAZZ

Umrl je Joe Zawinul

Umrl je avstrijski jazz pianist Joe Zawinul. 7. julija je praznoval 75. rojstni dan, v bolnišnici pa je bil od začetka avgusta. Leta 1970 je ustanovil jazz rock skupino Weather Report. Skladatelj madžarsko-češko-ciganškega rodu, rojen na Dunaju, si je svetovni sloves pridobil z uspešnicami, kot so »Mercy, Mercy, Mercy« in »Birdland«. S slednjo se je povzel na vrhove glasbenih lestvic in prejel več nagrad, med njimi grammyja. Po številnih albumih, izdanih v 60-ih letih v ZDA z Milesom Davisom, je ustanovil Weather Report, ki je postal eden najbolj pomembnih jazz rock sestavov. Po razpadu Weather Report je leta 1987 ustanovil sestav Zawinul Syndicate, v katerem so se izmenjavalni vrhunski glasbeniki. Revija za jazz Down Beat ga je kar 28-krat izbrala za najboljšega klavijurista. (STA)

SINDIKATI - Prvič v zgodovini se je sindikat postavil po robu sindikalni zvezi CGIL

Kovinarji FIOM zavračajo julijski sporazum o pokojninah

SKP in SIK podpirata njegove kritike - Prodi, Fassino in Damiano upajo, da bo sporazum potrjen na referendumu

RIM - Sindikat kovinarjev FIOM-CGIL zavrača julijski sporazum o pokojninah. Centralni komite sindikata je namreč včeraj s široko večino glasov odobril predlog svojega generalnega tajnika Giannija Rinaldinija, da je treba bistveno spremeniti sporazum, ki so ga zvezni sindikati CGIL, CISL in UIL sklenili minulega 23. julija z vlado. Rinaldinijev stališče je podprlo 125 od 159 glasujčih; 31 se jih je opredelilo za resolucijo, ki jo je v prid julijskega sporazuma predstavil član tajništva Fausto Durante, 3 pa so se vzdržali.

Sprejeti sklep bo imel pomembne posledice, bodisi na sindikalni bodisi na politični ravni. Prvič po letu 1946 se dogaja, da eden izmed področnih sindikatov zavrne sporazum, ki ga je podpisala sindikalna zveza CGIL. Njen generalni tajnik Guglielmo Epifani je dejal, da se s tem načenja sam konfederalni princip. Poleg tega pa sklep postavlja še dodatno v težave vlado Romana Prodija in njeno večino, saj se s tem stališčem strinja t. i. radikalna levička, zlasti SKP in SIK.

Sicer pa odobreni Rinaldinijev dokument ne obsoja v celoti sporazuma o pokojninah. V njem je nameč rečeno, da sporazum obsega nekatere pridobitve, kot so zlasti zvišanje najnižjih pokojnin, novi sistem višanja pokojnin, pa tudi nekateri novi socialni blažili. Povsem nesprejemljiv pa naj bi bil način, s katerim naj bi prišlo do odprave t. i. Maronijevega starostnega preskoka. Prav tako naj bi si zaslužili negativno oceno predvideni ukrepi na področju tržiča dela in konkurenčnosti.

Član tajništva FIOM Giorgio Cremaschi je izrazil upanje, da bodo zgledu tega sindikata sledili še drugi, še zlasti pa da bodo to stališče osvojili delavci, ki bodo poklicani, da se o sporazumu izrečejo na referendumu predvidoma prihodnjega 10. oktobra. Iz sindikalnih vrst pa včeraj ni bilo veliko odzivov. Poleg že omenjene zaskrbljenočnosti, ki jo je izrazil voditelj CGIL Epifani, lahko omenimo le kritičen odziv generalnega tajnika zveznega sindikata CISL Raffaela Bonannija, po mnenju katerega so se kovinarji FIOM spet izkazali s svojo radikalnostjo. »To, čemur smo zdaj priča, ni v resnicniči novega,« je dejal.

Podobno je zadevo skušal minimizirati predsednik vlade Romano Prodi. »Negativno stališče FIOM je bilo dokaj predvidljivo,« je dejal. »Sporazum je vlačila sklenila z vsemi sindikalnimi zvezami; če se kak posamezen sindikat z njim ne strinja, ima pravico, da izrazi svoje

manjšinsko stališče,« je pristavil. Voditelj LD Piero Fassino je prav tako izrazil prepričanje, da stališče FIOM ne odraža gledanja celotnega delovnega sveta in da bodo delavci in upokojenci julijski sporazum potrdili na referendumu. Minister za delo Cesare Damiano je podobno menil, da bo sporazum naposled odobren.

Toda oglašila se je tudi t. i. radikalna levička. Voditelj SKP Franco Giordano je ugotovil, da njegova stranka ocenjuje julijski sporazum podobno kot FIOM in da bo zato ta stališča zagovarjala na vseh ravneh, vključno v parlamentu. Predstavnik SIK Marco Rizzo je stališče FIOM označil kot »odgovorno« v odnosu do delavcev, upokojencev in mladih. Nekoliko bolj previdna stališča pa je bilo slišati iz vrst Demokratične levice in Zelenih.

Kaj pa opozicija? Zanjo je razdvojenost leve sredine okrog sporazuma o pokojninah dodaten dokaz, da je Prodi-jeva vlada dejansko v krizi. Po njenem bi bilo najbolje parlament predčasno razpustiti in razpisati nove volitve.

RIM - Polemike o Rai

Napolitano se noče vpletati v politične spore

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj potrdil, kar je povedal že predvčerajnjim: ne bo posegal v polemiko, ki je nastala, potem ko je vlada iz upravnega sveta Rai odstranila Angela Mario Petronija in na njegovo mesto postavila Fabiana Fabiani. Dom svobočin je zagnal vik in krik, češ da gre za »vojaško zasedbo Rai«, vendar je predsednik republike znova jasno povedal, da je njegova naloga samo ena: »zastopati državno enotnost ter uveljaviti in ščititi ustavna načela in vrednote.« Čeprav me skušajo vsak dan potegniti na eno stran v političnih prepirih, je še pojasnil, »se nameravam vztrajno izmikati, ker hočem vedno govoriti v imenu vseh in ne v imenu ene strani proti drugi. Če hočem to početi, se je treba kdaj tudi delati gluhe.«

Po mnenju predsednika nadzorne komisije Rai Maria Landolfija (NZ) predsednik Napolitano ni posebno prepričljiv, medtem ko sta Sandro

Kovinarji FIOM med poučno demonstracijo v Trstu

GIORGIO
NAPOLITANO

Bondi in Fabrizio Cicchitto (FI) izjavila, da se bodo, dokler bodo za to obstajali pogoji, še obratili do predsednika republike kot garanta demokratičnih pravil in spoštovanja opozicije ter parlamenta. Najbolj ostri so bili pri Severni ligi, češ da so Napolitanove besede zgovorne same po sebi, medtem ko pri UDC predsednika republike ne nameravajo vpletati v polemiko. Oglasili so se tudi v palači Chigi ter dali razumeti, da je vpletanje Napolitana iz trte izvito.

FINANČNI ZAKON Prodi: Novi davki ne bodo potrebni

RIM - Ministrski predsednik Romano Prodi je včeraj odločno poudaril, da letos ne bodo potrebni ne novi davki ne rebalans proračuna. Vodstvu Oljke je v Frascatiju včeraj predstavil osnovne smernice gospodarske politike v vidiku novega finančnega zakona. Prodi tudi ni želel govoriti o konkretnih številkah v finančnem zakonu za leto 2008. »Za zdaj teh številk še ni in govorice o dvanajstih, štirinajstih ali petnajstih milijardah evrov so zgolj ugibanja brez realne osnovne,« je dejal.

Seveda pa bo na vsebino finančnega zakona vplivalo tudi negativno stališče sindikata FIOM glede tako imenovanega paketa welfare, ki ga je vlada julija podpisala s socialnimi partnerji, čeprav skuša Prodi celotno zadevo prikazati tako, kot da je bila že predvidena. Zato premier Prodi računa, da bo finančni zakon, ki bo letos usmerjen v gospodarsko rast in pravičnost, v vladu usklajen do konca meseca, predvsem pa poudarja, da »ne bodo ponovili napak iz lanskega leta vključno z nepotrebnim baletom številk.«

Nevarnost pomanjkanja plina ter električne

RIM - Pooblaščeni upravitelj energetske družbe Enel Fulvio Conti je včeraj opozoril, da Italija letosne zime ne more pričakovati z mirnim srcem. Postregel je zaskrbljujočimi podatki, iz katerih izhaja, da bi znala primanjkovati električna energija in plin; grozita nam torej mráz in tema. Pred dvema letoma je grožnjo za oskrbo s plinom predstavljala rusko-ukrajinska kriza, »lani smo se rešili, ne vem pa če nam bo to uspelo tudi letos,« je poudaril Conti. Po eni strani poraba raste, po drugi strani je manj plina v skladisih zaradi napačne razlage ministra za okolje, ki je blokiralo skladisje okrog 500 kuhičnih metrov plina. Cene surovin pa se bodo po njegovem mnenju še višale, plin bo vedno dražji in bo vezan na nafto, tudi z uplinjevalniki se njegova cena ne bo znižala. Uplinjevalniki pa so vseeno pomembni, je še pribil Conti, ker zmanjšujejo nevarnost, da bi bili pri oskrbi odvisni samo od treh plinovodov.

Luciano Pavarotti zapustil čedno premoženje

BOLOGNA - Svojčas so pravili, da je Pavarottiovo premoženje vredno okrog 100 milijonov evrov, vendar natančnega zneska nihče ne pozna. Gotovo je le to, da ni majhno. Pavarotti ga je zapustil ženi Nicoletti, štirim hčeram, sestri, a tudi osebam, ki so mu bile zveste, kot tajnica, šofer, pomočnik. Pavarotti in Nicoletta sta premoženji imela ločeni, soproga pa naj bi že podevala avtorske pravice, katerim je treba dodati še kompleks Europa 92 (restavracija, jahalnica, itd.), vilo v Pesaru, stanovanja v New Yorku in Montecarlu.

Proti duhovniku Gelminiju prihajajo nove prijave

RIM - Med poletjem se je proti duhovniku Pierinu Gelminiju nabralo okrog 50 novih prijav, prištejti jih je treba dodati tistim, ki ga obtožujejo, da je svoje mlade goste zalezoval, nadlegoval in nekatere tudi spolno zlorabil. Med njimi naj bi bila tudi dva mladoletnika, kar bi položaj duhovnika še otežilo. Gelmini pa vse obtožbe odločno zavrača in pravi, da se mu nekateri hočejo maščevati, ker jih je odstranil iz skupnosti Incontro, v katero se zatekajo zasvojeni.

RIM - Danes in jutri vsedržavna konferenca o podnebnih spremembah

Za načrt o okoljski varnosti

Erozija utegne prizadeti približno pet tisoč kilometrov obale - Jadranemu morju grozi nevarnost, da postane »slano močvirje«

RIM - Podnebne spremembe vse bolj zaskrbljajo italijanske strokovne in tudivlje kroge, saj je več tisoč kilometrov italijanske obale izpostavljenih eroziji, nič bolje pa se ne godi morskim vodam (zlasti na Jadranu) zaradi segrevanja. O vsem tem bo govor na prvi vsedržavni konferenci o podnebju, ki bo danes in jutri potekala v Rimu. Konferenco je sklicalitalijansko ministrstvo za okolje z namenom, da se s praktičnimi rešitvami omeji škoda, ki jo povzročajo podnebne spremembe in da se posledično zato oblikuje nacionalni načrt za okoljsko varnost.

Na rimski konferenci se bodo med drugim posvetili nevarnosti erozije obalnih pasov, kateri je izpostavljenih kar okoli pettisoč kilometrov italijanske obale. V ta namen bodo izvedeni med drugim predlagali tudi oblikovanje sistema sipin. V številnih krajih so obalo svojcas varovale že obstoječe naravne sipine, ki pa so jih povečali uničili, da bi zgradili železniške proge, obmorska sprahajališča in industrijske obrate. Zato bodo predlagali, naj se obnovijo oz. popravijo že obstoječe sipine

(ostalo jih je za takih 700 kilometrov) ter naj se v razdalji kakih dvajset metrov od obale oblikujejo umetne sipine, na katerih bi zrasla spontana vegetacija. Sistem so pred časom že uspešno poskusili v nekaterih krajih, vsekakor pa izvedenci opozarjajo, da bi s sipinami lahko pokrili le tisti dvatisoč kilometrov obale, kjer ni še cloveški naselji.

Predstavniki Morskega raziskovalnega inštituta Icrm pa bodo na konferenci opozorili na nevarnost, ki grozi Jadranemu morju, da se spremeni v »slano močvirje«. Temperatura morja se je tudi pozimi znatno zvišala v primerjavi s prejšnjim stoletjem (od petih na 13 stopinj), kar je že prekinilo tok, ki nastaja v Tržaškem zalivu in pripomore k premešjanju voda. Brez tega toka se od Tržaškega zaliva do obale Apulije prenova kisika lahko omeji le na površinsko plast morja, pod to plastjo pa bi prišlo do izginotja domačih rastlinskih in živalskih vrst in vedno bolj pogostega pojavljanja npr. smrtonosnih alg. Prekomerno segrevanje bi tudi onemogočilo vskravanje ogljikovega dioksida.

Se bo Jadranovo morje spremeno v »slano močvirje«?

GORICA - Deželni odbornik Antonaz na pogovoru z občinskim upravitelji

Občina zahteva dodaten denar za sezono mestnega gledališča

Deželna prispevka bodo namenili za spomeniško varstvo in športnim objektom

Odbornik Antonaz (levo), ob njem župan Romoli in trije člani njegovega odbora, z leve Gentile, Romanova in Pettarin

BUMBACA

Dežela Furlanija-Julijnske krajine bo namenila Gorici dva znatna prispevka, ki jih bo občinska uprava vložila v ohranjanje spomeniške dediščine in posege na športnih objektih. Dežela bo postopoma poskrbel tudi za površanje vsakoletnega prispevka, ki ga namenja delovanju goriškega občinskega gledališča Verdi. Obvezni je včeraj sprejel deželni odbornik za kulturo in šport Roberto Antonaz, ki se je na povabilo goriškega župana Ettoreja Romolija srečal z mestno upravo. Antonaz je namreč na deželi edini odbornik iz goriške pokrajine, zato občina računa, da bo pozoren na njene zahteve in jih bo uveljavljal v vladni Riccarda Illyja.

»Pogovorili smo se o kulturnih manifestacijah, ki potekajo v Gorici, od zgodovinskega festivala ēStoria do nagrade Amidei. Dežela bo še naprej finančno podpirala te pobude in prispevala k njihovi širitevi,« je povedal deželni odbornik in dodal: »Beseda je tekla tudi o investicijah za obnavljanje spomeniške dediščine. V prejšnjih letih smo že financirali restavriranje nekaterih goriških palač, tudi v prihodnjem letu pa nameravamo dodeliti denar za vsaj en pomemben poseg. Temu naj bi bilo namenjenih 700 ali 800 tisoč evrov.« Župan Romoli je pri tem pojasnil, da mora občinska uprava še dokončno določiti namembnost prispevka, ima pa že nekaj predlogov. »Možno je, da bomo vstopili v drugi sklop del za obnovu palače De-

Grazia, ki je zgodovinski sedež glasbene fundacije mesta Gorica, ali pa v prvi sklop obnovitvenih del kake druge palače,« je povedal Romoli.

Med srečanjem je uprava še posebno izpostavila problem nezadostnih prispevkov, ki jih dežela namenja delovanju goriškega občinskega gledališča. »Poseg deželnega odbora je nujno potreben. Gorica prejema bistveno nižje vstopne kot ostala glavna mesta pokrajin. Tržaško osrednje gledališče prejema milijon 200 tisoč evrov letno, videmsko pa milijon 100 tisoč evrov. Gledališču v Pordenonu gre 800 tisoč evrov, Verdijevu gledališču pa je deležno le 300 tisoč evrov na leto,« je podčrtal Romoli. Antonaz je zagotovil, da bo dežela poiskala rešitev, do višanja prispevkov pa ne bo prišlo iz dneva v dan. »Zavzeli se bomo za ta problem, višanje prispevka pa bo postopno,« je poudaril deželni odbornik.

Antonaz je ne nazadnje podčrtal, da bo dežela stala goriški občini ob strani tudi na športnem področju. »Antonaz je napovedal prispevek v znesku 700 tisoč evrov, s katerimi bomo poskrbeli za obnovo enega športnega objekta. Namaembnost je treba še določiti. Izključil bi športno palačo v Podgori, ki bi jo radi preuredili in v njej prirejali tudi koncerte. Za ta poseg smo namreč naslovali prošnjo na deželnega odbornika la-copa,« je zaključil občinski odbornik za šport Sergio Cosma. (Ale)

GORICA - Na zasedanju občinskega sveta Slovenska konzulta med prvimi obveznostmi

Imenovanje članov slovenske konzulte pri goriški občini bo med prvimi obveznostmi mestne skupščine na zasedanju 17. septembra. Tako so sklenili načelniki svetniških skupin, ki so se v ponedeljek programirali delovanje občinskega sveta. Seja se bo začela z zamenjavo občinskega svetnika SKP Gianluca Pinta, ki je odstopil iz sveta in ga bo nadomestil Livio Bianchini; sledila bo županova sporocila in svetniška vprašanja, nakar bodo imenovali člane v razširjeni odbor Trgovinske zbornice. Na vrsti bo slovenska konzulta; na zasedanju bo predstavljen občinski sklep z imeni dvanajstih članov, ki so jih izrazili SKGZ, ZSKP in Sindikat slovenske šole, dolžnost sveta pa bo imenovati svoje tri člane - dva bosta odraz večine, eden pa opozicije. V pogovoru med člani opozicije sta že padli imeni Iгорja Komela (predlagal ga je Aleš Waltritsch) in Franca Miccolija (zanj se ogrevata Oljka); dogovarjanje, iz katerega naj bi izšlo eno samo skupno ime, je napovedano za pe-

tek. Pričakovanje seveda vlada tudi za člana, ki ju bo imenovala desnosredinska večina. Glasovanje na seji občinskega sveta bo tajno, zato niso vnaprej izključena presenečenja.

Kamen spotike so svetniške komisije. Načelnik Forza Italia Gaetano Valentini je že napovedal, da bodo predsedniške stolčke vseh komisij zasedli predstavniki desne sredine, čeprav je opozicija vprašala, naj ji večina odstopi vodnje nekaterih komisij. Predsednik občinskega sveta Rinaldo Roldo je že sklical zasedanja komisij od prihodnjega torka dalje, na le-te naj bi prišlo do imenovanj predsednikov in podpredsednikov. S tem v zvezi je Aleš Waltritsch iz Forum zahteval, »naj se najprej obravnavajo vprašanja upravne narave, s katerimi se bodo komisije spopadale, šele naknadno pa naj steče razprava o imenovanjih.« Večina je izrazila pripravljenost na ustanovitev komisije za nadzor občinskega delovanja; po zakonu mora njen predsednik pripadati opoziciji.

ŠEMPETER - Porodnišnica

Mamice zahajajo rojevat čez mejo

Število rojstev v šempetski porodnišnici narašča, zato so včeraj razveselili novega kardiografa, ki jim ga je podarila slovenska Telekom; s tovrstno napravo zdravniki spremljajo bitje srca še nerojenega otroka. Družba pa bo takšne naprave podarila vsem slovenskim porodnišnicam.

V šempetski porodnišnici so včeraj povedali, da kardiografov vedno primanjkuje. Naprava je vredna okrog deset tisoč evrov in bo porodnišnici, ki se lahko že pohvali z dobrimi rezultati, omogočila še boljše delo. Število rojstev je v bolnišnici iz leta v leto večje. Kot so povedali zaposleni, se odloča za porod v tej porodnišnici vse več žensk iz zgornje Vipavske doline, ki so v preteklosti večinoma rojevale v Postojni. Vedno več prihaja tudi porodnic iz sosednje Italije. Pri tem so poudarili, da ne prihajajo le zamejske Slovenke, ki so se za to delno odločale že v preteklosti, ampak tudi italijansko govoreče porodnice. Lansko leto so v Šempetu zabeležili 727 rojstev, letos pa je bilo do tega dne že 59 porodov več kot v enakem obdobju lani. V bolnišnici so pred kratkim oskrbeli tudi s histeroskopskim stolpom, ki ga bodo uporabljali pri operacijah znotraj maternice. Ta je vreden okrog 45 tisoč evrov in je že nameščen v operacijskem bloku. V šempetski bolnišnici si želijo tudi posodobitev, predvsem porodnega bloka, ki je star okrog trideset let; za obnovbo bo potrebno zbrati 200 tisoč evrov.

NOVA GORICA - Eda center naj bi odprli ob Rusjanovi obletnici leta 2009

Travnik je ograjen že dve leti

V Euroinvestu pravijo, da je na upravni enoti postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja tik pred iztekom

Nekoč pokopališče, sedaj gradbišče, kdaj pa Eda center?

Travnik med Rusjanovim spomenikom in trgovsko hišo v Novi Gorici je že dve leti ograjen znamenom, da bo tam zrasel Eda center oz. kar novo mestno središče. Investitor - podjetje Euroinvest - namerava tu zgraditi šestnajstnadstropno stavbo, ki pogača tega, da bo najvišja, naj bi bila tudi najimenitnejša v mestu. Znana je podoba novega kompleksa, neznan pa potek gradnje, saj gradbišče stoji in miruje.

Po načrtih zmagovalne natečajne rešitve bo 58 metrov visoka stavba imela tudi zanimivo okolico. Spodnji del se bo ob Erjavčevi ulici spuščal kot položen trg do parka s spomenikom Edvardu Rusjanu, na plateauju pod stolpico bodo lokalni avditorij, otroška igrišča ter promenada; pod zemljivo bodo zgradili pet nadstropij, v njih bo prostora za skoraj 450 parkirnih mest. Glede na to, da je bil na tej lokaciji pred sto leti vhod na staro goriško pokopališče, pri izkopavanih pričakujejo tudi najdbe posmrtnih ostankov; zato so s Komunalno dogovorjeni, da bo izkopavanja spremljala. Pred dvema letoma so investitorji napovedali, da bo Eda stavanjsko poslovni objekt, v katerem naj bi

bilo v zgornjih nadstropjih okrog 35 luksuznih stanovanj. Po besedah Simona Klauta iz Euroinvesta so zdaj ta načrt spremenili in bo stolpica v celoti poslovna. Razlog za tako odločitev je, da Goriška nima primerne poslovnega centra in da takšno namaembnost Nova Gorica bolj potrebuje.

Kje se je zataknilo? Ali bi novembra leta 2009, ko bo Nova Gorica slavila stotletnico Rusjanovega prvega poleta z letalom in ko naj bi po napovedih v pritičju Eda centra odprli Rusjanov muzej, stavba sploh zgrajena? V Euroinvestu pravijo, da je na novogoriških upravnih enotih postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja v teku, in računajo, da bodo do 15. oktobra dovoljenje prejeli. Stavbe ali posameznih prostorov pa ne misijo prodajati, ampak oddati v najem, ker bodo na tak način lahko nadzirali dogajanje v njih in okrog njih. Eda center je namreč zastavljen kot družabno shajališče ter novo kulturno, ekonomsko in informacijsko središče mesta, kjer se bodo tako znotraj kot zunaj stavbe vrstili različni dogodki. Po besedah direktorja Euroinvesta Radoša Pavloviča gradnja ne bo potekala več kot 22 mesecev. (sj)

Bezjaki proti zaščiti

Bezjaki so se izrekli proti vsaki obliki dvojezičnosti oz. rabi slovenščine in furlanščine v javnosti. To so sporocila društvo »Gruppo Incontri Bisiachi« in »Istituto di cultura e lingua veneta per il FVG e Dalmazia«, v okviru katerih deluje dodatnih šestnajst društev s Tržiškega. Po njihovi oceni je odločitev občinskih upravitev, da se uvaja zaščita furlanščine in slovenščine, nerazumljiva, saj »se potvarjata identiteta in kultura naših krajev ter privilegira se jezika, ki na Tržiškem nista ne razširjena ne razpoznavna«. V nadaljevanju zahtevajo, naj Tržič izstopi iz seznama zaščitenih občin.

Na srečanju z umetniki

V Hiši filma na dvoru Darka Bratine v Gorici se bo danes začela tretja izvedba mednarodnega srečanja umetnikov »Nonc'èverso«. Kot je povedal pobudnik Giovanni Fierro, bodo letosna srečanja v primerjavi s preteklimi zaobjelo ob pesniškem izražanju še glaso in prozo. Soočanj med umetniki kot tudi med njimi in občinstvom se bodo udeležili ustvarjalci iz Krmina, Benečije, Izole, Benetk, Milana in Srebrenice. V nocojšnji program z začetkom ob 21. uri bo uvedla pesnica iz Topolovega Antonina Bukovaz z branjem iz pesniških zbirk »Tatuaggi« in »Esercizi per l'ingenuità«; verze bo spremljala videoinstalacija. Jutri ob 18. uri bo srečanje z pisateljico Elviro Mujcić, ki bo predstavila avtobiografsko literarno pripoved o posledicah genocida v bošnjaški enklavi v Srebrenici. Tridnevno srečevanje umetnikov podpira družba Transmedia v sodelovanju s knjigarno Equilibri in pokrajino; le-ta aktivno sodeluje pri različnih mirovnih pobudah, ki bodo dosegle vrhunc na pohodu za mir Perugia-Assisi. (VaS)

Vinski zmagovalci

Vipavci so na letošnji Vipavski trgovati - prireditvi, ki so jo na novo obudili pred sedmimi leti - dobili novo kraljico Zele-nino ter podelili listine za najbolj kakovosten vino in najlepše vinograde. Poleg tega so prireditve spremljali nastopi glasbenih skupin, številne prodajne stojnice in predstavitev domačih društev. V prisotnosti vinskih kraljice Slovenije Majke Bončina, ki je mimogrede tudi iz Vipavske doline, je v nedeljo kraljica Zele-na Tamara Ambrožič predala krono novi kraljici Zelena Mojci Ferjančič. Sledilo je podeljevanje listin najboljšim vinjarjem, med katerimi so nagrade prejeli Vinko Jež iz Slapa za pinelo, Pavlo Žorž iz Slapa za zelen, Klet Agroind za malvazijo in rumeni muškat, Peter Ferjančič iz Planine za chardonnay ter Jožef in Branko Ličen z Brij za merlot.

GORICA - Karabinjerji aretirali 37-letnega razpečevalca na trgu pred Severno postajo

Prijeli so ga s kokainom in metadonom v žepu

Drogo si je priskrbel v Novi Gorici - Preiskujejo morebitne povezave med razpečevalci

Trg pred Severno postajo

BUMBACA

MALNIŠČE Odločilni dnevi

IGOR PETEJAN

BUMBACA

Občinska uprava iz Sovodenj si prizadeva, da bo še v tekočem letu prejela s strani dežele Furlanije-Julijске krajine 500.000 evrov, s katerimi se bo lotila sanacije odlagališča na Malnišču. Odločilni korak v tej smeri bo sovodenjska občina naredila že v teh dneh, ko bo na pristojni deželnemu uradu vložila študijo o značilnostih območja nekdanje paripnice na Malnišču, o tam nakopčenih industrijskih odpadkih in potrebnem posegu. Študijo je izdelalo videmsko podjetje Geodesia, ki mu je obsoška občina v prejšnjih letih zaupala preučevanje vprašanja Malnišča. Kot znano je problem tamkajšnjega odlagališča dolgotrajen in je že večkrat zašel na slepi tir, končno pa se na ob obzorju svita, pravijo na sovodenjskem županstvu, čeprav se že spopadajo z zamudami.

»Poleg izročitve študije je za dodelitev prispevka in začetek posega nujno potrebna tudi odobritev programskega dogovora med našo občino, goriško pokrajinou in deželo FJK, ki bo urejeval odnose med krajavnimi upravami in pristojnosti v postopku za sanacijo odlagališča. Osnutek smo na pristojni deželnemu uradu vložili v preteklih mesecih, žal pa je nato prišlo do zamenjave funkcionarja, ki je bil zadolžen za spremljanje postopka. Kot vsakič, pomeni zamenjava pristojne osebe tudi zamudo. Dokumentacijo namreč ima sedaj v rokah drug funkcionar, zato pa se je celotna zadeva nekoliko zavlekla,« je pojasnil sovodenjski župan Igor Petejan in dodal: »Študija in dogovor sta pogoja, zato da nam bo dejela dodelila prispevki in da bomo začeli konkretno reševati problem. Računamo na vsaj 500.000 evrov, lahko pa bi prispevek znašal tudi več. Odrisno je pač od števila prošenj, ki jih bo dobila dejela za podobne posege.« (Ale)

NOVA GORICA - Policija Trojica mladih s pištolami

Novogorški policisti so prejeli tri mladeniče, ki so posevovali orožje. V sredo, 5. septembra, okrog 20. ure je 21-letni mladenič vozil osebni avtomobil iz smeri Razdrtega proti Podnanosu. Ko je pripeljal iz avtoceste, ga je v bližini cestninske postaje Nanos ustavljal policist. Ker se mladenič ni ustavil, je za njim odpeljala policijska patrulja, ki je o pobegu obvestila tudi druge patrulje na območju policijske uprave Nova Gorica, saj je osumljenc zapeljal na hitro cesto Vipava-Vrtojba, po kateri je vozil več kot 200 kilometrov na uro. Policistom je pobeglega voznika uspelo izslediti in ustaviti v bližini cestninske postaje Bazaar, kjer so ugotovili, da sta v vozilu poleg voznika še dva dvajsetletna sopotnika, doma iz okolice Ajdovščine. Preden so ustavili, pa so policisti opazili, da so potnikii iz vozila odvrgli več vreč. Med postopkom je bilo ugotovljeno, da so iz vozila odvrgli tri pištola, eno kalibra 7,62 in dve pištoli kalibra 7,65 ter 31 nabojev, ki so jih policisti in kriminalisti zasegli. Vsem trem potnikom so policisti na kraju odvzeli prostost in pri vseh treh v nadaljevanju opravili hišne preiskave. Pri 20-letnemu sopotniku so policisti in kriminalisti našli še dva naboja ter manjšo količino posušene zelene rastline, za katero sumijo, da je prepovedana droga konoplja. Policisti so osumljenumu izdali tudi placični nalog zaradi kršitve cestnopravnih predpisov z globo v višini 2400 evrov. Poleg tega bodo zoper osumljenega podali obdolžilni predlog na okrajno sodišče v Novi Gorici, ker ni hotel opraviti strokovnega pregleda, s katerim bi se ugotovilo, ali je vozil vozilo pod vplivom mamil.

GORICA - Mednarodni natečaj za nagrado Rodolfo Lipizer

Violinisti tekmujejo

V polfinalnem delu se preizkuša petnajst glasbenikov - Prihajajo iz devetnajstih držav in s štirih celin

Opravljen je bil prvi izbor izmed štiriintridesetih violinistov iz devetnajstih držav in s štirih celin, ki so jih sprejeli na mednarodni natečaj za nagrado Rodolfa Lipizerja. Nastop v polfinalnem delu prestižne kompeticije, ki jo letos v Gorici prirejajo že šestindvajsetič in je v polnem teku, si je zagotovilo petnajst glasbenikov. Prva faza selekcije je potekala v nedeljo, v ponedeljek so violinisti počivali, včeraj pa so se začele preizkušnje za polfinaliste. Njihovi nastopi pred ocenjevalno komisijo se nadaljujejo danes z začetkom ob 10. uri v deželnem auditoriju; popoldanski program natečaja se začenja ob 15.30, večerni pa ob 20.30. Pred občinstvom in žirijo dokazujejo svoje znanje z izvajanjem zahtevnih skladb iz klasične, pa tudi moderne glasbene literature za violino in klavir. Omembo zaslubi okoliščina, da je v repertoar vključena tudi »Cadenza per violino solo«, ki jo je izrecno za goriški natečaj sestavila skladateljica Irma Ravinale.

Naj se zabeležimo, da je v ponedeljek župan Ettore Romoli sprejel na občini člane mednarodne žirije in jim v imenu mesta izrazil dobrodošlico v Gorici.

Organizatorji zagotavljajo, da se goriškega natečaja udeležujejo prvorstni violinisti; na fotografiji nastop enega izmed polfinalistov

BUMBACA

NOVA GORICA - GMD

Sožitje in past

Marušičeva knjiga

BRANKO MARUŠIČ

BUMBACA

»Sožitje na meji ni več utopija, vendar jezik je za Slovence past,« pravi Branko Marušič, najbolj upoštevan slovenski raziskovalec in poznavalec goriške preteklosti, ki z znanjem zgodovine tolmači tudi naš čas. Pri Goriški Mohorjevi družbi je pravkar izšla njegova knjiga z naslovom »Il vicino come amico - realtà o utopia: La convivenza lungo il confine italo-sloveno« (Sosed kot prijatelj - realnost ali utopija: Sožitje na italijansko-slovenski meji). Napisana je v italijanskem jeziku in prinaša uvodni besedili predsednika GMD Oskarja Simčiča in zgodovinarja Sergia Tavana. Krstno jo bodo predstavili danes, ob tretji obletnici ustanovitve Raziskovalne postaje Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v Novi Gorici, ki jo vodi ravno Marušič. Predstavitev z začetkom ob 11. uri bo potekala v prostorih novogorške Raziskovalne postaje ZRC SAZU, na Delpinovi 12, ob Marušičevem delu pa bodo predstavili še knjižno novost Danile Juljan Kumar z naslovom Narečni diskurz: Diskurzivna analiza briških pogovorov.

V knjigi Goriške Mohorjeve je izber Marušičevih zapisov, ki so bili objavljeni v italijanskem jeziku v različnih publikacijah, z izjemo treh; to so zapis o Umbertu Antoniu Bonnesu, o Henru Tumi in o soočanju med italijanskim in slovenskim zgodovinopisjem, ki so bili prevedeni iz slovenščine. »GMD si je zadala nalogo, da z občasnimi knjižnimi izdajami prodira v italijansko javnost, zato da ji predstavi slovenski svet. Italijani nimajo dostopa vanj, kajti ne obvladujejo slovenščine, in to pot moramo ubirati,« ugotavlja Marušič, dodaja, da je naslov knjige določil založnik, da pa se v njem zrcali namen zadnjega izdajateljskega podvigha GMD. »Moji zapis govorijo o sožitju in zadevah, ki so bile sporne, v bistvu pa je namen tega pisanja voditi k nekemu boljšemu sožitju, iz preteklosti in izkušenj potegniti novo pot za naprej,« razlagajo goriški zgodovinar, čigar prispevek k italijanskemu zgodovinopisu povzemajo štiri strani na dnu knjige, ki prinašajo bibliografijo njegovih objav v italijanščini.

Marušič pojasnjuje, da je knjiga nastala z odločilno pomočjo Janka Toplakarja, raziskovalca s Tržiškega. Poskrbel je, da so besedila, ki so bila v izvirniku različnih jezikovnih kakovosti, izšla v dobr italijanščini. »Zelo pomembno je, da sosedim ponudimo jezikovno čim bolj dodelane knjige, saj slabi prevodi opravijo polovično delo,« opozarja Marušič in na naše vprašanje komentira dogajanje zadnjih dni, ko so v Novi Gorici proslavili prijeljčitev Primorske k matični domovini in ko v Gorici tečajo priprave na ceremonijo ob 60-obljetnici vrtnitve mesta Italiji: »Pred natanko 60 leti smo venci, Slovenci in Italijani, pričakovali uveljavitev nove meje. Na naši strani smo postali obenem državljeni Jugoslavije in slovenske države. Dotlej smo bili formalno pravno italijanski državljeni. Čeprav smo trdili, da smo svobodni in smo imeli v Solkau Krajevnem odboru, je moja nona zahajala plačevat davke na »municipio di Gorizia«. Po razmejitvi pa čez noč nisem več bil Francesco Marussi, temveč Branko Marušič. Danes je seveda povsem legitimno, da vsak proslavlja svoj spomin. Kljub temu bi siupal trditi, da vse teče v smeri nekega sožitja, v neko novo kvalitetno skupnega bivanja ob meji. To ni lahka pot, a moramo vztrajati.« Kaj pa menite o obujanju zgodovinske goriške identitete, ki sloni na soodvisnosti med mestom in njegovim zaledjem? »Slovenci moramo pri tem paziti na neko past. Na jezik namreč. Ne smemo zapadati v skušnjava, da, če je en sam Italijan pri mizi, se odgovorno svoji jezikovni različnosti.«

Igor Devetak

GORICA - Kristina Knez o dijaškem domu, podvigih in izvivih

Naraščajo povpraševanje, stroški in potrebe

Poletne dejavnosti bodo zaključili jutri s tradicionalnim srečanjem

Z današnjim dnem so počitnice dokončno odpisane in so ponovno oživele vse slovenske šole na Goriškem. Glavnina šolarjev se je v klopi vrnila že v ponedeljek, za ostale z nižjo srednjo šolo Ivan Trinko na celu pa se pouk začenja danes. S poukom se je začela tudi osrednja dejavnost dijaškega doma Simon Gregorčič, ki veliko prispeva k usklajevanju družin s šolskim okoljem in zato odigrava nenadomestljivo vzgojno vlogo. Ustanovo s sedežem v Štegatgorski ulici, ki je dejavna čez celo leto, bo med novim šolskim letom obiskovalo 85 otrok, je napovedala njena ravnateljica Kristina Knez in povabila jutri ob 17.30 uri v dijaški dom, kjer bo tudi letos potekala predstavitev poletnih pobud. Otroci se bodo predstavili staršem in prijateljem s plesom, pesmijo, žongliranjem in izdelki svojih rok ter bodo, kot vsako leto, delili publikacijo s prikazom poletnih podvigov. Ob 18. uri bo na notranjem igrišču prijateljska tekma v košarki med ŠZ Dom in Novo Gorico; sklenila bo košarkarski kamp, ki je potekal v organizaciji društva Dom in okviru poletnega središča.

Kristina Knez, kaj je dijaški dom ponujal otrokom med poletjem?

Pri nas sta potekali dve osrednji podobi - poletno središče in poletna športna šola. Poletno središče na temo cirkusa je trajalo sedem tednov, razpojenih med junijem in julijem. V zadnjih avgustovskih in prvih septembrskih dneh pa smo dejavnost otrok usmerili v pripravo na šolo. V poletnem času je naše središče obiskovalo skupno okrog stoštideset otrok. Ob poletnem središču pa smo izpeljali še štiridesetno športno šolo, ki je namenjena poselj srednješolcem, katerim nudimo priložnosti, da spoznavajo različne športne de-

Kristina Knez,
ravnateljica
slovenskega
dijaškega doma
v Gorici

BUMBACA

javnosti. Škoda, da smo jo morali predvsem zaradi pomanjkanja osebj številčno in časovno omejiti. Naj omenim še štiridevni tabor mladih, ki smo ga priredili drugo leto zapored. Tabor je potekal v Ljubljani in je imel manjšinski značaj, saj se ga je udeležila mladina med štirinajstim in sedemnajstim letom starosti iz Gorice, Trsta in Celovca. Veliko je bilo povpraševanja tudi za kolonijo, ki je s 33 otroki potekala v Gorjah nad Blejskim jezerom.

Opozorili ste na pomanjkanje osebja.

Naša ponudba je kvalitetna in

razčlenjena, tako da je potencialno zanimiva za vso mladino. O tem pričajo številne dejavnosti tako med šolskim letom kot v poletnih mesecih in odziv staršev, ki se vse bolj množično obračajo na nas. V poletnih mesecih krijejo celotno otroško populacijo od tretjega do sedemnajstega leta starosti. Zadnja leta pa opažamo, da naraščajo povpraševanje po popolni ponudbi, ki ob dejavnostih vključuje tudi kosilo. Trenutno razpolagamo s šestimi vzgojitelji, kar pa absolutno ni dovolj. Samo v poletnih mesecih bi potrebovali še najmanj tri vzgojitelje. Ob tem nas bremenijo tudi visoki stroški za vzdrževanje stavbe, ki smo jo v zadnjih sedmih letih v celoti obnovili. Veliko potrošimo za prevoz otrok. Med šolskim letom nameč vsak dan pripeljemo v dom gojence iz štirih osnovnih in dveh nižjih srednjih šol. Prevoz zagotavljamo tudi otrokom iz Dobrodo. Finančni prispevki za dijaški dom pa so ostali nespremenjeni že vsaj deset let.

Med vašimi gojenci je vse več otrok, ki obiskujejo slovenske šole in izhajajo iz mešanih ali neslovenskih družin. Kakšno je njihovo znanje slovenščine?

Naše gojence delimo na tiste, ki obvladajo slovenski jezik, in tiste s slabim ali povprečnim znanjem slovenščine. Pri tem opažamo, da se jezikovno znanje otrok od tretjega do šestega leta starosti znatno slabša. Že v višjih razredih osnovne šole ni več povezave med jezikovnim znanjem otrok in jezikovnim znanjem njihovih staršev. Občutiti je, da doživljajo močan pritisik italijanščine, ki prodira iz vsega, kar je za otroke zanimivo, od računalniških igrič do televizije in drugih dražil. Otroci so le zrcalna slika družbe, v kateri živijo. (VaS)

Šolske vesti

DIAŠKI DOM vabi vse udeležence poletnega središča, poletne športne šole in kolonije na zaključno predstavitev vseh poletnih pobud, ki bo v četrtek, 13. septembra, ob 17.30 v Dijskem domu.

Izleti

SPDG obvešča, da bo avtobus na planinsko srečanje v soboto, 15. septembra, odpeljal ob 6.30 iz Rožne doline (na slovenski strani); informacije za morebitna prosta mesta tel. 0481-882079 (Vlado).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira v nedeljo, 30. septembra, izlet v Škofjo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije poklicite na tržaški (040-635626) oziroma goriški urad ZSKD (0481-531495).

Čestitke

Rodila se je CHIARA. Francesca je dobila sestrico, Marta in Simon pa drugo hčerkico. Čestita jim Igor z družino.

Obvestila

DRUŽBA ITALIJANSKIH POŠT sporoča, da s septembrom dalje velja zimski urnik poštnih uradov. Na korzu Verdi v Gorici je odprt od ponedeljka do sobote med 8.30 in 19. uro; z istim urnikom so od ponedeljka do petka odprtji uradi v Krminu, Tržiču in Ronkah, ki so na razpolago strankam tudi ob sobotah med 8.30 in 13. uro. Zimski urnik (8.30-13.45) velja tudi v Podgori, Koprivnem in Medeji.

KD SOVODNJE vabi v četrtek, 13. septembra, ob 20. uri v Kulturni dom v Sovodnjah vse starše, ki bi zeleli vpisati otroke v novonastali sovodenjski otroški zborček. Za informacije tel. št. 328-3717497 (Katja).

KNJIŽNICA FEIGEL bo do 14. septembra odprta po poletnem urniku vsak dan in razen sobote od 8. do 16. ure.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA prireja za italijanske osnovnošolce in dijake brezplačni tečaj slovenskega jezika, ki se bo začel 2. oktobra in bo trajal 70 šolskih ur, dvakrat na teden po dve šolski ur in prostorih Mladinskega centra Nova Gorica; prijave do 28. septembra preko elektronske pošte info@mc-ng.org ali na tel. 003865-3333020.

MLADINSKI DOM GORICA sporoča, da se bo pošolski pouk začel v ponedeljek 17. septembra. Starši gojencev so vabljeni na informativno srečanje v četrtek, 13. septembra, ob 18. uri, v prostorih doma, v ulici Don Bosco 60. Informacije na tel. št. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.

MLADINSKI ODSEK KD SOVODNJE prireja začetni tečaj plesa za mlade. Prvo srečanje bo v četrtek, 20. septembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Za informacije tel. št. 328-2580904 (Maja).

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je zaprta zaradi dopusta do 14. septembra.

ODDELEK BALETA SCVG EMIL KOMEL deluje v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici. Začetek dejavnosti - tečaj klasičnega in sodobnega baleta - bo 19. septembra; lekcije potekajo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih, med 17. in 19. uro. Vpisujejo ves mesec september; podrobnejše informacije na SCGV Emil Komel (tel. 0481-532163) in v pisarni Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

SEKCIJA VZP-ANPI DOL JAMLJE IN DOBERDOBSKA OBČINSKA UPRAVA prirejata proslavo ob 30. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB iz Dola. Prireditve bo v nedeljo, 16. septembra, ob 15.30 pred spomenikom na Palkišču. Govorila bosta Milan Pahor in Silvino Poletto, nastopili bodo TPPZ Pinko Tomazič, godba na pihala Kras iz Dobrodobera ter recitatorji in OPZ Krementjak iz Jamelj.

ZSKD GORICA obvešča, da bodo uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku: od od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

Prireditve

MONFALCONE ESTATE: v organizaciji občine Tržič: v nedeljo, 16. septembra, ob 17.00 v UL. Valentinis »Festival del bastardino«, vpisovanja v juhitranskih urah.

NON C'E' VERSO - besede in glasbe z avtorji - bo na dvoru Darka Bratine na Travniku v Gorici: v četrtek, 13. septembra, ob 21. uri odprtje videopesniške inštalacije Antonelle Bukovaz »Tatuaggio« z glasbenim posegom Sandra Carte; v petek, 14. septembra, ob 18. uri srečanje s pisateljem Paolom Grugnijem ob predstavitvi knjige »Mondoserpente« in ob 21. uri boda pesniki Alberto Princis, Dora Berzan, Silvia Salvagnini in Marco Marangoni prebirali poezije, saks bo igral Paolo Gregorig; sobota, 15. septembra, ob 18. uri srečanje z Elviro Mujcic ob predstavitvi knjige »Al di là del caos - Cosa rimane dopo Srebrenica« z glasbeno spremljavo Gabriele Gabrielli in Maura Punterija ter ob 21. uri koncert skupine Mauro Bon & Hot Exposure ob predstavitvi cd plošče »Prehistoric Landscapes« s pesniškim posegom Laure Menichini.

GORIŠKI MUZEJ prireja v Mušičevi galeriji Gradu Dobrovo razstavo akvarjev gorškega slikarja Andreja Kosiča. Odprtje bo v petek, 21. septembra, ob 19. uri; umetnika in njegova dela bo predstavila kritičarka Ana Marija Stibl Šajn, zapel bo zbor Venika iz Goriških Brd pod vodstvom Franke Žgavec. Okrog 50 akvarjev iz zadnjih petih let Kosičevega likovnega ustvarjanja bo tokrat prvič razstavljenih.

MEDNARODNI FESTIVAL DVORNE GLASBE bo v četrtek, 13. septembra, ob 20. uri v Gradu Kromberk. Skupina Jani Kovačič »Od Trubadurjev« bo izvajala Srednjeveške pesmi o ljubezni.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI V Državni knjižnici v ul. Mameli v Gorici je do sobote, 29. septembra, na ogled razstava C. Piemontija »Fotogrammi«. Urnik: od ponedeljeka do petka od 10.30 do 18.30, v soboto od 10.30 do 13.30.

V PARKU CORONINI v četrtek, 13. septembra, ob 21. uri koncert »Ventaglio d'Arpe«, dir. Patrizia Tassini.

V PROSTORIH RAZISKOVALNE POSTAJE ZRC SAZU v Novi Gorici, Delinov 12, bo danes ob 11. uri predstavitev dveh knjižnih novosti: Branko Marušič bo predstavil knjigo »Il vicino come amico - realtà o utopia: La convivenza lungo il confine italo-sloveno«, ki je v italijanskem jeziku pravkar izšla pri Goriški Mohorjevi družbi; Danila Zuljan Kumar pa bo predstavila knjigo z naslovom Narečni diskurz: Diskurzivna analiza briških pogovorov, ki jo je izdala Založba ZRC.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Flavio Cabrini (iz Vidma) v cerkvi sv. Justa in na glavnem pokopališču; 11.30, Maria Rebeca (sestra Gabriella) v kapeli pri sestrah v ul. Santa Chiara in na glavnem pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Vincenzo Piani iz tržiške bolnišnice v cerkev sv. Odrešenika in v Spineo za upeljitev.

Ob izgubi dragega očeta Jožefa izrekamo odbornici Mirelli Gergolet in družini iskreno sožalje.

Sindikat slovenske šole
tajništvo Gorica

Ob boleči izgubi dragega Jožefa izrekamo odbornici Mirelli Gergolet in druži Janku in ostalim sorodnikom

vsi na Primorskem dnevniku

Ob boleči izgubi dragega očeta izrekamo iskreno sožalje prof. Violetti Rosandi in družini.

Ravnateljica, profesorji in neučno osebje šol
Cankar Vega Zois

11. SEPTEMBER - Glavni slovesnosti sta bili v New Yorku in Washingtonu

V ZDA včeraj obeležili šesto obletnico terorističnega napada

Demokratski senatorji pa so včeraj spet kritizirali Bushovo strategijo v Iraku

NEW YORK - ZDA so včeraj s spominsko slovesnostjo v New Yorku obeležile šesto obletnico terorističnega napada 11. septembra 2001, ki je zahteval skoraj 3000 življenj. Slovesnost, ki je potekala v parku blizu kraja, kjer sta nekoč stala dvojčka Svetovnega trgovinskega centra (WTC), se je začela z zvonjenjem zvonov, ki so obeležili trenutek, ko je v severni stolp WTC treščilo prvo ugrabljenoto letalo, sledila pa je minuta molka.

Reševalci, ki so sodelovali pri reševanju ob napadu, so nato prebrali imena 2750 žrtev, ki so umrli v zrušenju dvojčkov WTC. Branje je spremljalo igranje violončela. Newyorkski župan Michael Bloomberg je v govoru 11. september 2001 označil za »dan, ki je raztrgal našo zgodovino in naša srca«. Slovesnosti sta se med drugim udeležili newyorkski župan v času napadov Rudy Giuliani, demokratska senatorka iz New Yorka Hillary Clinton, ki se oba potegujeta za predsedniško kandidaturo v svojih strankah na volitvah prihodnje leto.

V Washingtonu, kjer je na včerajšnjem dan pred šestimi leti drugo ugrabljenoto letalo treščilo v zgradbo Pentagona, sta predsednik George Bush in podpredsednik Dick Cheney s soprogama obeležila obletnico tragičnih dogodkov na trati pred Belo hišo. Ameriški obrambni minister Robert Gates pa je na slovesnosti v Pentagonu, kjer je bilo ob trčenju potniškega letala ubitih 184 ljudi, ponovil odločenost ZDA, da bodo nadaljevale z neumornim bojem proti mednarodni teroristični mreži Al Kaida. »Sovražniki ZDA - sovražniki naših vrednot - ne bodo nikoli več mirni, ker jih bomo neumorno zasledovali in ujeli,« je dejal.

Včeraj pa so demokratski senatorji na zasedanju ameriškega senatnega odbora za zunanjne odnose poveljniku ameriških sil v Iraku, generalu Davidu Petraeusu, ocitali, da njegova strategija povečanja števila ameriških vojakov v Iraku ni prinesla želenih rezultatov. »Ustaviti bi morali povečevanje enot in jih začeti vračati domov,« je dejal vodja odbora, demokrat Joseph Biden. Biden je Petraeusu zastavil dve vprašanji: Je Irak bliže politični spravi, kot je bil pred okrepitvijo ameriških sil v začetku leta in ali bi nadaljevanje operacije ustavilo morijo med suniti, šiiti in Kurdi. »Na podlagi mojih izkušenj in opazovanju tukaj kot tudi v Iraku je moj odgovor na vprašanje 'ne',« je dejal Biden.

Petraeus, ki po kongresu včeraj težko pričakovanoročno poročilo o razmerah v Iraku predstavil v senatu, je dejal, da bo marca 2008 težko priporočil nadaljevanje sedanje taktike, če se razmere v Iraku ne bodo bistveno izboljšale. »Zelo težko bi takrat priporočil kaj takšnega,« je general odgovoril na vprašanje sektorja Bidna.

Današnje gradbišče na ground zero, območju, kjer sta stala dvojčka Svetovnega trgovinskega centra v New Yorku

ANSA

11. SEPTEMBER - Vodja Al Kaide se je spet oglasil

Novi bin Ladnov posnetek poveličuje enega od atentatorjev

WASHINGTON - Na dan šeste obletnice terorističnih napadov na ZDA 11. septembra 2001 se je pojavi nov videoposnetek, na katerem naj bi nastopal vodja teroristične mreže Al Kaida, Osama bin Laden. Na video-posnetku je prikazana negibna fotografija bin Ladna in glas, ki slavi enega od ugrabiteljev, Valida al Šehrija, ki je bil na krovu letala, ki je pred šestimi leti trčilo v Svetovni trgovinski center (WTC) v New Yorku. Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, pristnosti videoposnetka strokovnjaki še niso potrdili. Bin Laden se je pojavil na videoposnetku že minuli petek, kar je bil njegov prvi videoposnetek v javnosti po letu 2004, ko je le nekaj dni pred predsedniškimi volitvami v ZDA zagrožil z novimi napadi na ZDA.

Včeraj objavljeni videoposnetek pa je namenjen izključno poveličevanju Šehrija, ki prav tako kot bin Laden prihaja iz Savske Arabije. Kdaj naj bi bil videoposnetek posnet, ni znano.

11. SEPTEMBER - Svečanosti po vsej Evropi

V Bruslju demonstracija proti nevarnosti islamizacije

BRUSELJ - Na demonstracijah proti islamizaciji Evrope, ki se jih je ob šesti obletnici terorističnih napadov v ZDA kljub prepovedi včeraj v evropski četrti v Bruslju udeležilo kakih 200 ljudi, je policija prijela 50 protestnikov, med njimi tudi voditelja belgijske skrajne desničarske Flamske interesne stranke, Franka Vanheckeja in Filipa Dewinterja, ter evropskega poslanca Severne lige Maria Borghezia. Generalni sekretar Sveta Evrope Terry Davis je demonstracije medtem označil kot »sramoten izraz fanatizma in nestrnosti«, so sporočili iz Svetega Evrope. Kot je poudaril Davis v izjavi, »Evropo in evropskih vrednot ne ogroža islam,« kot trdijo organizatorji demonstracij, ampak »fanatiki in skrajne, tako islamisti kot islamofobi, ki izkorisčajo strahove in predsodke za svoje politične cilje.«

Davis je tudi zavrnil očitke organizatorjev protesta, da je župan Bruslja s prepovedjo protesta kršil Evropsko konvencijo o človekovih pravicah. »Pravica zborovanja in izražanja sta resnič-

Turška policija preprečila atentat

ANKARA - Turška policija je včeraj razstavila bombo velike moči, ki je bila podstavljena v nekem kombiju, parkiranem v središču Ankare, je sporočil guverner turške prestolnice Kemal Önal. V vozilu, ki je bilo parkirano v večnadstropni parkirni hiši v Ankari, so bile po besedah Önala velike količine eksploziva. Turška policija je napad preprečila ob obletnici napadov na ZDA 11. septembra 2001. »Vestno delo policijskih sil je preprečilo morebitno katastrofo. Ne upam si niti zamisliti, kaj bi se zgodilo, če bi bil napad izveden do konca,« je dejal Önal. Guverner ni želel komentirati, kdo bi lahko stal za poskusom napada. Povedal je le, da je imel kombi ponarejene registrske tablice. Policia je okoli parkirne hiše vzpostavila varnostno območje v obsegu petih kilometrov, pešcem in avtomobilom pa preprečila dostop do parkirne hiše.

EU ob 11. septembru z novo varnostno pobudo

BRUSELJ - Komisarja za industrijo Günter Verheugen in na pravosodje, svobodo in varnost Franco Frattini sta v Bruslju ob šesti obletnici terorističnih napadov v ZDA predstavila novo evropsko varnostno pobudo, ki naj bi omogočila večjo vključenost zasebnih podjetij v razvoj varnostnih tehnologij. Kot sta poudarila, je razvoj novih tehnologij nujen, »če želimo ostati koren pred kriminalci«, zagotovila pa sta, da to ne bi smelo vplivati na pridobljene pravice državljanov.

Spet samomorilski napad v Pakistanu

ISLAMABAD - V samomorilskem napadu, ki ga je izvedel 15-letni atentator, je na severozahodu Pakistana umrlo najmanj 19 ljudi. Po navedbah policije je samomorilski napadalec sprožil z eksplozivom napolnjen temovnik, ko je njegov avtobus v kraju Dehra Ismail Han pripeljal pred nadzorno točko. V eksploziji je umrlo najmanj 14 potnikov avtobusa, dva policista in dva vojaka, več kot deset ljudi pa je bilo ranjenih.

Za načrtovanimi atentati v Nemčiji islamska skupina

BERLIN - Nemško notranje ministarstvo je včeraj sporočilo, da je odgovornost za neuspešne teroristične napade v Nemčiji minuli teden prevzela Zveza islamskega džihadha, skrajna islamska organizacija, ki izvira iz Uzbekistana. Ministrstvo izjavilo, ki je bilo objavljeno na svetovnem spletu, jemlje kot pristno. (STA)

no bistvena predpogoja za demokracijo, ne smeta pa pomeniti dovoljenja za žaljenje,« je poudaril in dodal, da sta ti pravici lahko tudi omejeni, »da bi zaščitili pravice in svoboščine drugih, vključno s pravico do mišljenja, vesti in vere.«

Bruselski župan Freddy Thielemans je demonstracije prepovedal iz bojazni, da bi lahko prišlo do težav z priseljenci v mestu, saj je protidemonstracije prijavilo več skupin, tudi Evropska arabska liga.

Drugod po Evropi so šesto obletnico terorističnih napadov v ZDA obeležili drugače. Predsednik nemškega parlamenta Norbert Lammert se je tako tragičnega dogodka spomnil pred začetkom zasedanja z izjavo, da se je treba boriti proti vsem oblikam terorizma. Italijanski zunanji minister Massimo D'Alema je dejal, da bi na islamski terorizem najbolje odgovorili s sprejemom Turčije v EU. Francoska notranja ministrica Michele Alliot-Marie je za radio RTL opozorila, da je teroristična grožnja v Franciji »realna in stalna«.

EVROPSKA UNIJA - Vmesno gospodarsko poročilo Evropske komisije

Bruselj napoveduje nekoliko počasnejšo rast in višjo inflacijo

Rast naj bi bila 2,8-odstotna v EU in 2,5-odstotna v območju evra, inflacija pa 2,2- oz. 2-odstotna

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v vmesnem gospodarskem poročilu za desetinko odstotka navzdol popravila spomladansko napoved gospodarske rasti ter prav tako za desetinko odstotka, vendar navzgor, napoved glede inflacije. Bruselj tako za letos napoveduje gospodarsko rast v višini 2,8 odstotka v EU ter 2,5 odstotka v območju evra. Glede inflacije komisija letos pričakuje povišanje cen živiljenjskih potrebščin za 2,2 odstotka v EU in dva odstotka v območju evra - predvsem zaradi višjih cen surovin. »Osnove za rast so dobre. Vrh cikla je sicer za nami, a še vedno obstajajo možnosti za ugodno rast v prihodnjem,« je včeraj ob predstavitvi vmesne gospodarske napovedi povedal evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia. Dodal je, da se morajo vlade zaradi večjih tveganj »držati načrta reform in proračunske konsolidacije, ravno zato, da se izboljša trdnost gospodarstva EU«.

Letošnja gospodarska rast v EU bo po pričakovanjih za odtenek nižja od napovedi, kar odraža predvsem šibkejše drugo četrletje glede na pričakovanja, pojasnjuje komisija. »Pretresi, ki so nastali poleti zaradi težav na trgu drugorazrednih hipotek v ZDA, so povzročili neucrejeno ponovno ocenjevanje tveganj na globalnih premoženjskih trgih. Negotovost glede izgub zaradi tega stanja je povzročila odpor do tveganj in večjo porazdelitev podjetniških obveznic ter odvzem likvidnosti in večjo sprememljivost na številnih trgih,« je sporočila komisija.

Ob tem je poudarila, da naj bi tako evropsko kot tudi globalno gospodarstvo prenesla trenutni nemir, »vsaj če bo ta kratkotrajen«, saj sta pred nedavnimi pretresi na splošno v dobrem stanju. Evropska gospodarstva so sicer letošnje leto »začela zelo dobro«, k čemur so predvsem prispevale živahne naložbe. Rast BDP se je z 0,7 odstotka v prvem četrletju v drugem četrletju znižala na 0,3 odstotka v primerjavi z istim četrletjem leta.

Komisija je včeraj napovedala tudi za odtenek višjo inflacijo. Inflacija je v prvi polovici letošnjega leta znašala 1,9 odstotka v območju evra, kar je na splošno v skladu s spomladansko napovedjo in pomeni zmanjšanje v primerjavi s prejšnjim letom. Na sprotnu s tem se je osnovna inflacija med decembrom 2006 in julijem 2007 povečala za 0,3 odstotne točke. To povečanje je očitno najbolj povezano s povečanjem DDV v Nemčiji.

Omenjeni popravek za desetinko odstotka navzgor je predvsem posledica inflacije v drugem četrletju, ki je bila večja od pričakovanega, in napovedanega vpliva zvišanja cen surovin proti koncu leta. Kot je napovedal komisar Almunia, naj bi večja delovna produktivnost in intenzivna cenovna konkurenca na svetovnem trgu pripomogli k nadzorovanju inflacije. Medtem ko strožji finančni pogoji pričenjajo zavirati rast BDP, je verjetno, da se bodo domaći inflacijski pritiski zmanjšali, tudi pravijo v Bruslju.

Za prihodnost komisija napoveduje nekoliko manjši zagon rasti v letu 2008 v primerjavi s spomladansko napovedjo, v polni meri pa naj bi se tudi izrazil vpliv pretresov na finančnih trgih, pri čemer je Almunia izpostavil tri možnosti. Padec rasti v ZDA bo imel vpliv na celotno svetovno gospodarstvo, še posebej pa evropsko. Finančni trgi bodo pogosto zaostriči bolj, kot bi bilo treba, zmanjšalo pa bi se lahko zaupanje potrošnikov in investitorjev.

Napoved izhaja iz novih podatkov glede realne rasti BDP in inflacije za Francijo, Nemčijo, Italijo, Nizozemsко, Poljsko, Španijo in Veliko Britanijo. Teh sedem držav skupaj predstavlja več kot 80 odstotkov BDP unije. V napovedi komisije za rast v Nemčiji, Španiji, Veliki Britaniji, na Nizozemskem in Poljskem ne skrbijo, medtem ko izpostavlja nizko rast Francije v tem letu, ter nižjo od potencialne v Italiji.

EU - Predlog neformalnega vrha o finančnih trgih Nemško-francosko pismo predsedstvu EU

Nicholas Sarkozy in Angela Merkel na ponedeljkovem sestanku

ANSA

BRUSELJ - Nemčija in Francija sta v pondeljek po srečanju nemške kanclerke Angele Merkel in francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja na predsedujočega Evropske unije, portugalskega premiera Josefa Socratesa naslovila pismo, v katerem opozarjata na zunanje učinke krize na finančnih trgih, ki lahko vplivajo na evropsko gospodarstvo, in o katerih bi morali po njunem evropski voditelji spregovoriti na neformalnem zasedanju, zaenkrat predvidenem za 18. in 19. oktober.

Nemčija in Francija po eno strani izpostavljata konkurenčnost evropskega gospodarstva in proces pogajanja za liberalizacijo svetovne trgovine v okviru Svetovne trgovinske organizacije (WTO). Poudarjata, da je odprtje trgov jamstvo za razvoj gospodarstva v Evropi, zato si je treba še naprej prizadavati za uravnotežen sporazum v krogu pogajanj iz Dohe. Pri tem pa državi opozarjata, da je uporaba necariških ovir v trgovini doseglja zaskrbljujoč obseg, menjalni tečaji pa naj bi bili pod vplivom politike.

Po drugi strani pa Nemčija in Francija omenjata stabilnost finančnih trgov. Trans-

parentnost finančnih trgov in nadzor nad njimi naj bi zagotovila, da do večjih pretresov v prihodnjem ne bi prihajalo. V ZDA je namreč prišlo do velikih izgub vlagateljev v dolžniške instrumente, povezane s hipotekarnimi krediti v ZDA, strokovnjaki pa napovedujejo, da bodo posledice vidne tudi za ameriško gospodarstvo.

Nemčija in Francija opozarjata na videnost in odgovornost vseh akterjev na finančnih trgih, tako evropskih kot svetovnih. Državi sta se zato v pismu zavzeli za oblikovanje kodeksa ravnjanja za hedge sklade, za kar si sicer Nemčija prizadela ves čas, a vse evropske države temu niso naklonjene.

Evrpski voditelji bi morali po mnenju Nemčije in Francije že letos na neformalnem zasedanju na Portugalskem »pripraviti teren« za odločitev glede lizbonske strategije, ki jo bodo formalno sprejeli na spomladanskem vrhu 2008, ko bo EU že predsedovala Slovenija. Marčni vrh leta 2008 pod taktilko Slovenije bo namreč posvečen predvsem vmesnemu pregledu izvajanja lizbonske strategije. (STA)

V Maroku presenetljivo poraženi zmerni islamisti

RABAT - Na petkovich parlamentarnih volitvah v Maroku je glede na prve uradne izide Zmerni islamski Stranki za pravičnost in razvoj (PJD) ušla pričakovana zmaga. PJD si je sicer izboljšal položaj v parlamentu z 42 na 47 sedežev v 325-članskem parlamentu, a je postal še druga najmočnejša sila. Na več, 52 sedežev, je zasedla najstarejša maroška politična stranka, nacionalistična Istiqlal. Največji poraženec volitev so socialisti (USFP), ki jim je uspelo nabrali le 36 sedežev, doslej pa so bili s 50 poslanci druga najmočnejša sila v parlamentu. Udeležba na volitvah je bila 37-odstotna, kar je mnogo pod pričakovanji.

Kakšna bo sestava nove maroške vlade, je še čista neznanka. Mandatarja in glavne ministri sicer imenuje kralj Mohamed VI. Doslej je bila v Maroku na oblasti levosredinska koalicija, ki jo je sestavljajo šest strank. Na volitve je bilo pozvanih 15,5 milijona volilnih upravičencev. Na volitvah so se za vstop v parlament potegovali kandidati 33 strank in številni neodvisni, 30 sedežev pa je bilo rezerviranih za ženske.

Rusija preizkusila novo konvencionalno bombo

MOSKVA - Ruska vojska je po lastnih navedbah uspešno preizkusila najmočnejšo nejedrsko bombo na svetu, je včeraj poročala ruska televizija. Nova bomba, imenovana »oče vseh bomb«, naj bi bila štirikrat močnejša od ameriške »matere vseh bomb« - Massive Ordnance Air Blast, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Preizkusu so pokazali, da je nova bomba po učinkovitosti in zmogljivosti primerljiva z jedrskim orožjem, »je izjavil namestnik načelnika generalštaba ruske vojske Aleksander Ruhsin. Dodal je, da bo vojski omogocila »obrambo nacionalne varnosti in soočenje z mednarodnim terorizmom v katerikoli situaciji in regiji«. Ameriška »mati vseh bomb«, satebitsko vodenja bomba za izstrelitev iz zraka, je doslej veljala za najmočnejše konvencionalno orožje. Zaradi uporabe nove vrste eksploziva naj bi bila nova ruska bomba štirikrat močnejša od ameriške, čeprav vsebuje ruska bomba 7,1 tone eksploziva, ameriška pa več kot osem ton. Ameriška bomba ima tako moč enako enajstim tonam TNT, ruska pa 44 tonam, še poroča AP, ki navaja rusko televizijo. V prispevku so pokazali, kako so bombo s padalom odvrgli z bombo Tu-160 in kako je nato na zemlji s silovito močjo eksplodirala. (STA)

IZRAEL - Judovski svet šokiran

Obtožnica proti osmim judovskim neonacistom

JERUZALEM - Izraelske oblasti so vložile obtožnico proti osmim domnevним neonacistom, ki jih je policija arretirala že pred mesecem dni, novico o tem pa sporočila še pred dnevi. Osmerica, med katero so trije mladoletniki, je obtožena 11 kaznivih dejanj, med drugim težkega napada z rasističnim ozadjem, širjenja materiala, ki spodbuja k nasilju, posodovanja rasistične literaturo in nezakonitega posodovanja strelnegora orožja, so po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočili izraelski pravosodni viri. Izraelska javnost, ki je zelo občutljiva, ko gre za vprašanje holokavsta in nazizma, je bila ob aretaciji šokirana. Po poročanju izraelskih medijev naj bi bila babica enega od mladostnikov prezivila žrtev holokavsta iz Ukraine.

Policija je sporočila, da so mladostniki - vsi so imigranti z območja nekdanje Sovjetske zveze - napa-

dali ortodoksne jude, brezdomce, homoseksualce in odsivnike od matmil, imeli pa naj bi stike z neonacističnimi skupinami v tujini. Svoja dejanja so posneli z videokamerami, posnetke pa objavili na svetovnem spletu. Policija je v hišnih preiskavah našla nacistične uniforme, portrete Adolfa Hitlerja, nože, pištole in razstrelivo.

Aretacija neonacistične skupine je sprožila razpravo o spremembah t.i. zakona o vrničtvu, po katerem so se v Izrael preselili tudi osumljenici. V skladu z zakonom so do izraelskega državljanstva upravičeni vsi, ki imajo vsaj enega judovskega starega starša. Zakon je izkoristilo več 100.000 sovjetskih judov, ki so se v Izrael preselili po razpadu Sovjetske zveze.

Od 1,2 milijona imigrantov iz nekdanje Sovjetske zveze pa se jih več kot 300.000 nima za jude, še poroča AFP. (STA)

ZDA - Predsedniške volitve

Hillary Clinton bo vrnila denar

NEW YORK - Volilni štab demokratske predsedniške kandidatke, senatorke iz New Yorka Hillary Clinton, je v pondeljek sporočil, da bo donatorjem vrnil skupaj 850.000 dolarjev, ki jih je poma-

gal zbrati Norman Hsu. Proti poslovnežu Hsuju teče zvezna preiskava zaradi kršitve volilne zakonodaje in prevare poslovnih partnerjev v Kaliforniji. Trenutno se nahaja v bolnišnici v Koloradu, kjer se bo boril proti izročitvi v Kaliforniji. Clintonova je že pred dnevi sporočila, da bo v dobrodelne namene nakazala 23.000 dolarjev, ki jih je dobila od Hsuja za senatne kampanje, predsedniško kampanjo in za njen politični odbor.

Ameriška zvezna policija FBI pa sedaj raziskuje obtožbe, da je Hsu plačal posameznikom denar, da ga nakažejo Hillary Clinton in drugim demokratom. Ameriška zakonodaja omejuje vsoto, ki jo lahko posameznik nakaže posameznemu kandidatu. Hsu pa naj bi našel ljudi, ki so njegov denar poslali naprej. Ta denar bo sedaj vrnjen donatorjem. Volilni štab Clintonove sporočil, da se niso zavedali podrobnosti Hsujevega početja.

HILLARY CLINTON

VERSTVA - Muslimani

Začenja se ramadan

KAIRO - Za muslimane po vsem svetu se ta teden začenja sveti postni mesec ramadan. Začetek ramadana, ki je deveti in najbolj svet mesec muslimanskega kalendara, razglasijo takrat, ko po mlaju zagledajo novo luno, kar med različnimi islamskimi državami in sektami sproža prerekanja o natančnem datumu. Kot pravijo strokovnjaki, bodo novo luno, če bo vreme dopuščalo, prvi videli danes v Avstraliji, Indoneziji, Jemnu, Afriki južno od Sahare ter Severni in Južni Ameriki. V arabskih državah, severni Afriki in Evropi bo to dan kasneje.

Tudi letos naj bi ramadan spremiljali poostreno varnostni ukrepi v nekaterih državah, še posebej v Iraku in Afganistanu. Palestinci v Gazi se bojijo novih spopadov med gibanjem Hamas in Fatah. V Iraku naj bi letos ob ramadanu sicer vsak dan iz ameriških zaporov izpustili po 50 zapornikov, policijsko uro bodo skrajšali za tri ure, odpravili pa bodo tudi prepoved vožnje z avtomobilom ob petkih.

Za verne muslimane je post med ramadanom eden od petih temeljev islamske vere. Ostali štirje so izpovedovanje vere, pet molitev na dan, davek revnim in romanje v Meko. Med ramadanom se muslimani za mesec dni čez dan odpovejo hrani, pitju, kajenju in spolnemu občevanju. Ko se post konča, tri dni slavijo njejegov konec. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Sreda, 12. septembra 2007

19

Primorski
dnevnik

ODOBJKA - Evropsko prvenstvo v Moskvi in Sankt Peterburgu

Današnja tekma proti Rusiji odločilna za Italijo

»Azzurri« včeraj brez večjih težav odpravili Belgijo - Finci presenečajo

MOSKVA - Italijanska odbojkarska reprezentanca je v prvi tekmi drugega dela evropskega prvenstva po pričakovanjih gladko premagala Belgijo, pravi izpit pa jo čaka danes proti Rusiji (Tv rairete od 17.55 dalje). Za Montalijeve igralce, ki doslej in niti včeraj niso se pokazali prepričljivega obraza, je zmaga proti »zbornaj« pravi imperativ, saj jim samo zmaga lahko zanesljivo omogoči, da se vmesajo v boj za medalje, drugače bi lahko bili odvisni od »loterije« razlike v setih, ki je trenutno v korist Finske (8:3, Italija pa 6:5).

Kot je intervjuju za naš dnevnik povedal nekdanji selektor »azzurrov« Carmelo Pittiera, je za italijansko vrsto predvsem pomembno, da izboljša svojo igro v servisu in sprejemu. Še posebej velja to za dvoboj proti visokim Rusom, ki so po tradiciji dobrji na servisu in v napadu. Italija se zdi ranljiva, vendar je res tudi to, da je proti Rusiji zadnja leta redkokdaj odpovedala in proti njej dosegla pomembne zaporedne zmage na SP v Berlinu, olimpijskih igrah v Atenah in na zadnjem celinskem pr-

venstvu v Rimu. Včerajšnji nastop proti Belgijcem ni povsem odpravil vseh dvomov glede realnega potenciala Montalijevega moštva. V prvem setu so bili celo stalno v podrejenem položaju in se morajo (tako že kot proti Fincem) le neizkušenosti nasprotnika zahvaliti, da v končnici niso potegnili krajšega konca. Vsekakor je Italija pokazala napredek v polju, nasprotnika ni podcenjevala, Fei pa je bil v napadu bolj učinkovit kot na prejšnjih tekmcu. Selektor Montali je tako lahko tokrat pustil na klopi za rezerve tudi našega Mateja Černica, ki zaradi težav s kolonom na tem EP ne nastopa optimalno pripravljen. Tudi sicer ni selektor opravil kdove koliko menjav. Sala je za hip zamenjal podajalca Vermiglia, da bi okrepil blok, Perazzolo pa je izvedel dva servisa: enega je zgrešil, z drugim je dosegel točko.

Za presenečenje je vnovič poskrbel Finska italijanskega trenerja Maura Berruta, ki je gladko odpravila Poljsko. Zanimiva je izjava trenerja, da vodi ekipo z najbolj demokratičnim »scorejem«. »Nimamo šampionov, nihče ne prevladuje po točkah na servisu, a smo zelo učinkoviti,« je povedal Berruto. Na roko Italiji je šla tudi gladka zmage Rusije nad Bolgarijo. Velja spomniti, da za razliko od košarkarskega EP, na odbojkarskem prvenstvu v drugi fazi napredujeta v polfinale le po dve najboljši ekipi iz vsake skupine.

Italija - Belgija 3:0 (25:22, 25:21, 25:23)

ITALIJA: Fei 14, Cisolla 11, Mastrangelo 8, Vermiglio 2, Paparoni 8, Tencati 7, Farina (l); Sala 0, Perazzolo 1, Černic, Savani, Matrera.

BELGIJA: Verhelst 6, van Walle 10, van Decraen 7, Hoho 4, van Goethem 10, Depestele 4, Callebert (l), Prenen 0, Verhanneman 0. Poelman, Haesevoets, van de Plas

Sodnika: Loderiu (Niz) in Bernaora (Špa)

Italija: točke na servisu 2, zgrešeni servisi 13, bloki 6, napake 10.

Belgia: točke na servisu 1, zgrešeni servisi 15, bloki 5, napake 7.

Korektor italijanske reprezentance Alessandro Fei (29. novembra bo dopolnil 29 let) je proti Belgiji pokazal napredek, njegov doprinos proti Rusiji pa bo danes še kako potreben

ANSA

Stanje

Skupina E

Včerajšnji izidi: Nizozemska - Španija 1:3 (23:25, 25:20, 22:25, 22:25), Srbija - Francija 3:2 (25:23, 22:25, 25:23, 33:35, 15:12), Nemčija - Slovaška 3:0 (25:23, 25:15, 25:14). **Vrstni red:** Španija 6, Nemčija in Srbija 4, Francija in Nizozemska 2, Slovaška 0. **Danes:** Nizozemska - Francija, Nemčija - Španija, Srbija - Slovaška.

Skupina F

Včerajšnji izidi: Poljska - Finska 0:3 (20:25, 27:29, 21:25), Belgija - Italija 0:3 (22:25, 21:25, 23:25), Rusija - Bolgarija 3:0 (25:22, 25:18, 25:21). **Vrstni red:** Rusija 6, Finska in Italija 4, Bolgarija in Belgija 2, Poljska 0. **Danes:** Belgija - Finska, Poljska - Bolgarija, Rusija - Italija (ob 18.00).

ŠAH - Tržaški Mednarodni šahovski festival

Prva velemojstra Tiviakov in Baklan

Pokal sklada Libero in Zora Polojaž drugič zapored osvojil Sežančan Uršič - Mitja Oblak najboljši zamejec - Caruana na simultanki: 20 partij, 17 zmag

Mlada velemojstrica Lara Stock

čku turnirja smo mladi šahisti postavili nekaj vprašanj:

Na tržaškem turnirju si se zelo dobro odrezala. Si kdaj vzela v poštev prestop med profesionalce?

Všeč mi je šah, za igranje na profesionalni ravni pa se je zaradi turnirjev treba stalno premikati iz kraja v kraj. Jaz pa hočem le igrati in doseči naslov mednarodnega mojstra.

Ali lahko tudi šah uvrščamo med športe?

Da, mislim, da je. Dostti je treba misliti, a tu je tudi fizični napor, saj partie trajajo tudi po šest ur, med katerimi si stalno pod pritiskom.

Se, poleg šaha, baviš tudi s čim drugim?

Redno igrat tenis, všeč pa mi je tudi plavanje in sploh zabavati se s prijatelji.

Kaj pa šolanje?

Šolo obiskujem kot vsi moji sovrašniki. Šolanje nameravam zaključiti, ker je po mojem zelo pomembno. Šah je zame le hobi, v življenju bi se raje ukvarjal z morsko biologijo.

ODOBJKA
Sandre Vitez
ne bo na EP

Po krajšem oddihu spet v Sassuolo

SANDRA VITEZ

Sandra Vitez se ne bo udeležila evropskega prvenstva, ki bo potekalo od 20. do 30. septembra v Belgiji. Kontovelova odbojkarica je namreč zaključila svojo prvo izkušnjo s člansko odbojkarsko reprezentanco in bo po kratkem oddihu na Kontovelu odpotovala v Sassuolo.

»Po prihodu iz Grand Prixa sem v Perugi z ostalimi članicami in nekaterimi mladinkami trenirala pod vodstvom trenerja Barbolinijem,« nam je povedala Sandra in nadaljevala: »V ekipo so bile vpoklicane starejše in izkušene igralki, od mlajših članic reprezentance bo najbrž v Belgijo odpotovala samo Serena Ortolani. Sem še zelo mlada in neizkušena, tako da bom za vpoklic še počakala. S trenerjem sva se pogovarjala in povedal mi je, da mi bo tudi med prvenstvom sledil, tako da pričakujem, da bom osotala v sklopu reprezentance.«

V sredo 19. septembra se Sandra seli ponovno v Sassuolo, kjer se bo pridružila ostalimi soigralkam, ki trenirajo že mesec dni. Z ekipo, ki je lani napredovala v A1-ligo, bo nastopila na dvodnevnih turnirjih v Firencah in Urbinu.

KOŠARKA - EP

Italija danes za preživetje, Slovenija z Litvo

MADRID - Italijanske košarkarje čaka danes na EP (ob 16.30) odločilna tekma proti Nemčiji za uvrstitev v četrtnfinal. V ospredju je dvoboj Nowitzki - Bargnani, slednji bo Nemca pokrival v obrambi.

Slovenija se bo ob 21.30 pomerila z Litvo. Slovenska reprezentanca je v položaju, da lahko v zadnjem krogu drugega dela izbira tekmeča v četrtnfinalu, to sta Hrvatka ali Grčija. Zaenkrat je znamo le, da bo tekmo igrala v petek, saj si je s petimi zaporednimi zmagami zagotovila vsaj drugo mesto v skupini. Derby še edinih neporavnih ekip na prvenstvu bo tako odločal o prvem mestu v skupini F. Francija, ki bo ne glede na razplet na ostalih igriščih tretja v skupini, bo igrala proti že izpadli Tanjevičevi Turčiji.

Današnji spored skupine F: Italija - Nemčija, Francija - Turčija, Slovenija - Litva. **Vrstni red:** Litva in Slovenija 8, Francija 4, Nemčija in Italija 2, Turčija 0.

Včerajšnji izidi skupine F: Italija - Nemčija, Francija - Turčija, Slovenija - Litva. **Vrstni red:** Litva in Slovenija 8, Francija 6, Hrvatka 4, Izrael in Portugalska 2.

Trenutno živiš v Nemčiji, igraš pa za hrvaško šahovsko zvezdo...

Moja mama je Hrvatica, oče pa je Nemčije, tako da sem nekako pol-pol.

Imaš rajo Nemčijo ali Hrvatko?

Všeč mi je Freyburg, mesto kjer živim. Nemška pokrajina pa po lepoti ni primerljiva s hrvaško, ki je po mojem načlepša v Evropi.

Konec koncev se cutiš torej bolj Hrvatica ali Nemka?

Hrvatino govorim le z mamo, tako da je ne obvladam tako dobro kot nemščino. Z »jezikovnega vidika« sem torej bolj Nemka, po srcu pa bolj Hrvatica. Tudi na tekmaci med hrvaškimi in nemškimi reprezentancami navijam zmeraj za Hrvatko.

Še nekaj vprašanj o šahu: imas rajo bele ali črne?

Seveda bele!

Kaj pa med lovčem in konjem?

Če imam še dva lahka kosa imam rajo lovski par, če pa le en kos mi je konj bolj pri srcu.

M. Oblak

NOGOMET - Danes spet kvalifikacije za Euro 2008

Velika negotovost evropskih velikanov

Italijani, Angleži, Španci in Portugalci še brez vozovnice za EP

LJUBLJANA - Sobotne tekme v sklopu kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu leta 2008, ki ga bosta gostili Avstrija in Švica, niso prinesle posebno velikih preobratov na lestvicih sedmih skupin. Tako so še vedno v negotovosti tudi nekateri evropski nogometni velikani, na čelu s svetovnimi prvaki Italijani, Angleži, Španci, Portugalci ... Omenjeni si spodrsljavev praktično ne smejo več dovoliti, zato bodo na današnjih tekmaščih še pod dodatnim pritiskom. Angleži so v skupini E v soboto nadeliči tisto, kar se je od njih pričakovalo, ob tem pa po dolgem času pokazali tudi privlačno igro.

Klub zanesljivi zmagi proti Izraelu, ki je danes prost, pa so s 17 točkami še vedno na tretjem mestu. Na Euro 2008 gresta le po dve najboljši ekipi iz sedmih kvalifikacijskih skupin. Izbranci Steva McClarna bodo na Wembleyju gostili Ruso (ti še niso doživeli poraza), ki imajo točko več od Angležev, a bodo brez kaznovanega vratarja Vladimira Gabulova. Angleški selektor upa, da bo nared Owen Hargreaves, po drugi strani pa je vse manj upanja za nastop Franka Lamparda.

V tej skupini so še vedno na vrhu Hrvati (20 točk), ki so z goloma Eduar-

da da Silve pričakovano ugnali Estonce. Najverjetnejše bodo tam tudi ostali, saj jih danes čaka obračun v nogometno »eksočni« Andori. Z zmago bi pripravili lepo dario selektorju Slavenu Biliču, ki je včeraj praznoval 40. rojstni dan. Na tretji tekmi te skupine so bosta pomerila odpisani Makedonija Srečka Katanca in Estonija.

Svetovni prvaki Italijani so v derbiju skupine B doma le remizirali s Francijo. Galski petelini so tako še vedno na vrhu lestvice, dve točki pred Italijani, vmes pa je malce presenetljivo Škotska z 18 točkami. Prav borbeni Otočani bodo skušali prekrižati načrte varovancev Raymonda Domenecha, saj danes gostujejo v Parizu. Na drugi strani bodo Italijani gostovali v Kijevu pri »ranjeni« Ukrajini (Gruziji so v soboto izenačili v 89. minutah), ki kljub le 13 točkam še vedno upa na preboj na evropsko prvenstvo (ob 20.45 po Rai1). A varovanci Roberta Donadonija se zavedajo, da po previdnejši predstavi proti Francozom zdaj pride v poštev le zmaga. To pa bodo skušali doseči brez kaznovanega Gennara Gattusa, Donadoni pa je konico napada okrepil z Vincenzom Iaquinto.

V skupini D so primat potrdili Nemci (22 točk), ki so danes prosti in bodo igrali prijateljsko tekmo z Romunijo. Zato pa je veliko bolj napet boj za drugo mesto, na katerega resno merita le še Češka in Irska. Čehi so na drugem mestu doslej zbrali 17 točk, Irci, ki danes gostujejo v Pragi, pa 14. Irski selektor Steve Staunton je dejal, da so se njegovi nogometni že pobrali po šokantnem izenačenem golu Slovakin v zadnji minutni sobotne tekme. Staunton sicer ne bo mogel računati na Stephena Irelanda, ki bo tekmo v češki prestolnici izpustil zaradi babičine smrti. V tej skupini bosta na sporednu tekmi med Slovaško in Walesom ter Ciprom in San Marinom.

Skupino A je doslej zaznamovala Poljska (20), ki ima dve točki prednost pred Finsko, favorizirana Portugalska pa je na tretjem mestu s tekmo manj in štiri točkami zaostanka za Poljaki. Ti so za gostitelje Eura 2004 očitno neugoden tekme, saj so na prvi tekmi zmagali, v Lizboni pa v soboto izvlekli remi in tako še prispevali k nelagodju portugalskih navijačev. Slednji upaj, da bo drugače že danes, ko bodo izbranci Luiza Felipe Sciarolia gostili Srbo, ki je s 15 točkami na četrtem mestu. V soboto je remizirala proti Fincem, ki tokrat gostijo vodilno Poljsko. Tretjo današnjo tekmo

skupine bosta odigrala Kazahstan in Belgija.

Braniči naslova Grki (18), ki imajo ob tekmi manj dve točki naskoka pred Norveško, v soboto niso igrali. Danes pa jih čaka prav derbi skupine, saj bodo gostovali v Oslu. Turki, ki so doslej tudi odigrali le sedem tekem, imajo 14 točk, drugemu mestu s bodo skušali približati z uspehom proti Madžarski. Obeti pa niso najboljši, saj so v soboto dobili le točko na Malti. Tretjo tekmo skupine C bosta igrali Bosna in Hercegovina ter Moldavija.

Naslednji izmed evropskih nogometnih velikanov, ki so v manjših škrupcih, so Španci. Ti tudi na zadnjih tekmi na Islandiji niso navdušili (čeprav so imeli večino tekme igralca manj po izključitvi Xabija Alonso) in so z novo točko na drugem mestu skupine F, tri točke za vodilno Švedsko (19), ki je danes prost. Španci bodo popravni izpit opravljali proti Latviji v Oviedu. Latviji so v soboto premagali eno najprijetnejših presečenj v teh kvalifikacijah Severno Ir-

sko, ki pa je kljub porazu s 16 točkami še vedno v igri za EP 2008. Danes jo čaka gostovanje na Islandiji, Danska, ki ima tekmo manj in le 11 točk, pa bo gostila Liechtenstein.

V skupini G najbolje kaže Romunom in Nizozemcem. Prvi so po osmih tekmacih pri 20 točkah in bodo danes igrali prijateljsko tekmo z Nemci, varovanci Marca van Bastna pa so v sedmih tekmacih zbrali 17 točk. Na krilih v zadnjem času odličnega Wesleyja Sneijderja in povratnika v ekipo Ruuda van Nistelrooya so v soboto ugnali Bolgare, danes pa jih čaka gostovanje v Albaniji. Tam zaradi osebnih razlogov ne bo Johnnija Heitinge, selektor pa je na seznam možnih potnikov v Tirano dodal še Rafaela van der Vaarta, Ibrahima Afellaya in Urbyja Emanuelsona. Bolgari (15), trenutno na tretjem mestu, bodo gostili skromni Luksemburg, Slovenija pa bo - okrepljena z Brankom Ilicem in Bojanom Jokićem - tretjo zmago iskalna na tekmi z Belorusijo v Celju (ob 19.45 po Slo2).

JADRANJE - Državna faza prvenstva »Primavela« na jezeru Bracciano

Sončne in senčne plati

Uspešni Matia Ugrin v razredu FIV555, odlična Marta Curri med optimisti letnika 1998, Zerialjeva in Poljšak neuspešna v pravi igri na srečo

Dvanajst jadralnih klubov s sedežem na jezeru Bracciano je priredilo državno prvenstvo za najmlajše jadralce. Okrog 1000 mladih jadralcev je nastopilo v različnih klasah. Regatna baza je bila v lepo urejenem muzeju in športnem centru italijanske vojne avijacije. Tekmovanja naj bi se odvijala od torka do petka a je žal vreme ponagajalo. Že prvi dan je nevihta presestila floto 700 jadrnic. Mladi pomorščaki so se spremeno in brez panike zatekli na obalo a jasno je bilo, da bo prvenstvo v znamenju spremenljivega vremena. Pokal Prvogradro so letos priredili za klase: Optimist, jadralne deske Techno, katamarane TYKA in Mattia, dvosede L'Equipe, Laser 4.7 in štirisede FIV555.

Spet nas je razveselil Matia Ugrin. Matio so povabili v mešano posadko TPK. Sirena, Y.C. Adriaco, Lega Navale Italiana in S.N.S.Giorgio. z njim so nastopili še Picciotto Anrea, Rubino Francesco in Taglialegna Luca. Štirim mladcem so dodelili jadrnico razreda FIV555 v lasti XII-I Cone FIV. V konkurenči skoraj tridesetih posadk iz cele Italije je krmkar Matia pre-

senetil vseh s spektakularnimi starti in konstantnimi rezultati in s pomočjo posadke prijedral XIII. Coni in našemu klubu draženo 3. mesto. Odjadrali so 4 plove. Na regatnem polju najmlajši je med

Optimisti letnika 1998 svoj talent zopet potrdila Marta Curri (TPK Sirena), ki je v konkurenči 100 jadralcev prijedrala na odlično 11. mesto in je bila 4. med deklamacemi. Tudi najmlajši so odjadrali 4 plove.

Mladi krmkar TPK Sirena Matia Ugrin (prvi z leve) je v razredu FIV555 pripomogel k odličnemu tretjemu mestu mešane tržaške posadke

Danes Italija-Romunija

MARSEILLE - Za italijansko reprezentanco ragbija bo današnja druga tekma svetovnega prvenstva že odločilna. Proti Romuniji (pričetek ob 20. uri, Sky sport 2) morajo absolutno zmagati, če želijo nadaljevati svojo pot na prvenstvu. Pred tridesetimi leti je Romunija premagovala Italijo z 69:0, zdaj se je razmerje sil odločno prevesilo na stran Italijanov, ki so boljši od Romunov tudi na svetovni jakosti lestvici, toda v zadnjem medsebojnem nastopu pred tremi leti so premagali »azzurre« z golum razlike. Selektor italijanskega moštva Berbizier je po katastrofalem uvodnem porazu proti Novi Zelandiji napovedal precejšnje spremembe v postavi.

Huda kazen za Zebinaja

RIM - Nogometni Juventus Jonathan Zebina je bil kaznovan s prepovedjo igranja kar za štiri kroge, potem ko je bil med tekmo proti Cagliairju najprej izključen, nato pa je prisoli zaušnico enemu od uslužencev štadiona.

RIM - V nogometni B ligi je padla prva trenerska glava. Po treh zaporednih porazih je vodstvo Grosseta odstavilo trenerja Rossellija (nekaj pri Triestini) in ga zamenjalo s Stefanom Piolijem.

Radcliffova se vrača

NEWCASTLE - Svetovna rekorderka v maratonu Britanka Paula Radcliffe je 17. januarja letos povila hčerkico Islo, 33-letna atletinja pa se namerava na tekmovališča vrnila že konec tega meseca. Radcliffova je sicer sprva načrtovala vrnitev že na letošnjem SP v Osaki konec avgusta, zdaj pa bo 30. septembra tekla na polmaratonu Great North Run na severu Anglije. Zadnjič je Britanka tekmovala 31. decembra 2005 v Španiji. Na SP pred dvema letoma v Helsinkih je na najdaljši tekaški preizkušnji osvojila naslov svetovne prvakinje.

U21 »Azzurrini« zmagali, Slovenci neodločeno

VILNIUS, DRAČ - Slovenska nogometna reprezentanca do 21 let je v okviru šeste kvalifikacijske skupine za uvrstitev na evropsko prvenstvo leta 2009 igrala neodločeno 0:0 z vrstniki iz Litve. Italija pa je v Draču tesno a zasluženo premagala Albanijo. Edini zadetek je v 69. minutu zadel napadalec Acquafrasca. Varovanci trenerja Casiraghija, ki so dosegli tretjo zaporedno zmago, vodijo na lestvici.

Od predvidenih šestih plovov, so jih najmanj odjadrali Optimisti letnika 1996-97. Njihovo regatno polje je bilo postavljeno prav na sredini okroglega jezera. Samo dve regati v spremenljivem vetru je res premallo za podelitev naslova, a organizatorjem je bilo to dovolj in regata je postala prava igra na srečo. Da sreča našim ni bila naklonjena pričajo rezultati: Chantal Zeriali (Y.C. Čupa) je bila še 42., Dan Poljšak (TPK Sirena) pa celo 65. Na vseh letošnjih državnih regatah sta oba bila zelo blizu vrhu, kar priča, da rezultati v tej klasici niso bili realni.

Komentar trenerja Davida Poljšaka: »Pohvala gre organizatorjem, saj je dogajanje na kopneni potekalo brez zapletov kljub ogromnemu številu tekmovalcev. Regatni odbori pa naj se globoko zamislijo. Faktor sreče se na regatah omejuje s črtanjem najslabšega rezultata. Če vreme ni naklonjeno in je število izvedenih regat pramajhno, naj se naslovov ne bi podeljevalo! Vsem našim mladim jadralcem gre pohvala za borbenost. Prepričan sem, da je zamejsko jadranje v dobrih rokah.«

KOŠARKA - Bor Radenska

Uspešne priprave brez poškodb Generalka šele na Memorialu Tavčar

Konec tedna prvi uradni nastopi na italijanskem pokalu, v petek doma (20.30), v soboto in nedeljo pa v gosteh

KOŠARKA - Ostali košarkarski klubi

Vrzeli na spiskih so še vedno stalnica

Breg: center Jerman še vprašljiv, Jevnikar ne bo igral mesec dni

Odperta vprašanja, ki so nam jih predstavniki društva nizali ob začetku pripravljalnega obdobja v drugih slovenskih košarkarskih klubih, še vedno ostajajo nerešena. Dokončnih spiskov ekip nimajo ne pri Jadranu, ki redno trenira od 20. avgusta, niti pri Bregu. Zgodba se je že Kontovel, ki ima po Sokolu še največ vrzelj, saj veliko igralcev s kontovelškim »potnim listom« želi igrati pri Sokolu. Potrjeni informaciji sta le dve: Matjaž Budin, ki je sicer uspešno začel priprave, je moral zaradi poškodbe dokončno opustiti košarkarsko kariero, predsednik Sokola Damjan Pertot pa nam je potrdil, da bo društvo gotovo nastopalo v

Prvi ciklus pripravljalnega obdobja, ki je bil namenjen predvsem atletski pripravi, je za košarkarje Bora Radenske že mimo. Konec tedna bo ekipa nastopila na prvih uradnih tekma za italijanski pokal: »Tri tekem v treh dneh bodo seveda zelo naporne. Kljub temu pa nikakor ne ciljamo na zmago, ampak jemljemo te nastope predvsem kot trening za nadaljevanje priprav,« nam je povedal trener Mura, ki je s svojim začetnim delom zelo zadovoljen.

»Prvi del priprav je potekal po začrtinem programu. Spodbudno je, da so vsi igralci zdravi brez nikakršnih poškodb. Intenzivnost treningov je na višku, tudi z odnosom vseh igralcev sem zelo navdušen,« je orisal trener Mura in nadaljeval: »Program je vključeval kar 80% atletske priprave, sedaj pa bomo začeli posvečati čedalje več časa košarki, taktiki in tehniki.«

Posebne priprave na bližajoče se prve uradne nastope na italijanskem pokalu potorej ni bilo.

Bor Radenska bo prvo tekmo odigral na domaćem igrišču, kjer se bo v petek ob

ANDREA MURA

20.30 pomeril z ekipo Calligaris Corno di Rosazza, ki je lani izpadal iz B2-lige in si letos s štirimi igralci iz B1-lige in ostalimi, ki so lani nastopali v B2-ligi, želi ponovno vključitve v višjo ligo. V soboto ob 18.00 bo borovci igrali v Codroipo, v nedeljo pa ob 18.00 Vidmu proti Vitru Udine. Obe ekipi uvršča trener Mura med kandidatke za boj za prvenstveni play off: Codroipo je ekipi okrepil z najboljšim strelcem v državni C-ligi - organizatorjem igre Alessandrom Riavizem, ki je lani igral v Miljah, Virtus Udine pa ima v svojih vrstah kar tri nove igralce, med njimi šuterja Musiella.

Tekme za italijanski pokal bodo omogočile, da se bodo igralci nekoliko uigrali, trenerju Muri pa bodo pokazale, kje so še pomanjkljivosti. Na vseh treh tekma bodo nastopili vsi igralci, tudi tisti, ki bržkone ne bodo vključeni v deseterico, ampak redno in vestno trenirajo z ekipo. Borovci so v pripravljalnem obdobju sicer odigrali že dve prijateljski tekmi, in sicer proti Menguccijevemu Pallacanistro Trieste in Popovičevemu Jadranu, kjer so tudi nastopili vsi igralci. Visok poraz proti Jadranu opravičuje Mura predvsem z dejstvom, da so pri Boru prvi del priprav namenili skorajda izključno atletski predstavi: »Mi smo na tekmi vseskozi napadali z enostavnimi igralnimi shemami, oni pa so že pokazali dobro uigranost, consko obrambo in obrambo mož na moža: elemente, ki jih mi na treningu še nismo potrenirali.«

Trener Mura pravi, da bo uradna generalka pred začetkom prvenstva 14. Memoriala Borisa Tavčarja konec naslednjega tedna (22. in 23. septembra). »Na prvi tekmi Memoriala bomo ugotovili, ali je naša pripravljenost dobra ali ne,« je pojasnil Mura, ki bo s svojimi varovanci nastopila 29. septembra na prvi prvenstveni tekmi na Stadionu 1. maja proti Vatovčevim Caoram.

PROGRAM MEMORIALA TAVČAR: sobota, 22. 9.: 19.00 Nuova Pallacanestro Gorizia - Kraški Židar; 21.00 Bor Radenska - Pallacanestro TS Acegas Aps; nedelja, 23. 9.: 18.00 finale za 3. mesto, 20.00 finale za 1. mesto. (V.S.)

Obvestila

ŠAHOVSKO ZAMEJSKO PRVENSTVO za pripadnike slovenske narodne skupnosti v Italiji in italijanske v Sloveniji bo 23.9. od 9.30 do 13.30 v Športno kulturnem centru v Lonjerju. Vpisovanje na št. 040635627 (ZSSDI) od 8. do 16. ure od ponedeljka do petka ali po elektronski pošti na naslov trst@zssdi.it. Nagrade za vse starostne kategorije. Število mest je omejeno.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da bo informativni sestank za novo sezono v ponedeljek 17. septembra, v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah, s sledenimi urniki: 1. in 2. skupina (letniki 2004-1997) ob 17.30; 3. skupina - Strele (letniki 1996-1993) in 4. skupina - Škrati (od 1992 dalje) ob 19.30. Informacije na tel.št. 349-7597763 (Nastja) ali 346-0441133 (Petric).

ŠD BREG, KOŠARKARSKA SEKCIJA sporoča, da se bodo treningi za letnike 94-95 in 96 začeli v petek, 14. septembra, ob 18. uri. Za info: 347-3591855 (Boris Salvi).

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato v nedeljo, 16. septembra, s pričetkom ob 12. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 15. septembra ob 16. do 18. ure in v nedeljo, 16. septembra ob 8. ure do 10.30.

ODOBJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, daso se v Lonjerju začeli treningi za deklice letnikov 95 in 96. Urniki treningov: torek v Lonjerju 17.30-19.00, četrtek na Stadionu 1.maj 18.30-20.00 in petek na Stadionu 1.maj 15.00-16.30. V ponedeljek, 17. septembra, pa bo ob 17.30 na Stadionu 1.maj prvi trening miniodbojke za deklice letnikov 97 in 98. Urniki treningov: ponedeljek 17.30-19.00, petek 17.00-18.30. Vabljenje stare in nove odbokarice. Vpis neposredno pred začetkom treningov, lahko pa nam tudi pišete na e-mail naslov info@od-bor.com ali poklicete na 3497923007 (Tjaša).

KK BOR obvešča, da se je pričela vadba minibasketa za letnike 1997, 1998 in 1999. Treningi bodo ob torkih in petkih od 16.15 do 17.30 v telovadnici v Lonjerju. Za informacije Stojan 339 1788940. Več info na spletni strani www.borbasket.com.

ZŠSDI obvešča, da bo seja smučarske komisije jutri, 13. t.m. ob 20.30 v Križu.

ŠD POLET - HOKEJSKA SEKCIJA sporoča, da potekajo treningi za začetnike ob torkih in četrtkih od 18. do 19. ure. Informacije in prijave neposredno na katališču v Repentaborški ulici.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji od septembra do decembra, vsako soboto po dve uri. Prva izmena: 15-22-29/9, 6/10. Informacije : tel. 040-209873 ali 338 8621592 (Janja)

ŠD BREG, košarkarska sekacija, sporoča, da se bodo treningi za letnike 97 in mlajše začeli v petek, 14. septembra, ob 16.30. Za informacije 347-3591855 (Boris Salvi).

ŠD KONTOVEL - RITMIČNA SEKCIJA obvešča, da bo prvi trening ritmične telovadbe deklic letnikov 1999 do 2002, danes 12. t.m. ob 17.30, v mali telovadnici na Kontovelu. Za informacije pokliknite na 3498020952 (Deborah) ali 338500643 (Martina).

RITMIČNA GIMNASTIKA - Domače priprave pri ŠZ Bor

Vsak dan drugače

Na štadionu 1. maja je štirinajst tekmovalk mestnega društva preizkusila različne rezultate

Tudi ritmičarke so po poletnem premoru začele z vadbo. Na štadionu Prvi maj so se že zaključile enotedeneske priprave, ki jih je vodila dolgoletna trenerka Branka Vangerl, sicer predavateljica na fakulteti za šport v Ljubljani in olimpijska sodnica, ob njej pa še Katja Starec in Petra Dilli. Vseskozi je pripravil sledila tudi duša ritmične gimnastike pri Boru Olga Pavletič.

Priprave so teden dni potekale le v jutranjih urah. Štirinajst ritmičark se je vsak dan zbral na Prvi maj ob 9.00, vadba pa se je zaključila ob 13.00. »Po teku je vsakič sledilo splošno ogrevanje in razgibanje. Prvemu delu treninga so sledile vaje za obrate, ravnotežje in skoke,« nam je delo v balonu predstavila Katja Starec in nadaljevala: »Vsak dan izberemo orodje, s katereim ritmičarke osvajajo nove elemente, pred odhodom pa so na vrsti še raztezne vaje in krepitev trebušnih mišic.«

Priprave so se udeležile ritmičarke različnih starosti. Vadba je večinoma potekala ločeno v dveh skupinah: v prvi so vadile najmlajše, v drugi pa starejše, ki že vrsito let uspešno tekmujejo. Na pripravah so vaditeljice pričakovali tudi najstarejše tekmovalke, ki pa se priprav niso udeležile.

S treningi bodo tekmovalke začele v torki 18. septembra, prvi teden oktobra pa bo prvi trening najmlajših. Tudi letos bo del telovadk treniralo na Opčinah. Vaditeljice se bodo pridružile še Meggy Mauri in Erika Gregori.

ODOBJKA - Kamp na Kontovelu

V odbojkarski svet prek poligonov in vadbe z različnimi telovadnimi orodji

Tudi najmlajše odbojkarice Kontovela so prejšnji teden začele s pripravami: od ponedeljka 3. do sobote 8. septembra so trenirale pod vodstvom domačih vaditeljic Nicole Starc, Martine Lisjak, Anje Zuzic in Ivane Milič. Odbojkarskega kampa, ki je že prava stalnica pri kontovelškem društvu, se je udeležilo devetnajst igralk, ki so že v prejšnji sezoni vadile pri društvu. Pod vodstvom domačih vaditeljic so trenirale v dvorani in na odprtih igrišču na Kontovelu ter v telovadnici Nižje srednje šole na Proseku. Jutranja vadba je bila namenjena predvsem atletski pripravi, popoldne pa so tečajnice utrjevale odbojkarske elemente. Najmlajša skupina je vadbo posvečala vsem psihomotoričnim sposobnostim prek poligonov in spoznava poleg žoge še druga orodja, kot so kolebnica in obroč. Med kampom so igralke pripravile v štirih ločenih skupinah tudi plakate, na katerih so ponazorile letošnji odbojkarski kamp na najrazličnejše načine. Letošnji kamp se je zaključil s sobotnim lovom na zaklad in bogato zakusko. (V.S.)

Udeleženke
Kontovelovega
kampa

KROMA

NOVA GORICA - Sezona Kulturnega doma Ob že utečenih več novih ponudb

Kulturni dom nova Gorica stopa v 27. sezono delovanja. Ta bo že uveljavljeni ponudbi abonma-ja z osmimi glasbenimi večeri in drugih tematskih koncertnih ciklih ljubiteljem umetnosti prinesla še tradicionalno 12. mednarodno sre-čanje saksofonistov ter programe za mladino in otroke, ponudbo pa bodo popestrile tudi projekcije umetniških filmov, ja na včerajšnji predstavivti sezone v Novi Gorici povedala direktorica tamkajšnjega kulturnega doma Pavla Jarc. Ena glavnih novosti v potekajoči sezoni Kulturnega doma Nova Gorica je filmska dejavnost. Ustanova že od konca avgusta ponuja reden filmski program z aktualnimi filmi, veliko pozornost pa bodo nameni-li tudi t. i. neodvisni filmski produkcijski, je poudarila vodja filmske dejavnosti novogoriškega kulturne-ga doma Mateja Poljsak Furlan.

Tako bodo nadaljevali s Film-skim gledališčem, ki letos prinaša 15 umetniških filmov po izboru kritika in publicista Denisa Valiča, ter ob tem ponudili še druge umet-niške naslove. Začeli bodo čez en teden z dokumentarnim zapisom o kiparju Negovanu Nemcu, med drugim pa pripravili še dneve liba-nonskega filma in kratko retrospek-tivno iranskega filma spomladni pri-hodnje leto, je dejala Poljsak Furla-nova.

Sicer pa tudi po več kot četr-letja delovanja ostaja glasbeni abonma ena glavnih ponudb tega kulturnega doma. Letošnji prinaša raznolikost in pestrost zasedb, pri-čemer je v ospredju kakovost posa-mežnih glasbenih projektov prizna-

nih domačih in tujih avtorjev, je po-vedala Jarčeva.

Prvi izmed koncertov bo po-vezan z mednarodnim festivalom sodobne glasbe Kogojevi dnevi, saj bo 22. oktobra v Novi Gorici nas-topil simfonični orkester RTV Slo-venia. Kot vrhunec abonmajsko se-zeone je sicer izpostavila nastop slo-vitega ruskega godalnega kvarteta Čajkovski februarja prihodnje leto.

V kulturnem domu pripravlja-jo še vrsto izvenabonmajskih glas-benih dogodkov, med katerimi bo tudi klavirski nastop diplomantov moskovskega konservatorija Peter Iljič Čajkovski. Stalnica v programu - letos bo že 14. sezona - so tudi ci-kel Glasba z vrtov sv. Frančiška, festi-val Jesenski glasbeni tris z etno, blues in gospel večeri ter medna-rodna poletna šola saksofona z bogatim glasbenim festivalom, ki ju kulturni dom pripravlja skupaj z novogoriško glasbeno šolo.

Po besedah Jarčeve bo po-memben del ponudbe program Art sredica, skupek glasbe, sodob-nega plesa, poezije in virtualne umetnosti. Premierno so ga izvedli lani in je bil med občinstvom do-bro sprejet. Začel se bo 3. oktobra s koncertom etno zasedbe Brina.

Med glasbeno ponudbo je Jarčevo omenila še program Glas-bena mladina, ki z množičnostjo Goriško uvršča v vrh tovrstne po-nudbe za mlade. Njegov namen je predvsem vzgajati mlade poslušal-ke, uveljaviti mlade glasbenike in popularizirati glasbeno dediščino. Ob tednu otroka pa bodo v začetku oktobra najmlajšim ponudili več predstav in filmov. (STA)

Sentjakobsko gledališče

V petek, 14. septembra ob 20.00 / »Harlekinska noč«, podelitev nagrad ŠG Harlekin za dosežke v gledališki se-zoni 2006/2007. Vstop prost.

V soboto, 22. septembra ob 19.30 / J. Jacobs/W. Casey: »Briljantina«, (mu-zikal), režija in koreografija Mojca Horvat.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 12. septembra ob 11.00 v mali dvorani / Predstavitev sezone in uvod-ni koncert za publiko.

G. Mahler: »Resurrezione« / Prvi se-zonski koncert, ki ga vodi Dan Ettiner. Urnik: v petek, 14. septembra ob 20.30 in v nedeljo, 16. septembra ob 17.30.

GORICA

Park Coronini

Jutri, 13. septembra ob 21.00 / Koncert »Ventaglio d'Arpe«, dir. Patrizia Tassi-ni.

■ 30. MEDNARODNI ORGELSKI FESTIVAL

V nedeljo, 16. septembra ob 17.00, cer-kev sv. Ermakore in Fortunata (Rojan) / Manuel Tomadin - orgle.

V ponedeljek, 17. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Mauro Maur - tro-benta in Françoise Gadbois - orgle.

V ponedeljek, 24. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Kristian Schneider - orgle.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

V petek, 14. septembra ob 20.30, Kan-al ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebov-zete / APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Zborovodkinja: Urša Lah.

V soboto, 22. septembra ob 20.30, Kan-al ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebov-zete / Juvavum Brass Quintet - Sal-zburg.

V sredo, 26. septembra ob 10.00, De-skle, Kulturni dom / Koncert za mla-dino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gori-ca, Kulturni center Lojze Bratuž / Du-bravka Tomšič Srebrenjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebov-zete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Go-renji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilni ansambel Slovenske filhar-monije. Dirigent: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfo-nični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V petek, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkija. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

POSTOJNA

Jamski dvorec

V četrtek, 20. septembra / V okviru »Postojne blues festivala« bo nastopil britanski vokalist Ian Siegal.

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana

V petek, 14. septembra ob 20.00, Križanke / Borut Bučar & Big Band RTV Slovenija.

V soboto, 15. septembra ob 21.00, Križanke / Terrafolk.

■ Tartini festival

V soboto, 15. septembra ob 20.00, samostan sv. Frančiška Asiškega, Piran / Ilinca Dumitrescu - klavir, Vasile Ma-covei - fagot.

Letno gledališče Križank

V četrtek, 27. septembra / Nastop hrvaške pevke Severine.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih za-prto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. +38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

Grafične miniature

- do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. sep-tembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnacci. Možnost ogleda do 12. oktobra do ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Ap-punti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Ma-scherinjeve skulpture.

Gledališče Miela: do 16. septembra bo na ogled antološka razstava ruskega fotografa Evgenija Haldeja. Urnik: odprt vsak dan od 18.30 do 22.30.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprt razstava »Zgodovina in filatelija: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprt od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tražski slikar Boris Zuljan.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): »Ca-sorati. Naslikati tišino«. V tednu je možen ogled od 9.00 do 18.00, ob praznikih od 10.00 do 18.00, ob torkih za-prto.

Kulturni dom: v okviru festivala Trie-stefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaške knjigарne: do 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Anna-maria Ducaton.

Razstavna dvorana palače Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima osebno razstavo pod naslovom »Visioni« Nicola Tomasi. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3): »Umetnost po žensko« je naslov skupinske razstave umetnic, ki bodo razstavljale do 23. septembra in sicer vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in sku-pine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Prosvetni dom: od jutri, 13. septembra (otvoritev ob 20.30), do 29. septembra bo odprt fotografksa razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Po-soje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled ob delavnikih od 17.00 do 20.00.

Bambičeva galerija (Prosečna ulica 13): keramične izdelke razstavlja do 28. septembra Gabrijela Osbich Pi-son. Urnik ogleda od ponedeljka do petka 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je fotografksa raz-

stava Sergija Ferraria »Ljudje-Gente«.

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. In-formacije na tel. št. 040327240 ali Hy-perlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprt razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu: do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

V Državni knjižnici: je na ogled razstava Carla Piemontija z naslovom »Fo-togrammi«, odprta bo do 29. septem-bra.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umet-nosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in ri-sbe Božidarja Jakca in arheološke najd-be stare Padne, stalni razstavi. Ključ ga-lerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pu-ter), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEZANA

Kosovelov dom: do srede, 26. septem-bra bo na ogled razstava slik Dušana Sterleta »Sledi«.

VIPAVA

Vojška Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Anima Good News
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije
6.45 Aktualna jutranja oddaja Unomatina (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, gospodarstvo, vmes
Tg1 Kino
9.35 Zelena linija - Zeleni meteo
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vreme
11.40 Nan.: Gospa v rumenem - Zaklad Cabot Covea (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarsvo
14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Isa Jank)
14.50 Nad.: Incantesimo (i. Giorgia Bon-gianni, Massimo Bulla)
15.20 TV film: Regina di fiori (It., '04, i. Manuela Arcuri, A. Dong, 2. del)
Tg parlament
16.55 Vremenska napoved in dnevnik
17.10 Nan.: Sestre McLeod
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Alexander Pschill, Elke Winkens)
18.50 Kviz: Eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Ukrajina - Italija (kvalifikacije za EP, prenos)
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualno: E la chiamano estate - Spomini na poletje
0.25 Nočni dnevnik, vreme

Rai Due

6.25 Dok.: Aljska
6.40 Tg2 Medicina 33
6.55 Skoraj ob sedmih
7.00 Variete: Random
10.00 Svet v barvah
10.15 Dnevnik, vreme/Navade/Medicina
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Tg2 Dnevnik/Poletne navade/Medicina 33
14.00 Aktualno: Italija na 2.
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui
17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Hilarie Burton, Michael Murray)
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo 2
19.00 Dok.: Voyager narava
19.55 Risanke
20.30 Dnevnik, vreme
21.05 Film: Mary Poppins (fant., ZDA, '64, r. R. Stevenson, i. Julie Andrews, Dick Van Dyke)
23.30 Dnevnik
23.40 Variete: Festival del Garda (vodi Eleonore Casalegno)
1.15 Tg parlament
1.55 Almanah

Rai Tre

6.00 Rai News 24, Morning News, Il caffè' Corradina Minea
8.10 Mi smo zgodovina
9.05 Film: Viale del tramonto (dram., ZDA, '50, r. Billy Wilder, i. Gloria Swanson, William Holden)
10.55 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.15 Oddaja o kmetijstvu
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonda, 16.00 Mla-dinski dnevnik Tg Ragazzi
16.30 Šport: kvalifikacije za EP v nogometu
17.15 Nan.: Stargate Sg-1
18.00 Dok.: Geo magazine
18.10 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vreme
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Nan.: La squadra (It., '06, i. Rena-

to Carpentieri, Massimo Bonetti, Tony Sperandeo, Ester Botta)
23.00 Dnevnik, deželne vesti
23.15 Tg3 Primo Piano
23.35 Dok.: Portreti - F. De Andre'
0.30 Tg3 Dnevnik, vreme
0.55 Off Hollywood 2007

Rete 4

6.05 Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.40 Hunter, 8.40 Pa-cific Blue
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljube-zenska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu
16.00 Nad.: Steze
16.20 Film: Primo amore (kom., It., '59, r. M. Camerini, i. Carla Gravina)
18.55 Dnevnik in vreme
19.35 Dok.: Solaris
20.10 Nad.: Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Rohl, Christof Arnold)
21.10 Nan.: Komisar Cordier: Krvne vezi (krim., Fr., '02, i. Pierre Mondy, Bruno Mandinier, C. Baehr)
23.20 Film: Streghe verso nord (kom., It., '01, i. Teo Mammucari)
1.25 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.35 TV film: Un bambino in trappola (dram., ZDA, '95, i. Henry Winkler)
9.40 Tg5 Borza Flash/Meteo 5
11.00 Nan.: Supermarket, 11.30 Detektiv v bolnici
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Centovetri-ne
14.45 Nan.: Carabinieri 6 (i. Martina Colombari, Walter Nudo)
15.45 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Sandra Schreiber, Sonja Gerhardt)
16.15 Nan.: 5 zvezdic (i. Ralf Bauer, Su-sanna Knetchl)
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Appuntamento a Parigi (kom., Nem., '01, i. Tina Ruland)
18.50 Kviz: 1 proti 100
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.20 TV film: Callas in Onassis (It., '05, r. G. Capitani, i. Luisa Ranieri, Ge-rad Darmon, Anna Valle)

Italia 1

6.00 Odprt studio
6.05 Nan.: Zanzibar
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Nan.: MacGyver, 10.10 Magnum P. I. (i. Tom Selleck)
11.10 Nan.: A-Team
12.25 Odprt studio, 13.00 Šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars
15.30 Tg com/Meteo
15.55 Nan.: Sleepover Club
16.50 Risanke: Heidi

18.00 Risanke: Mushiking
18.30 Odprt studio, vreme
19.05 Nan.: Camera cafe'
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.00 Nan.: Dr. House (i. Hugh Laurie, Roberet Sean Leonard)
22.00 Nan.: Grey's Anatomy (i. Patrick Dempsey, Ellen Pompeo)
23.55 Nan.: Saved (i. Tom Everett Scott, Elizabeth Reaser)

Tele 4

13.45 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dogodki in odmevi
9.40 Dokumentarec o naravi
11.05 Nad.: Marina
11.30 Dokumentarec o naravi
13.10 Nan.: Don Matteo 4 (i. Terence Hill, Nino Frassica)
14.50 Glasbena oddaja
15.15 TV film: Ostržkove pustolovščine (i. Nino Manfredi)
16.05 Nan.: Don Matteo 3
17.00 Risanke
19.00 Vprašanja zdravniku
19.55 Športna rubrika
20.50 Film: Due Magnum 38 per una cit-a' di carogne (krim., '75, i. Luigi Pi-stilli, Gianni Musy)
22.45 Vprašanja Illyju
23.35 Rubrika o potovanjih
0.00 Film: Silence (krim., '01, i. Vincent Spano, Kristy Swanson)

La 7

6.00 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Poletni Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
10.25 Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik, 13.00 Matlock
14.00 Film: Il tesoro dei Sequoia (western, ZDA, '52, i. Kirk Douglas)
16.00 Nan.: Cuore e batticuore - Crimes of the Heart (krim., ZDA, '94, i. Robert Wagner, Stefanie Powers)
18.00 Nan.: Star Trek Voyager, 19.00 JAG (i. C. Bell)
20.30 Nan.: Teh Practice
21.30 Reality show: S.O.S. Tata
23.30 Nan.: The L World - Locked up, 0.30 Two Twisted - Love Crimes

Slovenija 1

6.20 Kultura, Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Lutkovna nan.: Kljukčeve dogo-divščine - Kljukec kot pestunja
9.40 Žogarica - Ko igra se in ustvarja mularija: Ljubljana
10.10 Ris.: Krastačja patrulja
10.35 Hotel Obmorček
10.55 Tligrano-dok. film: Živiljenje je ce-sta
11.25 Modro
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.25 Umetni raj
13.50 Dokumentarec meseca: mesto na travniku (Slo., '04, r. Nadja Velušek in Anja Medved)
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak-Mostovi
15.45 Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
16.05 Kviz: Male sive celice
17.00 Novice. Slovenska kronika. Šport. Vreme
17.30 Z vami
18.30 Žrebanje Lota
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme. Šport
19.55 Sredina filmska uspešnica - Film: Zadnji rez - Final Cut (thriller, Kan.-Nem., '04, r. Omar Naim, i. Robin Williams, Mira Sorvino)
21.25 Skrita kamera Francija Keka
22.10 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Omizje: Svetlo in svet - Rafaelova družba

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
9.00 12.40 TV prodaja
9.30 Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
13.10 Poljudnoznanstv. nan.: Skrivnosti divjine (Jap.)
13.40 Hri-bar
14.40 Ljubljana prestolnica EU
15.40 Mozaik
16.35 Dok.: Dogodki, ki so vznemirili svet
17.25 Mostovi - hidak

18.00 Poročila
18.05 Diagonale
18.55 Dok oddaja
20.00 Šport
22.30 TV film ob 40. obletnici smrti pisatelja Vladimira Bartola: Poletna idila (V. Bartol, Alenka Auersperger, Slo., '96, r. Tugo Štiglič, i. Rastko Krošl, Lučka Počkaj, Vesna Slapar)
22.35 Slovenska jazz scena: Big Band RTV Slovenija, Bojan Z. Eric Vleimans in Izidor Leitinger

Koper

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - dežel-ne vesti
14.20 Euronews
14.30 Arhivski posnetki
15.20 Dok. oddaja
15.50 Folkest
16.45 Q - trendovska oddaja
17.30 Srečanje z... (vodi Renaka Legović)
18.00 Program v slovenskem jeziku: Pri-morskni mozaik
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik, šport
19.25 Odmevi
19.55 Nogomet: Slovenija - Belorusija (kvalif. za EP)
21.50 Nautilus
22.20 Vsesedans - TV dnevnik
22.35 EP v košarki

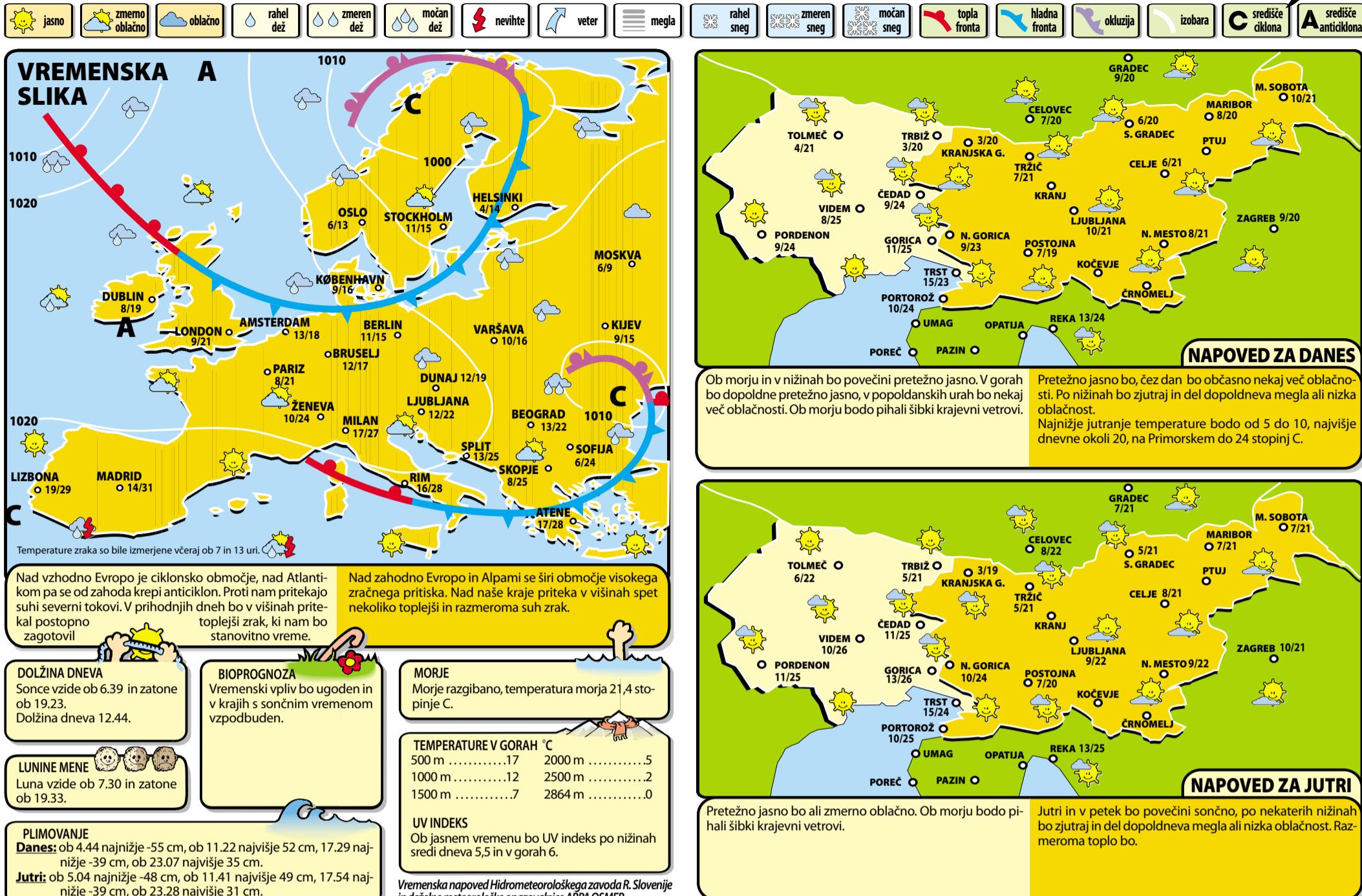
Tv Primorka

10.30 Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Športni ponedeljak
17.55 Napoved dnevnika
18.00 Mala potepanja
18.40 Videopost meseca
18.45 Avto za vas
19.00 Goriška in Vipavska
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.20 Kultura
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema: TV Primorka
22.05 Polka in majolka
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena (1. del); 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Pogovori sredi dneva; 11.15 Poletni odmislek (pripr. Jasmina Štrekelj); 12.00 Navigare necesne est; Napovednik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica: M. von Thurn in Taxis: Spomi-ni na Rainerja M. Rilkeja (pripr. M. Sar-đič, prevod in r. B. Treman, 8. nad.); 18.00 Portret Bojana Adamiča; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Za-kuječek
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC ob-veščajo; 7.00 Jutranjik, osmrtnice; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol: nasvet ve-terinarke, pogovor s Slovenko iz Mehike, podražitve; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Glasba po željah; 18.00 Priredite; 19.00 Dnevnik RS; 20.00 Glasbena raz-glednica; 20.30 Slovenci ob mejii: Drago Što-ka, 70-letnik; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.15 Govorimo italijansko?; 9.33 In-tervju; 10.00 Replay; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 13.00 Vse najboljše; 13.40 Kotiček dobrega počutja; 14.10 Go-spodarstvo; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5 x 15; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Folk studio; 19.00 Lirika; 20.00 Album charts; 21.55 Sigla single; 22.00 Intervju; 22.30 Gospodarstvo; 23.00 Proza; 23.30 Ita-lo heroes; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.

PRIREDITEV - V nedeljo, 23. septembra, Zgodba o bitki, ki je ni bilo

V Pivki se bodo »spopadle« zavezniške in nemške čete

PIVKA - V okviru evropskega projekta Prekrizane meje se bo 23. septembra pri Pivki odvila prireditve Zgodba o bitki, ki je ni bilo, na kateri se bodo »spopadle« zavezniške in nemške sile. Kot je na novinarski konferenci v Parku vojaške zgodovine (PVZ) povedal koordinator parka na pivski občini Žiga Novak, gre za prikaz spopada, ki bi se na Pivškem lahko zgodil, če bi angleški premier Winston Churchill uspel prepričati ameriške generalne za izkrcanje v Istri.

V spopadu bosta sodelovali skupini Slovencev, zaenkrat jih je po 20 v vsakem taboru. Na bojišču nedaleč od Parka vojaške zgodovine so že izkopali okoli 50 metrov rovov za nemške vojake, v prihodnjih dneh bodo bojišče popolnoma uredili. Nemška in zavezniška vojska bosta že v petek, 21. septembra, popoldne začeli utrjevati svoje položaje. Utrjevanje se bo nadaljevalo naslednji dan, ko bo popoldne potekala še generalka.

Dva dni kasneje pa se bo odvila osrednja prireditve Zgodbe o bitki, ki je ni bilo. Ob 9.30 bosta v vojašnico prišla obe generala, ob 11. uri se bosta vojski prvič spopadli. Glavna bitka se bo pričela ob 14. uri. Novak je obiskovalcem ob tem svetoval, naj pridejo nekoliko prej in si še pred bitko ob bližu ogledajo obo taboro.

Obisk prireditve bo brezplačen, obiskovalci pa si bodo po znižani ceni lahko ogledali tudi tankovsko-artilerijske zbirke v PVZ in podzemno utrdbo na Primožu. "Pripravili smo tudi orientacijsko igro, v kateri bodo obiskovalci iskali vohuna," je še povedal Novak.

Kot je povedal direktor pivske občinske uprave Janko Boštjančič, bodo z omenjeno prireditvijo krepko presegli kvoto 10.000 obiskovalcev parka, ki so jo načrtovali za letošnje leto.

V petek bodo pri Pivki ob vodu v omenjeni park odkrili tudi ploščo v spomin na osamosvojito vnojno. "Obeležila bo mesto, od koder

Plakat, s katerim prireditelji vabijo na spopad, ki ga ni bilo

je jugoslovanska armada 26. junija začela oboroženo agresijo na Slovenijo," je pojasnil Boštjančič.

Predstavili so še projekt urejanja infrastrukture v PVZ, vrednega okoli 536.000 evrov, ki ga bo v 85 odstotkih sofinancirala EU prek sklada za

regionalni razvoj. V PVZ bodo obnovili nekaj komunalne infrastrukture in dva večja objekta: stavbo Komand in enega izmed objektov, v katerem bodo uredili interaktivno dopolnitveno tankovsko-okelepne muzejske zbirke. (STA)

DEMOGRAFIJA - Za spodbuditev rodnosti

V ruski regiji Uljanovsk bo danes »dan spočetja«

MOSKVA - Ruska regija Uljanovsk bo danes organizirala »dan spočetja«, s katerim želi prebivalstvo vzpodbuditi k zaploditvi potomcev, da bi se ti rodili čez devet mesecev, 12. junija, ko je v Rusiji državni praznik. Tega posebnega dne, ki so ga uradno poimenovali dan »družinske povezanosti«, se je spomnil guverner regije Sergej Morozov, njegov namen pa je širši - po vsej državi povečati rodnost, ki upada vse od razpada Sovjetske zveze. V Uljanovsku, ki leži 900 kilometrov vzhodno od Moskve, bodo organizirali koncerte in razstave, s katerimi bodo promovirali družinske vrednote.

Delodajalce so ob tem pozvali, naj dajo zaposlenim danes prost dan, je pogedala predstavnica regijske uprave. Dogodek organizirajo, da bi lahko matere, »če bi bilo idealno, rodile 12. junija«, je še pogedala predstavnica uprave, hkrati pa napovedala, da bodo novopečeni starši nagrajeni. Guverner Uljanovska je že 12. junija letos nagradil ženske, ki so na ta dan rodile otroke, nagrade pa so segale od televizorja do terenskega vozila.

Za »dan spočetja« so današnji dan označili prebivalci regije, slišati pa je bilo tudi nekaj glasov nasprotovanja, je poročal regionalni časnik Novye Izvestija. »Padli smo tako nizko, da nam naš guverner določa, kdaj moramo spočeti otoka in kdaj se mora roditi,« je izjavil borec za varstvo človekovih pravic Aleksander Bragvin.

Mnogo Nemk ima raje denar kot moške

HAMBURG - Če bi morale izbirati med denarjem in seksom, bi se ženske v Nemčiji raje odpovedale moškim, je razkrila javnomnenjska raziskava inštituta Forsa. Vsaka peta ženska v Nemčiji tako daje prednost bogastvu in ne skoku med rjuhe. Med moškimi je takšnih samo 12 odstotkov. Nemke tudi niso pretirano navezane na svoje delovno mesto. »Če bi imela dovolj denarja za življeno, bi v službi nemudoma dala odpoved,« je zatrdirlo kar 20 odstotkov vprašanih Nem. A kredit za luksuzne stvari je doslej moralna najeti kar četrtina vprašanih moških in samo 13 odstotkov žensk.

V raziskavo o odnosu do denarja je bilo po poročanju nemške tiskovne agencije dpa vključenih 1000 moških in žensk, starejših od 14 let.

Tajvanec se je za prešuštvvo opravičil s klečanjem

TAIPEI - Nek 24-letni Tajvanec je bil prisiljen, da se za prešuštvvo s sosedovo ženo opraviči z javnim štiriurnim klečanjem. Mimoidočim je tudi moral ponujati oreščke in cigarete.

Poniranje v javnosti je tradicionalen način reševanja sporov v zameno za denarno odškodnino, ki se sedaj na Tajvanu sicer dogaja zelo redko. Tajvanski časnik Liberty Time je poročal, da je bil samski 24-letni Chen Ting-chih iz mesta Pao-chung na zahodu države dober prijatelj s sosedji, gospo in gospo Chang in njuna dverja otrokom. Gospodu Changu je kasneje postalo sumljivo, ker je gospa Chang vedno pogosteje obiskovala Chena.

Gospa soseda je občasno svoj dom zapustila tudi za dalj časa. Sumničav so prog se je nekega dne odločil, da bo pogledal, kam opravki vodijo njegovo najdražjo. Soseda in svojo ženo je nato našel naga v avtomobilu. Chen je zanikal, da bi imel spolni odnos s sosedo, a ga je prevarani mož vseeno tožil zaradi prešuštva.

Chang se je tudi ločil in zahteval 750.00 tajvanskih dolarjev (20.000 dolarjev) odškodnine. Chen, ki je zaposlen v krematoriju, tega ni mogel plačati, zato je pristal, da se bo za svojo napako opravičil na tradicionalni način: s klečanjem na javnem mestu. (STA)